

**eso eso
eso eso**

nas Čas

PIZZERIJA »CIGLER«
Šoštanj Tel.: 063/882-266

Ah club

velenje, 24. januarja 1991
številka 3, cena 15 dinarjev

DAVEK NA DOHODNINO

— V Evropo stopamo najprej na najbolj občutljivem področju — davkih. Ti prinašajo precej drugačen izračun osebnih dohodkov, izplačila pa ne bodo bistveno drugačna.

STRAN 3

EKOLOŠKA BILANCA — O ekologiji veliko govorimo, prav tako o njem vplivu na naše zdravje. V občinski raziskovalni skupnosti so izdelali raziskovalno nalogu o tem.

STRAN 6

JUHEJ, POČITNICE SO TU!
Pa smo spet dočakali šolske zimske počitnice. Mraz je že pritisnil, zato upajmo, da bo tudi kaj snega. Počitniški program pa je pester in bogat.

STRAN 9

Zdravila je treba odpeljati iz TEŠ

Velenjska vlada se je sestala takoj, ko je izvedela začetek nameravan požig poplavljenih zdravil iz celjske bolnišnice v pečeh šoštanjskih termoelektrarn in ta požig prepovedala. Ocenili so namreč, da šoštanjske termoelektrarne niso začigalnica posebnih odpadkov.

To svojo odločitev so ponovno pretehtali v začetku tega tedna, ko so dobili dodatna gradiva iz katerih pa ni razvidno, da omenjena zdravila ne sodijo med takoimenovane posebne odpadke. Začuden i so bili tudi nad različnimi podatki o tem, kdaj naj bi v Šoštanju pripeljali ta zdravila. Termoelektrarne so napisale, da se je to zgodilo 6. novembra, v dveh dopisih Zdravstvenega centra Celje papa sta navedena datuma 9. november in 14. november.

Iz vsega gradiva, ki so ga dobili ni bilo razbrati njenih argumentov, da bi velenjska vlada svojo odločitev spremenila. Razpravljal so tudi o tem, kaj z zdravili, ki so uskladiščena v Šoštanju in sprejemeli sklep, da jih je treba v roku 14. dni odpeljati. Odziv mora biti opravljen pod nadzorstvom uprave za varstvo okolja in urejanje prostora velenjske občinske skupščine.

(mz)

Občina Mozirje

Bodo liberalci izstopili iz Demosa?

V Demosovi koaliciji v mozirski občini vre. Člani liberalne stranke (bivši SOS) se ne strinjajo z nekaterimi potezami občinske vlade, Demosove, zato grozijo z izstopom iz te koalicije, če se vedno takšna politika ne spremeni.

Gre zlasti za dve zadevi. Prvi očitek velja predsedniku izvršnega sveta skupščine občine Mozirje, ki je prekril zakon o moratoriju. Liberalci priznavajo, da je bila to napaka republiškega parlamenta, da je bil zakon slab, vseeno pa smatrajo, da takšna kršitev pomeni določeno obliko državljanke nepokorščine. Druga zadeva je neposredno vmeševanje v kadrovsko zadevo Elkroja, za kar izvršni svet in njegov predsednik, po mnenju liberalcev, nima nikakrsne zakonske podlage. Zato so Demosove stranke na eni zadnjih sej sklenile izreči nezaupnico takšni politiki in predsedniku osebno. Razočarani pa so liberalci nad zadnjim sejo Demosa in zaradi neresnosti nekaterih drugih strank, ki se sklepov prejšnje seje niso držale. Če se torej takšna politika ne spremeni, bodo liberalci iz Demosa v naslednjih srednih izstopili.

Posebej so na tiskovni konferenci v torek poudarili (udeležili so se je predsednik stranke Ivan Krefl, obenem član glavnega odbora republiške stranke, podpredsednik Albert Lončar in član gospodarske komisije Emil Češnovar), da je nujno potrebno ločiti stranko in obrtno združenje. Stranka se je organizirala iz političnih razlogov, obrtno združenje pa je stanovska organizacija, predsvet strokovna, ki se ne more igrati političnih igric.

Cas zakulisnih iger je po mnenju liberalcev minil za vse čase, liberalci pa zase trdijo, da mislijo in delajo poštano in nikomur ne želijo nič slabega, želijo le pomagati, da bi se vsi skupaj čimprej izkopali iz krize. Vsekakor odgovornosti za politiko Demosove vlade ne nameravajo nositi, ostro pa so kritizirali tudi pisanje nekaterih sredstev obveščanja.

Odlbor območne zbornice za Mitja Jenka

Na s seji Odbora območne zbornice Velenje, v ponedeljek, soso osrednjo pozornost namenili posovanju koncerna Gojorenje, oziroma kadrovski situaciji v Koncernu po neprereklicnem odstopu Hermana Rigelnika. Odbor podpira p predlog, da za njegovega naslednika kandidira MITJA JENKO, dosedanji podpredsednik Koncerna Gorenja, a, kot je predlagalo tudi poslovodstvo. S tem bi bila zagotovljena kontinuiteta tako Gorenja kot kadrov na vodilnih mestih Koncerna, kar je ključnega pomena za nadaljnje uspešno poslovanje. To so na Odboru območne zbornice še posebno podčrtali, kajti slišati je, da kandidati za to odločilno mesto v Koncernu zadnje čase še prihajajo, jo, izbrali pa naj bi ga jutri, 25. januarju.

Mitja Jenko je slovenskega vladnega predsednika Peterleta ta v pismu že seznanil s svojimi minimalnimi zahtevami, ki ki se nanašajo na podporo pri managementu, kapitalu in reševanju prezaposlenosti v Gorenju.

(mzp)

Jutri poslovni odbor Gorenja

Poročali smo že, da je podal dosedanji predsednik poslovodžnega odbora Gorenje Herman Rigelnik pretekli tededen svoj nepreklicni odstop. Na njegovo odločitev pogojuvajo s predstavniki republiške vlade ni vplival.

Tako j j po tem so se sestali najdovorovnejši delavci koncerna Gorenje, ki so za novega predsednika koncerna Gorenje predlagali Mitja Jenkena, diplomiranega ekonomista.

Mitja Jenko je opravljal v Gorenju u mnoge najdovornejše e naloge, trenutno pa je izvršni podpredsednik

poslovodžnega odbora koncerna.

O imenovanju novega predsednika poslovodžnega odbora Gorenje bo razpravljal upravni odbor koncerna Gorenje na jutrišnji seji.

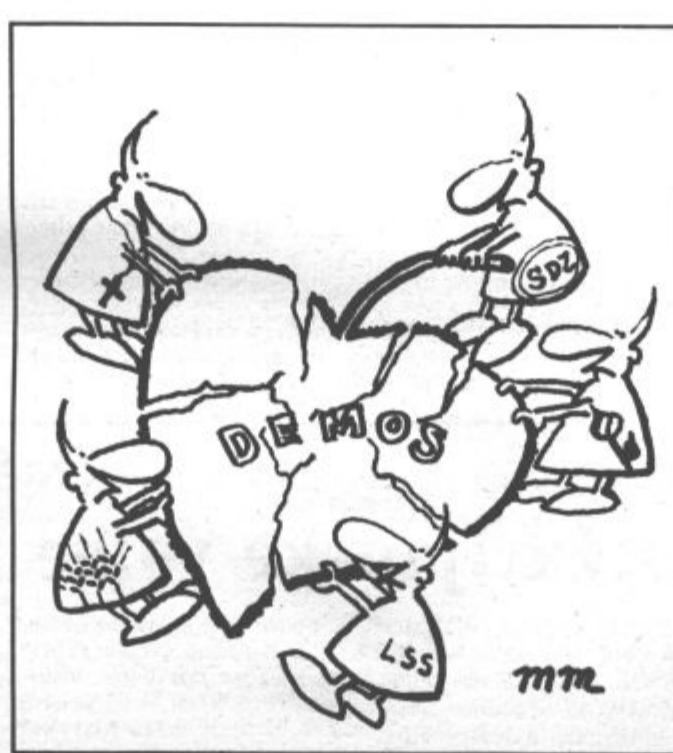
(bz)

HALO! nama
Telefonski nakup v Nami
853-500

SALEŠKA KMEČKA ZVEZA predlaga kmetom, da do nadaljnega ne plačujejo dolga za neoddani les, za kar so dobili račun od likvidacijskega upravitelja TOK Gozdarsvo Šoštanj.

Zahlevamo, da se v zvezi s stečajem TOK ugotovijo vse okoliščine in odgovornost vodilnih, da je do tega ukrpa prišlo.

Saleška kmečka zveza

O denacionalizaciji po 23. januarju

Na velenjskem sekretariatu za ekonomske zadeve imajo kar precejšen kupček zahtev za denacionalizacijo gozdov, kmetijskih zemljišč in stavb. Čeprav je med njimi tudi nekaj takšnih primerov, da so se stranke že sporazumele in bi jih bilo torej že mogoče razrešiti, so menili, da je bolje, če počakajo na 23. januar, ko naj bi na republiški skupščini premlevali zakonodajo s tega področja.

(MZ)

Velenje

Nova organiziranost sindikata

Do 1. februarja, ko naj bi sklenili aktivnosti za ustavljanje območnih organizacij sindikatov, bo v Sloveniji triajst območnih organizacij sindikatov, med njimi velenjsko. Z ustanovitvijo območne organizacije sindikatov Velenje z 20.500 članov bosta prenehala z delovanjem dva dosedanja Občinska sveta — velenjski in mozirski.

Po kriterijih (en zaposlen na 3300 članov), bi lahko bilo v velenjski območni organizaciji zaposlenih šest delavcev, vendar so se zaenkrat odločili le za štiri (pravnik, predsednik območnega sveta, vodja izpostave Mozirje in tajnik), več zbrane sindikalne članarine pa bodo raje namenili uresničevanju programskih nalog.

(mzp)

Ekološke zagate

Tokrat mravljinčna kislina

Te dni je javnost vznemirila novica, posredovala jo je agencija Tanjug iz Bihaća, da je koncern Gorenje tovarni hladilno-zamrzovalnih aparatov Gorenje Bira pripravljen odpisati 15 milijonov dinarjev dolga, če bi v svoji kotlarni sežgalda »določeno količino mravljinčne kislino«. K ponudbi so v Gorenju, kot navaja Tanjug, priložili elaborat o domnevni neškodljivosti sežiganja mravljinčne kislino, čeprav je znano, da gre za spojino fenola in klor metana, ki spada v skupino močnih strupov.

Strokovnjaki bihaške tovarne Gorenje Bira so, kot navaja sporočilo, ponudbo koncerna Gorenje zavrnili v vprašanjem: »Če je sežiganje mravljinčne kislino tako ekonomično in neškodljivo, zakaj tega niste ponudili toplaram v Velenju in Šoštanju.«

V Gorenju Gospodinjski aparati takole pojasnjujejo Tanjugovo vest iz Bihaća:

»Podobno kot v vseh drugih laknicah v Sloveniji je nastajal tudi v Gorenju Gospodinjski aparati odpadek v prej omenjeni obliki ne nastaja več.«

vodnji hladilno-zamrzovalnih aparatov odpadek od razlakiranja obešal, ki sodi po klasifikaciji (Uradni list SRS 20/86) med posebne odpadke (s ključno številko 55510). Gre za luskice zapečenega lačka, prepojene z metilenkloridom, odpadek pa je v trdni obliki (ni tekočina).

Ker v Sloveniji ni odlagališč posebnih odpadkov, kjer bi jih lahko Gorenje Gospodinjski aparati deponiralo, so iskali in preučevali različne načine odstranjanja tega posebnega odpadka. Ekspertize ustreznih institucij so pokazale, da je sežig tega odpadka od razlakiranja obešal pri več kot 1100 stopinjah Celzija varen, učinkovit in za okolje sprejemljiv postopek.

Predstavniki Gorenje Gospodinjski aparati so se z vodstvom Gorenje Bira pogovarjali le o možnostih skupnega razreševanja te problematične.

Ob spremenjenem tehološkem postopku razlakiranja obešal od julija 1990 v Gorenju Gospodinjski aparati odpadek v prej omenjeni obliki ne nastaja več.«

NOVICE

27. tradicionalni pustni karneval

Turistično društvo Velenje in odbor za organizacijo pustnega karnevala sta sporočila, da bo letos v Velenju 27. tradicionalni pustni karneval. Tokrat bodo povrnili veličino in sijaj nekdani tovrstni prireditvi, med pobudniki pa so »stari asi« in tudi novi sodelavci. Ob 100 letnici možirskega pusta, ki bo govorito zasenčil lep del Štajerske, bomo tako imeli Velenčani priložnost »izkašljati se« o naših zavoženih zadavah ter se pustno poveseliti.

Pustni karneval bo v nedeljo, 10. februarja, sprevod se bo začel v gnezdu velenjskega pusta, Starem trgu. Organizatorji vabijo vse lokalne in »mini pustne karnevalčice« da se vključijo in s tem tudi udeležijo akcije »Velika nagrada velenjskega pusta«, ki jo bodo tokrat prvič podelili najizvirnejši skupini.

Jože MIKLAVČ

Sindikat vzgoje in izobraževanja

Celje (k) — V Celju so pred dnevi ustanovili območni odbor sindikata vzgoje in izobraževanja. Zajema zaposlene v teh dejavnosti v šestih občinah celjskega območja; to je občine celjske regije brez velenjske in možirske. Vanj je za zdaj pristopilo 27 osnovnih organizacij.

Na ustanovnem občnem zboru so za sekretarja izvolili Franca Klepeja, v razpravi pa največ spregovorili o dveh tačkah najbolj aktualnih zakonih: zakonu o zavodih in o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

V sindikatu vzgoje, izobraževanja in znanosti Slovenije v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije ja 7000 članov, v šestih občinah celjskega območja pa 1100.

Društvo invalidov Velenje

Drugarnačna članarina

Izvršni odbor Društva invalidov Velenje obvešča vse svoje člane in ostale invalide, ki se želijo včlaniti v društvo, da je bil na zadnjem sestanku koordinacijskega odbora društva invalidov celjske regije, ki je bil konec decembra lani, sprejet sklep, da znaša redna letna članarina 50,00 din, vpisnina pa 5,00 din. Žal je tako v objavi, ki smo jo napisali v začetku decembra, a je bila objavljena v Našem času dne 10. 1. 1991, prišlo do napačne informacije in zato prosimo vse, da nam to nako oprostijo ter upamo, da samo zaradi tega ne bomo zamerili našemu splošnemu pozivu za članstvo v našem društvu. Že sedaj vabimo naše članstvo na redno, letno skupščino, ki bo v nedeljo, dne 17. februarja 1991, ob 9.30 v Kulturnem domu v Soštanju!

Izvršni odbor DI Velenje

ONESNAŽENOST ZRAKA

V tednu od 14. 1. do 20. 1. 1991 so bile izmerjene naslednje povprečne 24 urne koncentracije SO₂ in maksimalne 1/2 urne koncentracije SO₂ v zraku:

AMP	14. 1.	15. 1.	16. 1.	17. 1.	18. 1.	19. 1.	20. 1.
Šoštanj	1 0,00	0,00	0,00	0,03	0,02	0,04	0,06
	2 0,00	0,01	0,00	0,14	0,07	0,11	0,09
Topolšica	1 0,01	0,01	0,00	0,02	0,02	0,02	0,05
	2 0,06	0,11	0,06	0,12	0,19	0,09	0,12
Veliki v.	1 0,14	0,09	0,05	0,15	0,27	0,12	0,06
	2 0,50	0,70	0,32	0,76	0,92	0,43	0,11
Zavodnje	1 0,02	0,02	0,02	0,08	0,07	0,04	0,11
	2 0,04	0,05	0,04	0,51	0,35	0,12	0,35
Velenje	1 0,01	0,01	0,02	0,04	0,01	0,02	0,04
	2 0,04	0,02	0,04	0,26	0,03	0,08	0,06
Graška g.	1 0,00	0,01	0,02	0,01	—	—	—
	2 0,01	0,02	0,03	0,02	—	—	—

1) povprečna 24 urna koncentracija SO₂ v zraku (v mg/m³)
2) maksimalna pol-urna koncentracija SO₂ v zraku v dnevnu (v mg/m³)

Povprečna koncentracija 0,75 mg/m³ zraka je bila prekoračena v naslednjih terminih:

17. 1. Veliki vrh 9.30–10.00
18. 1. Veliki vrh 2.30–3.00
4.00–4.30

ODSEK ZA VARSTVO OKOLJA

Bi se radi pogovorili? Potrebujete nasvet?

TIP 853 369
TELEFON – POMOČ – INFORMACIJE
vsako sredo od 18. do 20. ure.

Uporabnikom KRS Velenje

Obveščamo vse uporabnike kabelsko razdelilnega sistema Velenje, da lahko prijavijo morebitne okvare neposredno na telefonsko številko 854-229 ali 853-916 (ob delavnikih od 7. do 16. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure). Ob nedeljah, praznikih in dneh izven omenjenega časa, pa poklicite na telefonsko številko 856-273.

CELJSKO OBMOČJE

Celjani se bodo spomnili rojstnega dneva

V več občinah celjskega območja (pa tudi drugod) so se ob lanskih občinskih prazničnih resno spraševali, če svoje praznične splošne slavijo na pravi dan. V večini se namreč spominjajo raznih dogodkov iz zadnje vojne, ki pa se mnogim ne zdijo primerni za občinska slavlja. Tako je bilo v konjiški občini, pa šentjurški ... in tudi celjski. Tu so že tudi imenovali komisijo, ki naj bi pobrskala po pomembnih dogodkih ter poslancem dala v presojo nov datum.

Komisija, v kateri so bili vidni strokovnjaki, je pretehtala veliko dogodkov, najbolj pa se je ogrela za to, naj bi Celjani slavili občinski praznik 11. aprila. In sicer v spo-

min na 11. april tistega dneva 1451. leta, ko je celjski državni knez in grof Friderik II. izdal listino, s katero je Celj priznal mestne pravice. S tem je Celje dobilo enakopravno praznovanje naj bi zajemalo najboljše, kar lahko Celje pokaže na kulturnem, zgodovinopisnem, športnem in turističnem področju. Čeprav natančnejši program še ni izdelan, se nekateri zavzemajo, da bi vsako leto pripravili simpozij o zgodovini celjskega gospodstva.

Med iskanjem primernega datuma za praznik občine Celje so spregovorili še o nekaterih drugih datumih; tudi o dosedanjem dnevu — 20. juliju, ustanovitvi celjske ce-

te, ki je predstavljala izjemni podvig, ki je odmeval v evropskem prostoru. Med možnimi datumi so tudi bili 7. avgust, ko so leta 1897 odprli Narodni dom, 3. 9. — ustanovitev Zveze delovnega ljudstva Slovenije v hotelu Evropa, 15. 12. — osvobodenje 300 jetnikov iz starega piskra, 6. 11. — ustanovitev Narodnega sveta za mesto Celje, 29. 10. — datum prve slovenske državnosti, med predlogi pa so še bili izraženi kot možnosti: celjska pomač, teden mesta Celje, dneve celjskih knezov.

Predlog zdaj je, odločitev pa je odvisna od celjskih občinskih poslancev.

(k)

SAVINJSKO – ŠALEŠKA NAVEZA

Dinar le še nekaj velja

Čeprav nekateri natolcujejo, da naš dinar — čeprav konvertibilen — nič ne velja, to vsekakor ni res. Saj je zaradi njega prišlo celo do vojne. Pa ne mislim na iraški dinar niti na zalivsko vojno, ampak na tisto, ki je izbruhnila pri nas. Pa tudi tu ne mislim na dinarje, ki so jih naši veliki bratje samooskrbovalno pokradli, ampak na tiste, ki so si jih okoli novega leta razdelili nekateri naši občinski veljaki. Zaradi teh je namreč izbruhnila prava medijska vojna. In kot se za vsako vojno spodbobi, je tudi pri tej tako, da eni krčijo, kako so drugi krivi, drugi pa se imajo seveda za nedolžne.

Nekateri namreč očitajo nekaterim občinjam, da so si razdelili ali razdeljevali prevelike denarce za svoje delo. Ko so namreč ta isti občinjarji ob volitvah govorili,

da želijo za tako delo tudi primerno plačilo, jih vsi niso jemali preveč resno. Zdaj se je izkazalo, da mnogi od teh vsaj glede tega niso pretirali. Ob tem se seveda zastavlja stalna dilema: ali naj ti delavci najprej nekaj pokazujejo, pa si potem glede na svoje delo zaslужijo dobro plačilo, ali naj dobijo dobro plačilo, da bodo imeli osnova za dobro delo. Očitno se marsikje držijo slednjega. Čeprav povsod ne drži drugi del: tisto o dobrem delu.

Nekdo bi porekel, da smo zdaj pri nas na nekakšni vragi: bolj ko običajni ljudje tonemo. Bolj se nekateri na drugi strani dvigajo. In naj bo se tako hudo, bo princip vase vedno obvezal, to pa pomeni, da tisti utapljači ne bodo za sabo potegnili tudi tistih na drugi strani. In tisti na drugi strani naj bodo čimviše, saj bodo le tako

imeli pregled in kontrolo nad drugimi. To naj bi bil že kar naš zgodovinski princip: vejlaj je že v času rdeče diktature in tudi zdaj, ko pravimo, da nas je preplavila demokracija. Da le ne bo obveljalista tista, da nas lahko demokracija tudi poplavil in lahko v njej navadni ljudje tudi utonemo.

Seveda je tudi res, da imamo pri nas za vsako stvar varsto izgovor in opravičil. Prav v nobeni občini niso priznali, da so delili prevelike plače, pa čeprav so jih ponekod bili pripravljeni tudi vrneti. S pravim mučeniškim izrazom, češ: vračamo denar, da vidite, kako dobr smo. Čeprav smo si ga zasluzili. Drugi pa s prstom kažejo na sosedje, ki da že dolgo časa delijo veliko več.

Po teh zadnjih dogodkih lahko upravičeno pričakujemo, da bomo v skupščinskih

klopek kmalu imeli zakon, ki bo določal, da morajo biti tudi plače občinskih funkcionarjev tajne. Saj ni prav, da se vsakdo ob njih nasla in je nevoščljiv tistim, ki so vendarle v teh težkih časih sploh pripravljeni sprejeti te nevhodne funkcije. In da lahko vsak novinarček brskajo po plačilnih listih in terja pojasnil.

Moje skromno mnenje je seveda drugačno: tajne bi morale biti naše najnižje plače. Te so namreč tako slabe, da bi jih morali skriti, da nas ne bi bilo sram. Če že ljudje z njimi morajo živeti, ni treba, da o njihovi nizkosti vsi javno govorimo.

Če ne vem, kako je nekomu hudo, me ne peče vest.

Seveda pa je tudi res, da če ne vem, kako visoke plače imajo drugi, jim tudi nisem faveršten!

(frk)

Predsednik poslovodnega odbora Franc Avberšek, pa je dejal, da je JLA oziroma poveljstvo petega vojaškega območja eden od tistih partnerjev s katerim je bilo doslej sodelovanje med najboljšimi in da upa, da bo tako tudi v prihodnje.

Ob zmanjšani proizvodnji lignita in razvijanju drugih dejavnosti v tem kolektivu pa se bodo morda našle oblike sodelovanja še na drugih področjih.

BORIS ZAKOŠEK

Ivan Dolničar, predsednik RO ZZB NOV Slovenije

Državljanke vojne ni bilo

V STRANKI DEMOKRATIČNE PRENOVE VELENJE deluje klub VETERANOV, ki se redno sestaja in obravnava aktualna vprašanja, ki so usodnega pomena pri oblikovanju demokratičnega razvoja Slovenije.

Tokrat se je vabilo odzval tovarš Ivan Dolničar, ki je ocenil trenutne razmere v svetu, Jugoslaviji in Sloveniji.

Zalivska kriza v primeru stabilne Jugoslavije, ne bi pomenila resne nevarnosti. Izhajati pa moramo iz dejstva, da je situacija takšna kot je.

Izpostavljeni smo ultimatom, ki se nenehno vrstijo. Glede na njegove dosedjanje izkušnje predsedstvo SFRJ in vodstvo JLA ne bosta s svojim posegom povzročila konfliktno situacijo v Sloveniji, ker v bistvu ni pravega razloga. Seveda pa moramo vedeti, da našega vodstva TO še niso priznali in da tudi bivši štab TO na čelu z bivšim komandanom Hočevarjem še deluje in se še vedno nahaja v bivših prostorih TO.

Pogovor je seveda stekel tudi o odnosih do narodno osvobodilnega boja. Nesmiselno je govoriti o državljan-

ski vojni, ker v bistvu takrat država Slovenija ni obstajala.

Vladajoča koalicija je ponovno odprla problem naših republiških simbolov, ki pa ne smejo postati najpomembnejša dejavnost. Tovariš Dolničar meni, da se je potreben o simboli pogovarjati v kontekstu nove ustave. Obravnavati pa je potreben vse hkrati.

Ocenjuje tudi, da DEMOS nima pravega posluha za borčevska vprašanja in prav na tem področju bo potrebljano zgolj presoji učitelja. Seveda je to modra poteza vla-

Bojan KONTIČ

Davčna politika po zgledu zahoda

Z novim letom smo vsi davčni zavezanci

Davek od dohodnine

Sveženj davčnih zakonov je vnesel med občane kar precej nemira, še zlasti pa je veliko bojavni povzročila takoimenovana DOHODNINA, ki uvršča skoraj vse občane, ki imajo kakršnekoli dohodke med davčne zavezance. Doslej so bili to le tisti, ki so zasluzili več kot tri povprečne plače in seveda kmjetje, zasebniki in tisti, ki so prodajali večje premoženje.

Ce pogledamo novi zakon o dohodninih malo bolj podrobno, so bojavni odveč. Ta namreč ne prinaša bistvenih dodatnih obremenitev, izračun pa jee precej drugačen. Novo je tudi to, da bo moral vsakdo, kii bo davčni zavezanc, sredi sprihodnjega leta, izpolniti davčno napoved za to leto. Najjjpomembnejša novost pa je tudi, da bodo stopnje dakov za tiste, ki zasluzijo več višje, za ostale nižje. Nove so tudi olajšave, ki jih bodo lahko uveljavili davčni zavezanci.

Akontacije dakov bomo plačevali že ob prejemu osebnih dohodkov, ob koncu leta pa bo opravljen le še poračun, ki pa naj ne bi bistveno odstotek od že je obračunanih zneskov.

KAJ JEE SPLOH DOHODNINA!

Sestavljamajo jo vsi osebni prejemki ter dohodki iz kmetijstva, iz dejavnosti kapitala, iz premoženja in premoženskih pravic. To pomeni, da so v dohodnino vsteti letni zneski bruto osebnih dohodkov zmanjšani za plačane prispevke za socialno varnost, pokojnine, z katastrski dohodki od kmetijstva in gozdni površin, dobiček dosežen z opravljanjem dejavnosti oziroma s prodajo kapitala. Sem bo treba pristati tudi letne zneske obresti na posojila, dohodke dosežene z udeležbo na dobičku oziroma z oddajanjem premoženja v najem ter dohodke iz prememoženskih pravic. Skratka pcpovedano čisto preprosto: dohodnino sestavljajo skoraj v vsi prejemki (razen nekaterih izjem, ki jih bomo še našteli), ki jih občan na kakršenkoli način zaslubi.

AKONTACIJE BOMO PLAČEVALI MED LILETOM

Davčne ne napovedi bomo izpolnjevali ili še sredi prihodnjega leta, ta akontativne zneske dakovov na dohodnino pa še med letletom, ob obračunu osebnega dohodka. Prav zato se morajo jo zakonci že sedaj tudi dogovoriti kdo bo uveljavljal olajšave za otroke oziroma za druge družinske člane, ki jih vzdržuje.

S SKRRBNO DOKUMENTACIJO DO OLAJŠAV

Z novo o davčno zakonodajo se je pačametno seznaniti že sedaj, še z zlasti pa temeljito preberite, kaj vse boste lahko uveljavljali kot olajšave. Potem pa računa o teh stroških skrbno shraniti, saj vam bodo služili li kot dokumentacija za uveljavljivitev olajšave.

OLAJŠAVE ZA OTRROKE IN VZDDRŽEVANE

Za prvega otroka oziroma držinskega člena

znaša olajšava 8 odstotkov, za vsakega nadaljnega pa se ta odstotek poveča za dva. To pomeni, da uveljavljamo za drugega otroka 10, za tretjega 12 in tako dalje, odstotkov olajšav.

Za otroke, ki se šolajo v kraju izven stalnega bivališča priznava zakon še 4 odstotke olajšav.

Za otroke motene v duševinem in telesnem razvoju znaša olajšava 20 odstotkov, za trajno nezmožne za delo pa 50 odstotkov povprečnega osebrega dohodka.

Poleg olajšav za vzdrževanje otrok oziroma družinskih članov pa boste lahko uveljavili še do deset odstotkov olajšav za vlaganja v:

— nakup in gradnjo stanovanj

— vzdrževanje teh objektov
odpravni in denarnih pomoči za čas brezposelnosti ter socijalno varstvenimi pomoči.

In neobdavčene dohodke sodijo še rejnne, oskrbne v drugih družinah, nadomestil za invalidnost, dodatki za pomoč in postrežbo, občasno delo študentov in dijakov, štipendije in nagrade, ki so rezultat posebnega družbenega priznanja ter nagrade za živiljenjsko delo in dosežke vrhunskih strokovnjakov, umetnikov in športnikov.

— gradnjo majhnih hidroelektrarn

— varstvo okolja in varčevanje z energijo

— vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov

— znanstveno raziskovalno in razvojno dejavnost

— članarine političnim strankam in sindikatom

— prispevki za humanitarne, kulturne, znanstvene, športne, ekološke in religiozne namene

— nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pomočkov ter zdravljenje in rehabilitacija (če je zavezanc oz. njegov družinski član tja poslan).

— nakup dolgoročnih vrednostnih papirjev

— nabava, rekonstrukcija in modernizacija osnovnih sredstev

— za reintervirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— šolnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

— solnine in znesek za nakup knjig in drugih učnih pomočkov

— za reinterenirani del dobička od dolgoročnih vrednostnih papirjev

Viške rešujejo z odpravninami

V lanskem letu so na Rudniku lignita zmanjšali število delavcev za 306. Nekaterim je prenehalo delovno razmerje zaradi upokojitev drugi pa so se odločili tudi za odpravnine. Doslej je z odpravninami odšlo že več kot 100 delavcev, v tem mesecu pa naj bi jih še okoli 130.

(bz)

Turizem mozirske občine

Na nedavni seji izvršilnega odbora zgornjesavinjske turistične zveze so poleg rednih in tekočih nalog obravnavali krajša poročila o delovanju turističnih društev v preteklem lesu, dokončno so opredelili koledar osrednjih turističnih in naročiških prireditev v letošnjem letu, tem bodo nudili vso podporo, izogniti pa se seveda niso mogli številnim nedorečenostim na razvojnem področju.

Posebej so poudarili da so turistična društva in zveze, ki njihovo delo usklajuje, le eden od partnerjev pri nadalnjem in nujnem pospeševanju turizma. Predvsem je turistične delavce zanimalo kaj je z usodo podjetja za turistični marketing, ki ga načrtuje občinska vlada, njegova ustanovitev pa je seveda (znova) prvi pogoj za enotno in skupno turistično ponubo, zlasti za njeno oživitev in okrepitev.

(jp)

Golf klub Jelšingrad

Kar se je moralo zgoditi, se je zgodilo: potem ko v Šmarju že nekaj časa zdravilišče iz Rogaške Slatine gradi igrišče za golf, so zdaj tudi ustanovili ustrezen golf klub. Imenoval se bo Golf Club Rogaška Slatina — Jelšingrad. Podobno kot se za take imenitne klube spodobi, bo tudi v tem številu članov omejeno. Največ naj bi jih bilo 350, pristopili pa naj bi tisti z malo debelejšo denarnico. Saj je treba že za pristop plačati 2700 DEM.

Zdaj imajo možnost članstva tudi vsi, ki se odločijo za nakup obveznic zdravilišča — če jih kupijo v vrednosti najmanj pet tisoč DEM. Člani kluba bodo deležni precejšnjih ugodnosti v zdravilišču.

Na območju Jelšingrada, pri Šmarju naj bi že sredi tega leta igrišče toliko usposobili, da bodo člani golf kluba že lahko pričeli z vadbo. Povsem pa naj bi bilo igrišče nared prihodnje leto.

(K)

Mešano podjetje v Šempetu

Celjski Aero je v svojem bivšem šempeterskem tozdu Kemijski skupaj z dvema nemškima partnerjema ustanovil podjetje v mešani lasti. Nemška partnerja Karl Herman Ritter in Harry Mattern sta v obliku strojev in naprav vložila vsak po 700 tisočakov, Aero pa 702 tisoč din. Razmerje med tujim in domaćim deležem je tako 66,6 proti 33,4.

V novem podjetju ARM bodo izdelovali premaze, lepila in lake, četrtnino načrtovane proizvodnje pa bodo izvozili. Kot zagotavlja tuja partnerja, bo to ekološko neoporečna proizvodnja. Bo pa tudi zelo kapitalno intenzivna, saj bo zaposlenih le pet delavcev. Proizvodnja je dobrodošla tudi za sam Aero, saj jim ne bo več treba uvažati nekaterih snovi.

Z ustanovitvijo mešane firme bodo v okviru Aera tudi kot drugi na svetu proizvajali lepila za tako imenovane post-it liste. To so lepila na vodni osnovi, ekološko neoporečna. To sodelovanje z nemškima partnerjema je za Aero pomembno tudi zaradi prilaganja proizvodnje strogim zahtevkom zadržnega trga.

(K)

Družbeno podjetje Farmin Inženiring

Nov je direktor

Ali se agonija okrog družbenega podjetja Farmin Inženiring iz Velenja nadaljuje ali ne, bi vam v tem trenutku težko kaj zapisali. Kajti, vratata, kjer smo doslej dobili kakšno informacijo o doganjih, so sedaj precej priprata. Novo vodstvo kolektiva namreč meni, da bi mu v tem trenutku kakršnaki informacija o stanju naredila prej več škode kot koristi. Pa tudi nič novega, so nam dejali na drugi strani telefona, nam ne bi povedal od že znanih dejstev.

Kaj in kako bo s programi podjetja v tem letu in seveda tudi v prihodnjem, še ne vedo, druge informacije sodijo med poslovne tajne, med vzroki za nedajanje slednjih pa naj bi bilo tudi to, da je direktorski stolček zamenjal

(tp)

Poraba električne pada

Navajeni smo bili, da je poraba električne v Sloveniji naravnala iz leta v leto. Zadnje čase pa ni več tako, saj njena poraba upada. Letos naj bi jo po predvidevanjih porabili dobrih 6 odstotkov manj kot lani.

Zato bodo seveda letos bistveno nižje potrebe termoelektrarn po premogu, še posebej, ker bodo vodne elektrarne letos po predvidevanjih svojo proizvodnjo nekoliko povečale.

To je torej največji vzrok precejšnjega zmanjšanja proizvodnje električne in premoga v občini Velenje. Rudarji naj bi po dosedanjih dogovorih nakopali le 4 milijone ton, delavci šoštanjskih termoelektrarn pa poslali v omrežje le 2 milijardi 646 milijonov kilovatnih ur električne energije.

(bz)

Višji prispevki za soglasja

S prvim februarjem se bodo v občini Velenje povečali prispevki za priključitev na komunalne sisteme. Ti bodo po novem znašali za povprečno individualno hišo 10.860 dinarjev, za obratovalnico veliko 30 kvadratnih metrov pa 6.567 dinarjev.

(MZ)

Vendarle delavnica pod posebnimi pogoji

Že dalj časa so si tisti, ki jim je usoda otrok s takšnimi in drugačnimi motnjami v razvoju mila, prizadevali rešiti vprašanje njihove zaposlitve in hkrati s tem tudi varstva. Ko so izvedeli iz sicer še na pol uradnih informacij, naj bi se v naslednjih mesecih našel občan, ki naj bi stopil na pot podjetništva prav z odprtjem delavnice pod posebnimi pogoji.

Protest sindikata kovinske in elektroindustrije

Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije je za včeraj (sreda, 23. januarja) pripravil na Trgu revolucije pred Centralnim domom v Ljubljani protestni shod. Z njim so želeli opozoriti vladu in vse odgovorne institucije, še posebno pa poslance Skupščine Republike Slovenije, naj takoj zaključijo že začeto razpravo o problematiki kovinske in elektroindustrije Slovenije ter sprejmejo konkretne rešitve za izhod iz sedanje krize. Med razlogi za protest navajajo odpuščanje delavcev, socialno ogroženost, slabo delavsko zakonodajo, neuresničevanje kolektivnih pogodb, katastrofalni položaj gospodarstva in stečaje.

(mfp)

Računalniške mreže Novell (1)

V sedanjem času velikih sestovnih premikov, osamosvajjanja narodov in nastanka novih držav smo priča podobnim spremembam tudi na področju uporabe računalnikov. Novo nastala podjetja v svetu in pri nas ne želijo več zaupati svojih poslovnih informacij v obdelavo velikim in dragim centralnim sistemom, ampak želijo sama upravljati vse računalniške obdelave in podatke, ki so bistveni za njihovo uspešnost. Računalniški sistem 90-ih let mora biti poceni, zanesljiv in omogočiti »neboleč« prenos dosedanjih podatkov in obdelav s starih sistemov.

Kot optimalna rešitev računalniškega poslovanja so se uveljavile lokalne računalniške mreže NOVELL Netware renomiranega ameriškega proizvajalca NOVELL. V Sloveniji so mreže tega tipa v zadnjih letih doživele pravi razcvet. Računalniška mreža nam omogoča, da skupaj povežemo dosedaj avtonome osebne računalniške postaje, ki imajo potem poleg svoje lokalne moči na voljo še centralni računalnik-server in preko njega dostop do vseh priključenih naprav. Podjetjem, ki že uporablja osebne računalnike, predstavlja povezava le-teh v sistem NOVELL precej manjši strošek kot uvedba ostalih sistemov. S tem se hkrati izognemo »informacijskemu šoku«, ker lahko uporabljajo iste baze podatkov in aplikacije, kot prej pod operacijskim sistemom DOS.

S povezavo osebnih računalnikov v omrežje NOVELL zgradimo popoln in zmogljiv računal-

niški sistem, ki lahko prevzame vse naloge dragih in okornih velikih centralnih računalnikov. Širok spekter programov nam omogoča, da lahko na mreži NOVELL vodimo:

- celotno finančno proslovanje velikih in malih podjetij
- načrtovanje, lansiranje, spremicanje in terminiranje proizvodnje
- poslovanje trgovin, skladov, zadrg, občin, šol itn.

Razpoznavni znak sistemov NOVELL je rdeča barva, ki ponazarja tehnično dovršenost, zanesljivost in razširjenost računalniških produktov pod imenom NOVELL.

Bistvene prednosti sistema NOVELL pred drugimi so:

- upravnik dela z istimi programi, podatki in vistem okolju kot prej. Uporablja lahko paletto DOS programske opreme,
- odpade precejšen strošek vzdrževanja dragih host-ov, ker je vzdrževanje sistema NOVELL minimalno,
- tudi pri izpadu serverja lahko vse postaje vnašajo podatke in izvajajo lokalne obdelave,
- čas prehoda na NOVELL je kratek (cca. 2–4 meseci).

Največja razdalja med osebnimi računalniki v mreži NOVELL je lahko več kot 6 km, prenos podatkov pa se vrši s hitrostjo do 1,25 milijona 8 bitnih besed na sekundo, kar je bistvena prednost pred sistemmi, kot je npr. UNIX. Pri sistemu NOVELL je možno optimalno delo večjega števila uporabnikov istočasno (do ~10), kajti vsakemu uporab-

Bodo pravočasno deblokirali žiro račun

Služba družbenega knjigovodstva Bosne in Hercegovine je januarja predlagala sodiščem začetek stečajnega postopka za okrog 150 podjetij iz te republike, ki so imela blokirane žiro račune več kot 60 dni. Med temi podjetji je tudi tovarna hladilno-zamrzovalnih aparativov Gorenje Bira iz Bihaća. Tovarni je bil določen rok za deblokado in v Gorenju Bira računajo, da njihov žiro račun že v kratkem ne bo več blokirana tako, da bo odpadel razlog za pričetek stečajnega postopka.

Znano je, da se ta Gorenjeva tovarna v Bihaću radi podkapitaliziranosti boriti že od vsega začetka z likvidnostnimi težavami. Te rešujejo tudi v zadnjem času z namenom, da bi ohranili proizvodnjo, ki ima trg.

Proizvodnja v tovarni hladilno-zamrzovalnih aparativov Gorenje Bira v Bihaću teče normalno. Potem, ko so lansko jesen dobili vnovično kadrovsko pomoč iz Gorenja Gospodinjski aparati za vodenje proizvodnje, dosegajo dobre proizvodne rezultate in uresničujejo planske naloge.

Gozdno gospodarstvo Nazarje

Umiranje na obroke — še kar naprej

Naslov sploh ni neumesten. Gozdovi v Zgornji Savinjski dolini počasi umirajo naprej, pospešeno počasi pa umira tudi (bivše) nazarsko gozdno gospodarstvo. Decembra so likvidirali temeljni organizaciji kooperantov Nazarje in Šoštanj in na zavodu za zaposlovanje se je znašlo 53 delavcev. Obroki prihajajo naprej. V pondeljek so prejeli sklep sodišča od začetka stečajnega postopka za tozd Gozdarstvo Luče na zavodu se bo znašlo dodatnih (približno) 70 delavcev.

Ob navidezno razveseljivem dejstvu, da je republiški parlament ukinil že kar zloglasni zakon o moratoriju, je manj razveseljivo dejstvo, da je republiška oblast gozdnim gospodarstvom poslala priporočilo, ki ne pomeni nič drugega, kot upoštevanje naročil ukinjenega zakona. Res, umiranje na obroke in nadaljevanje negotovosti vseh zaposlenih.

(jp)

V dveh sindikatih preverjajo članstvo

Ker sta sindikat papirne, grafične in časopisno-informativne založniške in novinarske dejavnosti ter sindikat zdravstva in socialnega varstva sprejela odločitev, po kateri nista več v sestavi Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, v Svobodnih sindikatih zdaj ugotavljajo število članov teh dveh sindikatov, ki še vedno ostajajo v Svobodnih sindikatih. To bodo preverjali do 1. februarja.

(mkp)

serverjem tipa 386 z več kot 750 MB spominske kapacitete. Celotno vodenje centralnega skladisa v Gorenju GA prav tako poteka na mreži NOVELL. V podjetju ERA so se že pred dobrimi letoma odločili za sistem NOVELL, sedaj so v fazi njegove širitve in posodobitve. Prav tako so se za uvedbo tega sistema odločili tudi v Gorenju MGA iz Nazarja.

Pobudnik uvedbe in razvoja na področju mrež NOVELL na našem območju je podjetje BREZA na Prešernovi ulici 1 v Velenju, ki je pooblaščeni zastopnik, projektant in graditelj računalniških mrež in sistemov NOVELL. BREZA se s svojim znanjem in zmogljivostmi poslovno povezuje tudi s podjetjem Gorenje Pošt, za katerega izvaja instalacije mrež NOVELL na njihovi računalniški opremi. S serijo člankov in poljudnih predstavitev v mesecu februarju želijo zaposleni v BREZI v živo prikazati delovanje sistema NOVELL in odgovoriti na vprašanja bodočih uporabnikov.

Samodejni varnostni mehanizmi odkriva »vdiralce« in preprečuje neželenje posege v sistem (Intruder detection).

Računalniške mreže NOVELL se lahko povežejo z večjimi računalniki tipa VAX ali IBM in z javnimi računalniškimi omrežji JUPAK. Omejitve pri povezljivosti skoraj ni, saj se lahko npr. tisti, ki ima mrežo NOVELL, nato priključi in jo uporablja s katerega koli konca sveta, na voljo mora imeti le običajen osebni računalnik in tel. priključek.

Ocenjujemo, da je na velenjskem območju trenutno delujejočih približno 14 mrež NOVELL. V podjetju Gorenje Elektronika že dalj časa deluje mreža z več kot 30 postajami in centralnim

BREZA
NOVELL

Gasilci Zgornje Savinjske doline

Prvič nadomestilo za opremo

Svoje humano poslanstvo so kot vedno ob lanskih poplavah potrdili gasilci na vseh ogroženih področjih, sedva še najbolj v Zgornji Savinjski dolini. Bili so prvi, ki so po vseh krajih takoj prisločili na pomoč in pomagali ljudem v najtežjih trenutkih, čeprav je bila žal narava v tem primeru veliko premočna. Tudi v vseh naslednjih dneh in tednih so gasilci dobesedno garali in bili v pomoč prebiwalcem, pri vseh teh naporih pa je seveda veliko škode utrpela njihova oprema. Kot že tolkokrat, se je tudi tokrat izkazala solidarnost, nai vso srečo prvič doslej v obleki nadomestila poškodovame ali uničene opreme.

V nazarskem delavskem domu so rnamreč v soboto dopoldne predstavniki republiškega sekretariata za ljudsko obrambo, kamor sodita republiški štab za civilno zaščito in republiška uprava za požarno varnost, predstavniki 15 gasilskih društev možirske občine izročili za 2 milijona dinarjev opreme. Uvodoma je vsem gasilcem izreklo vso priznanje poveljnik republiškega štaba za civilno

Miran Bogataj je gasilce izrecno pohvalil — Na tiskovni konferenci so spregovorili o perečem področju zaščite in reševanja ljudi

zaščito Miran Bogataj, namenik republiškega sekretariata za ljudsko obrambo Jelko Kacin je spregovoril o pomenu te pomoči in o izgrajevanju posebnega sistema zaščite in reševanja, ki bo zagotovil sredstva in opremo za primerno zaščito ljudi ob podobnih nesrečah, obenem pa v imenu republiškega izvršnega sveta zagotovil, da na pomoč po poplavah niso pozabili.

To je bila prva pošiljka pomoči gasilcem možirske občine, ki so škodo na opremi in domovih ocenili na 3,5 milijona dinarjev. Tokrat so prejeli 150 delovnih oblek, po 90 tlačnih cevi B in C, 20 mobilnih radijskih postaj, 17 kompletnih radijskih ročnih postaj in tri terenska gasilska vozila, terensko vozilo pa je mesto Maribor podelilo tudi možirskim veterinarjem.

(jp)

PD Šoštanj Občnii zbor in preedavanje Ivča Kotnika

To soboto, 26. januarja, se ljubiteljem gora, narave ter seveda članom planinskega društva Šoštanj obeta leteč večer.

Zanj bo najajprej poskrbel znani velenjski alpinist Ivča Kotnik, ki bo predvajal cl diapoziitive »od slovenskih gora do Himalaje«, nato pa se bodo o člani omenjenega društva sesli še na občnem zboru. Beseda na ta njem bo seveda tekla o oceni opopravljenega dela ter o smernicah prihodnje. Po opravljenih formalnostih pa gotovo ne bo manjkalo obilo dobre volje še na družabnbem srečanju s plesom. Občni i zbor šoštanskega planinskega društva bo v prostorih tamkajšnje krajevne skupnosti, začeli pa ga bodo ob 18. uri.

(tp)

»Rečičan« za krajanje Rečice

Soditi po eni lastovki in govoriti o pomladidi je sicer lahko zelo preurjaneno. b. Pa vendarle, ne bo toliko narobe, e, če uvrstimo sobotno odprtje prvorazsobne trgovine v krajevni skupnosti Šmartno ob Paki med znananilce »pomlad«.

Trgovska žilžilica, vrzel, ki je »zijala« na področju ponudbe prehranbenega blagila, volja in zagnost so bili glaglavni razlogi, da sta se podjetja Č. Marko Barbeti in Janko Vuzem Šmartnega ob Paki odločila za odprtje zasebne trgovine. Na a 50 lico urejenih kvadratnih metrih prodajne površine in skladadiščnih prostorov je gospodinjam n na voljo vse, kar sodi v njihovo košarico. Za tisto, kar pa v trgovini v kakšnem trenutku ne bodo našle, pa si želijo njihovih nasvesvetov.

Z udeležbo na otvoritvi so krajanici dokazali, li, kako potrebna je bila majhna pr prodajalna. Ob boljši ponudbi pa jih gotovo razvesluje še odpisovalni čas. Trgovina »Rakičan« bo namreč odprtva vsak dan od 7. do 19.30, ob nedeljah pa od 7. do 10. ure.

(tp)

Kabelsko razdelilni sistem Velenje

1. Kaj je kabelsko razdelilni sistem

Kabelsko razdelilni sistem je sistem namenjen prenosu radijskih in televizijskih programov — satelitskih, zemeljskih, lokalnih iz centralne glavne postaje do vseh priključkov v stanovanjih uporabnikov.

2. Kaj sestavlja kabelsko razdelilni sistem Velenje

Kabelsko razdelilni sistem Velenje sestavlja:

- Novozgrajena glavna postaja in antenski sistem na ptt centru Velenje,
- primarni razvod do vseh enajstih (11) krajevnih skupnosti,
- sekundarni razvod po krajevnih skupnostih na katere je priključeno 7053 uporabnikov.

3. Kaj omogoča?

Kabelsko razdelilni sistem omogoča sprejem treh radijskih in petnajstih televizijskih programov, in sicer:

Radijski programi	Domači televizijski programi
— Radio Slovenija I 90,0 MHz	— TV Slovenija I kanal 07
— Radio Slovenija II 92,4 MHz	— TV Slovenija II kanal 09
— Radio Velenje 97,2 MHz	— TV Hrvatska I kanal 02
	— TV Hrvatska II kanal 04
	— Lokalni TV Velenje kanal 05
Satelitski programi	
— MTV	kanal 11
— TV 05	kanal 82
— PRO 07	kanal 84
— RTL plus	kanal 86
— SAT I	kanal 88
	— 3 SAT kanal 90
	— Sky One kanal 92
	— Eurosport kanal 94
	— Super channel kanal 96
	— Tele 05 kanal 98

4. Delovanje in vzdrževanje sistema

Kabelsko razdelilni sistem deluje le, če je zagotovljeno:

- stalno napajanje z električno energijo,
- vzdrževanje kabelske kanalizacije,
- urejeni prostori za glavno postajo in antenski sistem in tehnološko investicijsko ter redno vzdrževanje celotnega sistema.

Stroške za delovanje in vzdrževanje sistema zagotavljajo uporabniki s plačevanjem vzdrževalnine.

Vzdrževalnina se tako koristi za:

— amortizacijo	31,12 %
— električno energijo	4,34 %
— upravljanje z KRS	14,17 %
— vzdrževanje	28,77 %
— najemnine ptt	9,76 %
— materialne stroške	11,84 %

Upravljalec vzdržuje vse novozgrajene primarne in sekundarne naprave do vključno antenskih vtičnic pri uporabniku. V blokih kjer se signal distribuirja po starih antenskih napeljavah pa se vzdržuje samo do skupnega ojačevalnega mesta.

Za redno vzdrževanje sistema je organizirano nepreklenjeno 24 urno dežurstvo.

5. Organizacija upravljanja

S celotnim sistemom, upravlja poseben upravni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki krajevnih skupnosti — investitorji sistema. Upravni odbor odloča o vseh zadevah povezanih z delovanjem sistema (določa višino vzdrževalnine, sprejema letni plan, programski paket, cenzus storitev, sprememb namenov vzdrževalnine in drugo).

Naloge upravljalca, določene z namenom uporabe vzdrževalnine in opredeljene v posebni pogodbi, izvaja strokovni delavec Gorenje servisa. Ta neposredno sodeluje z razvojno, projektno in tehnološko strokovno službo kar zagotavlja visok strokovni nivo vzdrževanja in delovanja sistema.

6. Sprememb programskega paketa, vzdrževalnine

Programski paket — izbor radijskih in televizijskih programov, določa upravni odbor na podlagi tehničnih, finančnih in pravnih možnosti upoštevajoč interese uporabnikov, zbranih z anketo.

Višino vzdrževalnine, izračunane na podlagi izračuna vseh stroškov za delovanje in vzdrževanje sistema določa upravni odbor.

Višina se spreminja na podlagi sprememb posameznih stroškov, ki se krijejo z vzdrževalnino (sprememb cene el. energije, najemnin, vzdrževanja, dograditve sistema).

7. Informacije o kabelsko razdelilnem sistemu Velenje

Vse informacije o delovanju kabelsko razdelilnega sistema Velenje lahko dobijo vsi uporabniki pri upravljalcu sistema, ki ima sedež na Trgu mladosti 6 Velenje (zgradba Inžiniringa) III nadstropje, telefon 853-231 — intern 204.

Reklamacije na delovanje sistema pa uporabniki sporočajo Gorenje servisu, na naslov, ki je objavljen v vsaki številki NS na drugi strani levo spodaj!

Upravljalec KRS Velenje
Gorenje servis

Vojna in mir

Kadar se bog Ares zlobno nasmeji in se mu naguba čelo do razmrščenega lasiča in mu izpod nasrenih obrvi šviga strele sem ter tja, se mu celo mogočni Zeus ne upa priti pred oči. Takrat kraljuje vojna in Ares, kakor mu je dano z najvišjih Olimpovih višav, sam vodi pretepe, klanje ter morijo in obilno mu pomagajo titani, polbogovi in navadni smrtniki z ukanimi in zvijačami, da bojni ples lepsi in silovitejši, navsezadnje bolj všeč bogovom, ki se ob ambroziji in nektaru naslavajo s telekomunikacijskimi utvarami.

avtomati, z elektroniskimi in video igricami

V opijanjenem zmagoslavlju je sicer slišati neko vpitje z ulic, demonstrante. Koliko pa jih je sploh?! Samo sto tisoč? Kaj pa je to v primerjavi z dvesto milijoni pravovernih? Saj so vendarle na ulici pokvarjeni beatniki, zavzeni študenti, črnuli in lenuti, ter tistih nekaj profesorjev, doktorjev in norih znanstvenikov, ki se podpisujejo in končujejo na sky, ovitih, nekaj socialdemokratsko gnilega.

v našem jeziku. Z neko čudno pisavo izdelke razposiljavajo po svetu, kot jih razpošljajo tudi razviti in najraje bi imeli, da bi turisti in diplomati govorili v njihovem jeziku, pa jih je samo tristo milijonov. Ne želijo nositi smoking, niti kravat, ko se srečamo in pogajamo v Ženevi in njihova angleščina ima še vsa orientalski prizvok.

Smešni so, temni in neobrni, robatični potez in značaja, — sovražniki nespoznavni potez (kdo pa je še Kitajca prepozna med Kitajci), ni jih mnogo in edino, kar jim je dragocenega so njihova naravna bogastva: nafta, zlato, magnesij, soliter, zopet nafta. Zamorci sami so le surovina, njihov kapital le vložek v svetovno reprodukcijsko verigo. Svet je Zahod, mnenje in odziv, edino veljavi so razviliti ideali: standard, kakrsnega je omislil Sever, preventivna ekologija potem, ko so že izrabljeni resursi, razvoj na način, ki je dvesto ali petsto milijonov ljudi obvaroval; ogromna proračuna, na podlagi katerih so ekonomski modeli le izključna domena bogatih in nikakrsne možnosti več, da bi še drug lahko tako nesramno služil.

Zdaj so na vrsti beduini, Arabci, — so že spet dvignili glavo, potem bo Castrova Kuba nekaj bo potrebno storiti tudi globlje dol na Latinskem kontinentu, potem Kitajci ali Indijci, z Afriko je tudi nekaj narobe — preveč islamizma, totemizma, pa vselej Rusi, ko bodo iz čiste bude vreli skozi vse luknje svojega slabo zakrpanega sistema. Te probleme bo potrebno rešiti v Žarišču, v zuljih, ki netijo vrelja, — čim dlje stran od domovine, kjer se kujejo dobički, slast blaginje, mir in ekonomske teorije.

Kolikor bolj je človek bogat, toliko bolj se boj nadenih zasukov na borzi, šokov in kardinalnih izbruhov vesti iz socialno prenapetih okolij, novic, ki jih ni predvidel niti State Department. Veliki brat razmišlja in varuje, zato ima vojsko, zato ima OZN in modre čelade poleg Jack Uniona. Rdeči sicer niso umrli, so pa poraženi za dolga desetletja. Kaj potem, če kričijo o demokraciji, perestrojkah, odcepitvah, in združitvah, mi vemo (tukaj) na svobodnih tleh, da so specialni efekti, neizprosen boj in ekonomika blaginje opravili svoje ter zdrobili, zrušili golorokega oponenta v prah in umazanijo, Jug in Vzhoda. Potrebno je videti naprej, preko cvetličnih, berlinskih zidov. Tam ni več povpraševanja, kakrsnega potrebuje vodja. Kajti naš vrli vladar nudi pomoč, kdor jo hoče, ta mora pristati, kdor je noče, jo zagotovo dobi že res, da ti moderni svetovni gasilci dobijo kosilo, mastno plačilo za postorjeno delo, realizirano prodajo in sprostitev zabitih strojev, ki spet rabijo gorivo. Toda, mar niso vsem skupni interesi stvar celega sveta, mar ne bi tudi vi, ki se postite po drugih priložnostih in verskih praznikih sprejeli naše vere in živelj tako bogato kakor najpravičnejša in najsvobodnejša dežela.

Tolci še in še, naj gre iz arzenalov, vse kar je g. R. R. izbral in uredil, silno moč državne industrije, kajpada delo neutrudnih strojev in robotov (tudi ljudi) iz dežele demokracije, Hollywooda, visokih »wallstreetov« nebottičnikov in prelepih, belozobih reklamnih sporočil, kako le, naj bi se motila ali grešila tako mogočna družba, toliko argumentom omizij, debat in poročil. V vseh časopisih piše, vse televizijske postaje od zahodne do vzhodne obale so enako zvesto, demokratično in podrobne obveščale o vsem, kar se je zgodilo, je in bo jutri, preden zaide v večer zmagoslavlja in nagrade za vojne veterane. Nihče ne bo zapuščen, žrtev sploh ne bo, kot bi se igrali v salonih na

ogromnega pritiska. Preko trupel in bolnih, seveda nesposobnih, bodo drli v obljubljeno svobodo.

Ne, niso še končane po-

slednje vojne, mir bi bil le navidezen. Ogromna nasprotna, boj globalnih, verskih, metafizičnih ideologij je tu, prisoten problem razlik proizvajalnih sil, demografske strukture ter ekoloških dimenzij in nikakrsna vojna ga ne bo rešila.

Za prvo zgodovinsko dejanje je mogoče imeti trenutek, ko je človek pogabil kamen, da bi ga vrgel — bližnjemu v glavo.

Zvonimir Balog

Nas

Vpliv fizikalnih in kemičnih dejavnikov komunalnega okolja na zdravstveno stanje prebivalcev občine Velenje

V prispevku prim. dr. Antona Fazarinca, ki ga v nadaljevanju objavljamo pod podnaslovom »Nekatere pomembnejše zdravstveno-ekološke in zdravstvene značilnosti prebivalstva občine Velenje«, javnosti v sodelovanju s Sekretariatom za družbene dejavnosti občine Velenje predstavljamo rezultate raziskave, ki jo je pod zgoraj navedenim naslovom izvajal Univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varnost v Ljubljani, financirala pa SOZD REK Velenje in Občinska raziskovalna skupnost Velenje.

Za človekovo življenje, zdravje, reproduktivno sposobnost na sploh ter delovno in obrambno sposobnost pomembnejše značilnosti človekovega življenjskega okolja so bodisi kot domnevni bodisi kot določljivi dejavniki v zgodovini medicine navajani in ocenjevani ter vrednoteni skozi tisočletja. Ugotavljanja in razlage njih pomena za zdravje ljudi so bile zasnovane na realnih in tudi zmotnih spoznanjih, ki so prevladovala v določenih obdobjih glede na spoznane anatomske in funkcionalne značilnosti človekovega organizma, razvoj fizikalnih, kemičnih in bioloških znanosti: v preteklosti, vse do sodobnih produkcijsko uspešnejših in istočasno za človekov organizem agresivnejših tehnologij in njih posledic.

Univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varstvo v Ljubljani je 7. 10. 1988 prezel obveznost, da opravi raziskovalno nalogo, katere temeljni namen je bil oceniti možnost povezanosti med obremenitvijo komunalnega okolja s fizikalnimi in kemičnimi zdravju škodljivimi dejavniki okolja ter zdravstvenim stanjem prebivalstva občine Velenje. V postopek za evakuacijo rezultatov lastne preiskave je UZZSV vključil v soglasju z naročnikom te raziskave tudi rezultate raziskav, ki jih je opravil in objavil Zavod za urbanizem Velenje in podatke o obolenosti, invalidiziranju ter dejavnosti zdravstvene službe, ki jih je prispeval Zdravstveni center Velenje.

Univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varstvo je raziskavo gradil in opravil na osnovi sodobnih socialno-medicinskih, zdravstveno-ekoloških, ekološko-epidemioloških in ekološko-toxikoloških metod. Uporabljena metodološka sestava je omogočila, zahvaljujoč očuvanim rezervatom relevantnih podatkov v republiškem in regionalnem oziroma subregionalnem merilu izoblikovanje objektiviziranih rezultatov ter analiziranje obolenosti in umrljivosti opazovanih populacij.

Rezultati naše raziskave so znani. Raziskavo je opravil UZZSV v Ljubljani s Pomočjo Zavoda za urbanizem Velenje in Zdravstvenega centra Velenje-Zdravstveni dom Velenje. Metode, uporabljene pri tej raziskavi so bile klasične zdravstveno-ekološke in ekološko-epidemiološke. Viri podatkov so bili nesporni, tako republiški kot lokalni. Pri ekološki evakuaciji razmer smo uporabili relevantne podatke republiškega hidrometeorološkega zavoda. Za evaluacijo populacijskih značilnosti in komunalno-higieničnih razmer smo uporabili podatke iz ustreznega elaborata Zavoda za urbanizem Velenje. Naše ugotovitve smo konfrontirali s podatki o populacijskih značilnostih, organiziranosti in obremenjenosti zdravstvene službe, absentizma in invalidiziranja. Pri primerjavah smo upoštevali tudi starostno strukturo oz. strukturo po spolu.

Populacio občine Velenje smo primerjali:

- s populacijami dveh industrijskih občin (Celje, Trbovlje)
- s populacijami dveh ne-industrijskih občin (Mozirje, Šmarje pri Jelšah)
- s populacijo Zdravstvene regije Ravne na Koroškem

vrstne značilnosti. Kot zelo pomemben dejavnik smo morali upoštevati tudi demografske in druge populacijske, komunalno-ekološke in naselitvene značilnosti prebivalstva občine Velenje.

Na podlagi vseh z epidemiološko komparativno metodo ter drugimi postopki opravljenih primerjav sedmih popula-

6. Razmeroma visoko (nadpovprečno) pogostnost ugotavljamo še pri boleznih mokril in spolovil, boleznih mišično kostnega sistema, bolezni kože in podkožja ter pri duševnih motnjah.

7. Podpovprečno pogostnost ugotavljamo pri boleznih srca in obtočil, nalezljivih in parazitarnih boleznih, endokrinih boleznih, komplikacijah nosečnosti, poroda in otrokovanja, neoplazmah, boleznih krvi in krvotvornih organov ter kongenitalnih anomalijah.

vzrokov ter glede na rezultate ocen in razvrstitev, ne kaže tesnejše povezanosti s faktorji komunalnega okolja in je predvsem posledica multi-kavzalnih medicinskih, sociálnih, ekonomskih, delovno ekoloških, delovno psihofizioloških in drugih vzrokov.

12. Obstajajo določene smeri in stopnje povezanosti med obolenjnostjo in umrljivostjo, kar se odraža tudi pri populaciji v občini Velenje.

13. Obstajajo različne smeri in stopnje povezanosti med obolenjnostjo in umrljivostjo na eni ter obsegom zmogljivosti obremenitve, izkorisčenosti in dosegljivosti storitev v osnovni zdravstveni dejavnosti.

14. Obstaja določena stopnja povezanosti med povprečno starostjo in starostno strukturo na eni ter obolenjnostjo in umrljivostjo na drugi strani, kar se ustrezno odraža pri populaciji občine Velenje.

15. Obstaja povezanost med stopnjo obremenitve komunalne atmosfere z žveplenim dioksidom in dimom na eni strani ter pogostnostjo primerov bolezni dihal, poškodb in zastrupitev, bolezni živčevja in čutil, bolezni obtočil, endokrini bolezni, komplikacij nosečnosti in porodov, neoplazem in kongenitalnih anomalij.

16. Obstaja povezanost med obremenitvijo komunalne atmosfere z žveplenim dioksidom in dimom na eni strani ter splošno umrljivostjo na drugi strani.

17. V ekoloških razmerah komunalne atmosfere v občini Velenje v obravnavanem obdobju nismo našli statistično signifikantnih vzročno posledičnih zvez med izmerjenimi vrednostmi atmosferskih kontaminantov ter obolenjnostjo, umrljivostjo, absentizmom in invalidiziranjem.

18. Ugotovili smo določene stopnje pozitivne povezanosti med obolenjnostjo, umrljivostjo in absentizmom zaradi bolezni in poškodb in stopnjo kontaminacije komunalne atmosfere z žveplenim dioksidom in dimom (Trbovlje in Celje).

19. Nismo ugotovili statistično pomembno povečane pogostnosti primerov bolezni in smrti v občini Velenje, ki bi jih bilo po epidemioloških merilih mogoče pripisati komunalno ekološkim razmeram. To pa ne izključuje možnosti za drugačno razpoloženje.

DEŽURSTVA
ZDRAVNIKI:

ČETRTEK, 24. 1. 91 dopoldne dr. Zupančič, popoldan dr. Silvana Popov, nočni dr. Zupančič, dr. Renko.

PETEK, 25. 1. 91 dopoldan dr. Kočvar, popoldan dr. Friškovec, nočni dr. Friškovec, dr. Pirtovšek.

SOBOTA, 26. 1. 91 dopoldan dr. Kočvar, popoldan

reditev teh pojmov v krajih z lokalno večjo izpostavljenostjo žvepljenemu dioksidu in z manjšim številom prebivalcev (Zavodnje, Šoštanj, Graška gora).

20. Z epidemiološko metodo ni bilo mogoče zabeležiti zgodnjih ali latentnih simptomov prekomerne izpostavljenosti nekatrim fizikalno kemičnim faktorjem bivalnega okolja (radon). Nismo zasledili povečane pogostnosti rakastih bolezni, kongenitalnih malformacij, bolezni kože in podkožja ali bolezni krvi in krvotvornih organov.

Glede na navedene ugotovitve so potrebi naslednji ukrepi:

1. Nadaljevati je treba s spremljanjem ekoloških razmer v bivalnem in komunalnem okolju z meritvami obremenitev okolja s fizikalnimi in kemičnimi kontaminanti atmosfere, površinskih in podzemeljskih voda in zemljin.

2. Po metodi »biomonitoringa« je treba spremljati zdravstveno stanje prebivalstva s pomočjo znanih parametrov ter pri ustrezno izbranem vzorcu prebivalstva vršiti potrebne preiskave za zgodnjo diagnostiko in odkrivanje latentnih zdravstvenih okvar povzročenih s fizikalnimi in kemičnimi faktorji bivalnega in komunalnega okolja.

3. Izoblikovati je treba poseben program za preprečevanje oziroma zmanjševanje absentizma z dela zaradi bolezni in poškodb ter invalidiziranja.

4. Nadaljevati je treba z naporji za zmanjševanje obremenitve komunalnega in bivalnega okolja z ekološkimi kontaminantimi vseh vrst in oblik.

Pripomniti moramo, da so naša opazovanja, zlasti statistično-epidemiološka in komunalno-ekološka zajela deset do dvajset-letno obdobje gibanja opazovanih pojavitv pri opazovanih populacijah.

Menimo, da naše ugotovitve v za ta trenutek zadostnih metod prikazujejo in pojasnjujejo vpliv dominantnih makroekoloških razmer in obremenitev za zdravje oz. zdravstveno stanje prebivalstva občine Velenje. Ravnotak menimo, da je podano dovolj indikacij za nadaljnje raziskovalno delo na tem področju zlasti iz operativnih vidikov razreševanja tekoče in perspektivne zdravstveno-ekološke problematike.

dr. Kočvar, nočni dr. Kočvar, dr. Međin.

NEDELJA, 27. 1. 91. dopoldan in popoldan dr. Kočvar, nočni dr. Kočvar, dr. Međin.

PONEDELJEK, 28. 1. 91. dopoldan dr. Renko, popoldan dr. Vrabić, nočni dr. Vrabić, dr. Lazar.

ZOBOZDRAVNIK:
NEDELJA, 21. 1. 91. dr. Andreja Ambrožič-Korošec

**Naš čas —
FOTOKOPIRAMO**

Velenjski grad

Grad za 21. stoletje

Lepih dni kot nalašč za sprehod že v tej zimi ni tako mačo, kaj šele spomladni in poleti. Nemalokrat se zgodi, da človek ždi doma, brez ideje za popestritev popoldneva. Bežen pogled skozi okno na del mesta im že je nenapisano vabilo predi vami. Velenjski grad — obnovljen, prenovljen s sedmimi zbirkami na okrog 1700 kvadratnih metrih razstavnih in na približno 150 kvadratnih metrih depojskih površin bo gotovo zadetek v »črno«. Pa ne teh zapisanih besed komentirati: saj smo bili že pred časom. Nič zato. Etnikrat na leto preglez za grajske zidove ne bo odveč, saj osoj vsakem ogledu

na v Sloveniji, mastodontostje prazgodovinskega slona — še vedno priteguje pozornost strokovnjakov, domačih in tujih; zbirka, dopolnjena z ostanki tapirja in drugimi najdbami iz domačih logov je danes še bolj zanimiva. Ob vsem tem naj omenimo še zbirko cerkvne baročne umetnosti. Slednja in tudi prej omenjena bosta čez pet, morda še kakšno leto več, našli svoje mesto v novi, spet edinstveni zbirki, ki bo ponazarjala preteklost Šaleške doline. Ko smo že pri slednji, naj ne bo odveč: v 33 letih delovanja velenjskega gradu so uspeli delavci muzeja zbrati mnogo

tehnike so delavci muzeja vsaj malo že poskušali ustaviti s projektom Gorenja. Žal, je priložnost spremjanja idej v praksu padla v vodo. S tem pa seveda ne vsi ostali poskusi. Med slednje je treba uvrstiti prizadevanja za dvig kakovosti obiskovalcev in predstavitev bogastva gradu samega.

Z klasičen obisk je danes potrebna ura in pol. Že v bližnji prihodnosti naj bi tega zamenjal na pol študijski ogled razstavljenih predmetov. Na približno 150 takšnih urah oziroma 3000 obiskovalcev si je lani na takšen način že ogledalo vse, kar hrani lepega velenjski grad. Razširitev raziskovalnega dela v gibanju »Znanost mladini« navzven, kjer se veste vključujejo delavci muzeja zlasti na zgodovinsko-etnološkem področju je naslednja skrita nada. Tej se pridružuje še izognitev klasičnih postavitev zbirk in igrav prostoru ali z njim. S tem naj bi dosegli, da bo en sam pogled obiskovalcu povedal vse o življenu v dolini pred 100 leti — od tega, v kakšnih prostorih so prebivalci živel, v kakšnih trgovinah kupovali ... Po drugi strani pa bo muzejska informacija tudi zelo diferencirana. »Tiste, ki ga zbirke zanimajo površno, se bo sprehodil in ob tem vsemu navkljub ustvaril svoj vtis. Tiste, ki jih zanimajo podrobnosti, pa bodo lahko informacije o stvareh poglobili na najrazličnejše načine, tudi s pomočjo računalnikov.« Morda ne sodi povsem v ta kontekst, pa vendarle: pobuda občinski skupščini o preurediti gostišča na gradu, ki sedaj ne more biti nikomur v ponos, v restavracijo visoke kakovosti, vzporedno s tem pa tudi spremembu namembnosti renesančnega rondela z dveh prostoroma v poročno dvorano ni kar tja v en dan.

Zapis o ponosnem pričevalcu kulturne dediščine v Saleški dolini — velenjskemu muzeju smo začeli s povabilom. Naj ga tako tudi končamo, saj razlogov za obisk resnično ni malo. Vabljeni — pravijo delavci muzeja — radi kulturnega bogastva, ki ga skriva za svojimi obnovljenimi belimi zidovi. Se zlasti po 1. apralu, ko se bodo vrata muzeja odprla nekoliko širše tudi v popoldanskem času; vabljeni, če želite vedeti o svojem kraju kaj več kot veste, kajti srečanje z zbranimi zanimivostmi, tudi drobnimi, bo za marsikoga izkušnja več. Navsezadnje pa vabljeni tudi zaradi posebno urejene učilnice, kjer bodo delavci muzeja pripravljali zanimive študijske dneve, predavanja. T. P.

eksponatov, ki na takšen ali drugačen način kažejo preteklost Šaleške doline od srednjega veka dalje, pravzaprav kar od prazgodovine. »Gre sedaj le zato, da hranjene predmete ter pridobljeno znanje »zložimo« v zbirko. Prostor na gradu zanje obstaja, čeprav so vsi obstoječi prostori že polni. Popolnoma neizkoriscenih je namreč okrog 900 m² podstrešja in prav tu nameravamo obelodaniti vse zbrano. Tudi zbirka delavskega gibanja in NOB, ki je na gradu pred leti že imela svoje razstavno mesto,« pričoveduje vodja velenjskega muzeja Jože Hudales.

In kako občani občine Velenje izkorisčajo to kulturno dediščino? Ne dovolj. Vsaj ne voljo, kar bi si že zeleni in hoteli delavci muzeja. Obisk namesto pada, kar ni značilnost le našega, ampak pravzaprav vseh muzejev, pa čeprav je nekaj zbirk v zadnjih letih doživel precejšnje spremembe. Obnovljena pašpot od vile Bianke do gradu ga je sicer nekoliko približala mestu. Žal, še največkrat le do grajskih vrat.

Zgodovina velenjskega gradu se šele dobro piše

Vsaka kulturna dediščina ima svojo zgodovino. In kot pravijo, se slednja za velenjski muzej šele dobro piše. Kajti grad za 20. stoletje, kakšen je danes, ni cilj tistih, ki žele iz vsega iztisniti še kaj več. Obsežnemu naložbenemu programu kljub že marsikateri uresničeni nalogi namešči še ni konca. K urejenemu grajskemu prostoru sodi park. Kdaj se bodo lotili tega, je stvar splošnega gospodarskega položaja. »Sicer pa, poudarja sogovornik, »pomembno je, da vemo, kaj hočemo.«

Hotenj je več. Upadanje števila obiskovalcev, izgubljanje vlog, ki so jih imeli muzeji še deset ali celo nekaj let nazaj, silijo k drugačnemu iskanju njegovega prostora v svetu kulture. Prodor video-

Ostale zbirke na gradu so manjše, čeprav po pomembnosti ne sodijoči ravno na zadnje mesto. Gaščerjeva zbirka slovenskega pa poetičnega realista Lojzeta PejPerka je edinstvena.

Iz muzeja Velenje

24. JANUARJA

LETA 1877

V Slovenskem gospodarju je bila objavljena nič kaj prijetna novica iz Šoštanja:

»V Šoštanju je tamšnji kočjar, 72 letni Janez Gasner odšel v gozd drva pobirat in raz strme pečine padel v globok prepad, kder ga je posestnik Žurman že mrtvega našel.«

LETA 1953

V Savinjskem vestniku je bilo tega dne objavljeno več novic iz naše doline, mi pa povzemamo le skrajšano novico o delovanju »Partizana« v Šoštanjskem okraju:

»V Šoštanjskem okraju, ki obstoja v glavnem iz Šaleške in Gornje Savinjske doline obkrožene od prijaznih griciev in planinske svetske se po ustanovitvi partizanske organizacije, ta

Tkalci in barvarji

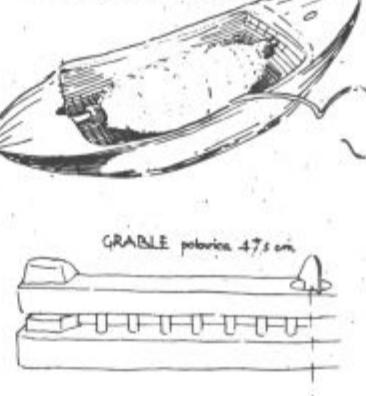
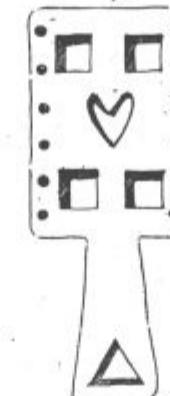
Uporabljali so tudi barvno prejo. Veliko so tkali odeje (kovtre). Grobo platno so imenovali »hodno«. Ponekod so rekli raševini »bukovna«. V naših krajih se ta izraz ni udomačil. Med zahtevnejše tkanine so sodile brisače, ki bi naj bile bolj mehke. Zato so ponekod uporabljali kupljeno prejo (pambolo). Tudi povojne za otroke so tkali. Ko so se ljudje prilagodili okusu kupljenega blaga in so vse bolj opuščali sejanje lanu, so domači tkalci izdelovali preprege (tepihe).

Največkrat so tkali lažje tkanine na širino 75 centimetrov, suknja pa je bilo 150 centimetrov širine.

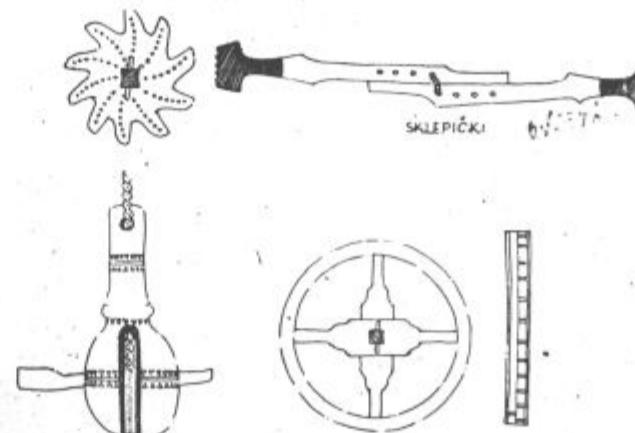
Kot se je spominjal Irnek, je natkal dnevno kakih 10 metrov suknja, platna pa do 18 metrov (povprečje 12 m). Blago za odeje (kovtrovna) se je tkala počasneje, saj je za vsako bavbo moral menjati tkalcički čolniček.

Kako je sprejemal delo na domu? Najprej so se dogovorili kakšne tkanine želijo načrtniki. Nato so prejo stehtali in ugotovili količino. Prejo je tkalec preizkusil z grebenom, da bi ugotovil, če je enako debela, takšna je namreč morala biti. Nato je sledilo navijanje na okvir (rem). Sledilo je navijanje na vreteno. Greben si je izdelal sam, tako da je posebno povito vrvico (šmis) premazal z limom ali lakom, tako je bil ta trajen. Niti so morali udeti v

ŠKJATNA ali PRIKLA.

GRABLE polovina 47,5 cm

SKLEPČKI

Sl. 44. Posamezni značilni deli stativov: škatna ali prikla, čolniček ali snovnica, grable, oven, skepčki, knobe, kolo za šponjanje (pogled in od strani).

Zgodilo se je . . .

vseljudska organizacija in prav razmahnila. Čeprav šteje okraj 10 občin, je vendarle v okraju postavljenih že 8 društev Partizana, od katerih pa niso vse delavna in ne vršijo svojega pravnega poslanstva. Zaradi izboljšanja stanja v partizanski organizaciji, njeni razširivti z ustavljanjem novih društev in izvajanjem programa, ki se danes postavlja pred to organizacijo, je bilo nujno formirati na sedežu okraja partizanski odbor ...

Nekatere krajevne organizacije »Partizana« so še danes zelo aktívne, ponekod pa se stanje kljub formiranju okrajnega odbora ni nikoli izboljšalo.

LETA 1959

Naslednjo novico o delovanju »Svobode« iz Pesja pa smo našli v Slovenskem poročevalcu:

»Dramska sekacija »Svobode« iz Pesja je v zadnjem času do kaj delovna. Najprej se je izkazala z »Dekletom iz Trente«, nato pa se s pravljicno igrico »Uboga Ančka«. Zadnjo so v Pesju igrali že dvakrat in obakrat dosegli lep uspeh. Sedaj bodo s tem delom gostovali še v Velenju in drugih krajih.«

Zopet moramo pripisati: »Žal dramski sekcijski Svobode iz Pesja ni več!« Svoboda pa ima v Pesju dolgo in bogato tradicijo!

LETA 1968

Današnja zadnja novica pa je bila objavljena v mariborskem Večeru:

»V soboto, 27. januarja, prirejajo študenti v Velenju akademski ples z brucovanjem. Prireditve bo v avli druge osnovne šole. Vstopnina je 1.000 starih dinarjev. Pokrovitelj prireditve je velenjski rudnik.«

Tudi v teh dneh se velenjski študentje verjetno že mrzlično pripravljajo na njihovo »veselico«.

DAMIJAN KLJAJIĆ

barvarji in »vauherji«. Barvarje so imenovali kar »ferberje«, dočim so vauherji bili tisti, ki so z vauhami mehčali sukno. Še danes so v Ljubljanskem grabnu ohranjena domača imena, ki spominjajo na te dejavnosti. Gre za ime na Vauher in Ferber.

Obe našteti dejavnosti sta pri opravilih potrebovali dosti vode, zato so te vrste rokodelci bili vedno ob stalnih vodotokih.

Pa prisluhnimo priovedi o ljubljivim vauharmi.

Hiša pri Ferberju stoji v Lepi njivi 88, to je neposredno ob potoku Ljublja. Sedanja gospodinja stara 80 let, se je k hiši priženila leta 1928, ko je tod še delovala »ferberija«. Kmetje so prinašali v barvanje takso suknja kot volno.

Sukno so najprej »zvauhali« to pomeni, da so z velikimi lesenimi kladivi na vodni pogon blago mehčali in tanjšali. Pri tem so za polivanje uporabljali vročo vodo, suknjo pa so občasno obračali, nato so ga splahnili in ga dali sušiti (na prostem). **Sledilo je »manganje«.** Manga je bila naprava iz zelo obteženih lesnih valjev med katerimi se je suknjo nekako likalo, postal je gladko. Če je bilo treba suknjo barvati, so to opravili pred manganjem. Za barvanje so imeli dva velika bakena kotla. V enem so premetavali v vredni barvni razstopini suknjo. To je bilo zelo težko delo, saj je včasih blago merilo tudi 40 dolžinskih metrov. Za mešanje so uporabljali dolge in močne »kuhalnice«.

Posebno obdelavo je zahtevala raševina. Najprej so jo namočili v mrzli raztopini zeleni galice, sledilo je sušenje in nato barvanje. Za raševino so vauhali in mangali.

Po spominu Helene Keber, kakor se piše Ferberjeva iz Lepe njive, je nekako do leta 1928 obrt uspevala, nato pa je jela hitro usihati in kot se spominja Helene Keber so tega leta imela v obdelavi le 28 bal blaga.

Po prvi svetovni vojni so zaračunavali od metra suknja 6 dinarjev, verjetno vela ta podatek za dvajseta leta. Ljubijska vauha in oprema barvarne je našla pot v zbirko Slovenskega narodnega muzeja v Ljubljani in to po zaslugu znanega narodopisca dr. Frana Kotnika.

Za vsem tem ostaja le še spomin, ki ga želimo ohraniti sedanjim in bodočim rodovom.

A. Videčnik

V Šmartnem ob Paki spet krajevni urad

Kar precej nejevolje je povzročilo zaprtje krajevnega urada v Šmartnem ob Paki pred nekaj leti. Težnje in zahteve krajanov po njegovem ponovnem odprtju pa so obrodile željene sadove v začetku tega leta.

Tako so krajanom odprta vrata krajevnega urada v prostorih šmarške krajevne skupnosti vsak pondeljek (od 7. do 14.30 ure) ter vsako sredo od 7. do 17. ure. Odslej jim torej ne bo več treba na pot v Velenje za vsako malenkost, kot so nemalokrat komentirali.

In kaj bodo lahko uredili kar v domačem kraju? Nekatere zadeve s področja davčne uprave, tudi vlogo za pridobitev novega ali podaljšanja starega potnega lista, osebne izkaznice, v bližnji prihodnosti še druge stvari s področja matične službe, pa socialnega varstva. Prav tako jim ne bo treba v Velenje samo zaradi priložitve soglasij za pridobitev lokacijskega ali gradbenega dovoljenja. Delavka upravnih organov pa jim bo rade volje pomagala tudi pri reševanju drugih njihovih vprašanj.

Prepuščeni samemu sebi

tako kot doslej, ne bodo tudi šmarški delegati za zbor krajevnih skupnosti, saj bodo ti v krajevnem uradu dobili informacije, ki bodo vplivale na razpravo oziroma na njihove odločitve o posameznih zadevah.

Sicer pa, poudarjajo, bodo želje in zahteve krajanov samih tiste, ki bodo narekovale delo v krajevnem uradu v Šmartnem ob Paki, sedva po možnostih. Ob tem vendarle ne smemo pozabiti na novo organiziranost upravnih organov, ki je pred vrat, nenačudnje pa tudi na pobudo o samostojni občini, s katero so krajanji tega kraja že seznanili širšo javnost.

Da ne bo slabe votje, če bodo krajani hoteli nekatere od naštetih zadev urediti že kar prvi pondeljek, naj zapišemo še to: ureditev vsega potnega rabi svoj čas.

Krajevni urad v Šmartnem ob Paki pri tem ni nobena izjema. Vsi, ki so zadolženi za dokončno izvedbo te naloge, pa si bodo prizadevali, da prehodno obdobje ne bo trajalo predolgo. (tp)

Društvo za pomoč duševno prizadetim Velenje

S skupno pomočjo preko vsakodnevnih tegob

Radi pravimo, da se humanost neke družbe kaže v skrbi za sočloveka, takšne in drugačne pomoči potrebnega. Pogled na seznam Zveze društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije »kdo skrbi za duševno prizadete v občinah in kako« kaže, da ne sodimo v vrh, pa tudi na zadnjem mestu nismo. Zlata sredina, gotovo po ne prav majhni zaslugi društva za pomoč duševno prizadetim osebam Velenje.

Okrog 130 njegovih članov si je v letih delovanja z raznimi akcijami prizadevalo pomagati laže, težje in težko prizadetim osebam ter njihovim staršem pri premagovanju vsakodnevnih tegob. Lani so na primer začeli ak-

cijo vključevanja vseh tovrstnih oseb v društvo. To ni bilo malo dela kot tudi ne priprava gradiva o aktualnih vprašanjih s področja invalidske problematike, ki so ga nato poslali ne samo v pogled, ampak predvsem v obdelavo vsem strankam. Z njihovo pomočjo se namreč nadejajo večjega uspeha pri reševanju posameznih zadev. Tudi podrobna analiza določil kolektivne pogođbe in njihovo zavzemanje za varovanje ter zaščito delavcev, ki negujejo ali vzdržujejo tovrstne osebe, je imela širok odmev v občinskem prostoru in slovenskem parlamentu. Pri tem so imeli v mislih predvsem to, da si naša družba ne bi smela »privoščiti«

uvrstitvev obeh staršev prizadetih oseb med tehnološke viške. Vsaj omembe, če ne kaj več, pa je vredna pomoč društva petim družinam pri letovanju.

Tistih drobnih, a zato ničmanj pomembnih akcij, je bilo v minulem letu še več: najrazličnejša predavanja, srečanja, pogovori glede varstva za tiste laže, težje in težko prizadete otroke, ki so končali osnovno šolo bodo morada v kratkem času obrodili željene sadove. Ob vseh teh prizadevanjih je zato toliko bolj nerazumljiva brezodzivnost kolektivov naše občine na njihovo vlogo za skromno pomoč pri izvajajuju društvenega programa.

Konec prejšnjega tedna so člani društva občni zbor izkoristili za oceno opravljenega dela, predvsem pa za snovanje naloga v prihodnje. To navsezadnje terja

(t. p.)

Društvo upokojencev Velenje

Od 7. do 11. decembra so potekale letne konference društva upokojencev Velenje, v katerem je trenutno 2531 članov. Na teh konferencah so upokojenci spregovorili o preteklem enoletnem delu in ga ocenili za uspešnega.

V Velenju so 8. novembra pripravili posvetovanje o stališčih predsedstva Zveze društev upokojencev Slovenije v zvezi z gmotnim položajem upokojencev, kjer so ob vsem drugem zahtevali tudi, da se spoštuje starša zakonodaja o usklajevanju pokojnin do sprejetja nove. Stališča (Zvez) in zahtevo so podprli tudi na letnih konferencah.

Med drugim pa je v delovnem programu za naprej zapisano, da velja odslej članarina 100 dinarjev in posmrtnina 150 in bi tako izplačilo v primeru smrtnega slučaja znašalo 4 tisoč dinarjev. O vsem pa bo podrobno zapisano v biltenu.

B. M.

Na slike: Utrinek z ene od prireditve v vsakoletnem tednu upokojencev

Odbor za elementarne nesreče

Pospešeno odpravljanje posledic poplav

Odbor za elementarne nesreče je vodil aktivnosti tudi pri odpravljanju posledic novembarskih poplav. Dela pa imajo še vedno veliko. Največje posledice katastrofe so sicer odpravili, a razrešiti je treba še marsikaj.

Pri svojem delu so dosledno upoštevali, kot zatrjuje predsednik Ivan Gaber, zahtevo postavljeno v zboru krajevnih skupnosti skupščine občine Velenje, da je treba vse aktivnosti usmerjati in voditi preko krajevnih skupnosti.

Odbor za elementarne nesreče se redno sestaja in analizira aktivnosti. Na zadnjih sejih so med drugim pregledali porabo sredstev v višini 1.254.000 dinarjev, ki so jih pridobili iz naslova občinske gospodarske infrastrukture. Poleg teh so razdelili 650 tisoč dinarjev namenskih sredstev za financiranje krajevnih skupnosti, 100 tisoč dinarjev sredstva sklada za preskrbo, 6.100.000 dinarjev akontacije solidarnostnih sredstev republike ter sredstva, ki jih je zbral Rdeči križ Velenje (ta sredstva so delili po posebnih kriterijih, njihovo poročilo pa smo že objavili).

Poglejmo, koliko so dobile posamezne krajevne skupnosti in koliko je bilo namenjeno za druge namene. Šmartno ob Paki 391.000 din, Gorenje 117.100, Skorno Florjan 276.300, Lokovica 102.396, Bele vode 1.709.503, Topolščica 210.600, Ravne 366.615, Gaberke 210.115, Cirkovce 80.000, Kavče — Podkraj 50.000, Plešivec 70.000 dinarjev. Za geološka poročila so namenili 43.669 dinarjev, za strokovna opravila Zavoda za urbanizem 84.420 dinarjev, sanacijo vodovoda Ljubnja (ki pa še zdaleč ni dokončna) 3.000.000 dinarjev. Krajevni skupnosti Šoštanj 22.900 dinarjev, Center za socialno de-

lopa je razdelil 64.400 dinarjev. Rdeči križ in Center za socialno delo sta razdelila že prej omenjeno individualno pomoč, razdeljenih pa je bilo 3600 kg jabolk, 12.500 kg krompirja, 1200 kg pšenice, 550 kg koruze, 100 kg ječmena, 220 kg rži, 60 kg sira, 90 paketov Kolinška, 155 kompletov oziroma, 18 krat tri tone premoga, nekaj pohištva in posteljnino.

Krajevne skupnosti so odboru dostavile vse sezname o porabi in razdeljevanju sredstev in si jih vsakdo tudi lahko ogleda. Povedati pa je treba, da zaenkrat odbor še ni delil nobene individualne pomoči, saj za to ni bil sredstev. Ta pomoč je bila deljena izključno preko Rdečega križa in seveda preko centra za socialno delo.

Na odboru so proučili tudi vsa delegatska vprašanja, povezana z njihovim delom. Med drugim je delegate na prejšnji seji zborov skupščine zanimalo, po kakšnih kriterijih so bila razdeljena sredstva elementarnih nesreč. Odbor pojasnjuje, da so sredstva, ki so bila na voljo razdelili po krajevnih skupnostih v skladu s podano zahtevo na zboru krajevnih skupnosti. Kot prioriteto so upoštevali onemogočen prevoz do objektov in hiš.

Delegati krajevne skupnosti Plešivec so tudi opozorili, da Velunjski graben sodi v njihovo krajevno skupnost in naj se sredstva za sanacijo nakažejo nji.

Odbor odgovarja, da je bila v Velunjskem grabnu priadeta predvsem lokalna cesta, ogrožali pa so tudi plazovi. Za financiranje lokalnih cest pa po njihovem mnenju ni pomembno v kateri krajevni skupnosti se te nahajajo, saj so jih popravljali oziroma sanirali po posebnem programu vzdrževanja cest — dela

izjava Cestno podjetje Celje. Delegat KS Skorno je opozoril, da je treba čim prej očisiti struge, da ne bi prišlo do ponovnih poplav. Velenjski izvršni svet je že prejel potrebne ukrepe, najel kredite za sanacijo vodotokov ter sklical sestanek z njihovimi upravljalci.

Odbor za elementarne nesreče je ukrepal tudi ob opozorilu delegata Šmartna ob Paki, ki je zahteval, da je treba očistiti struge pod železniškimi tiri. Opozorilo so poslali nadzorništvu železnic.

Prejšnji teden je bil tudi sestanek, sklical ga je podpred-

Mira Zakošek

Ljubno ob Savinji

Obveznica do poletja

Med najbolj priadetimi področji ob novembarskih poplavah je bila gotovo krajevna skupnost Ljubno ob Savinji.

Le na kratko — voda je odnesla pet stanovanjskih hiš in jih preko sto zaliha, z vodo sta šli dve gospodarski poslopji, devet mostov in osem brvi, uničeni je bilo nekaj kilometrov vodovoda, ki so ga 4.000 metrov v celoti ali delno obnovili, končno pa bodo to opravili pomlad. Stanovanjske probleme so reševali sproti in doslej sta se vselili že dve družini, z gradnjo treh hiš nadaljujejo in bodo letos vseljive, dodatno bodo morali porušiti še eno

hišo in zgraditi novo, prav tako dve gospodarski poslopji.

Pomoč je prihajala v najrazličnejših oblikah in od vseh povsod, zato komisija za odpravljanje posledic v krajevni skupnosti seveda nima zbranih vseh podatkov.

Glede na razpoložljive podatke so doslej razdelili 8,44 milijona dinarjev; Karitas preko 6, ostalo slovenska kmečka zveza in drugi, sama krajevna skupnost pa 300.000 dinarjev. Ta pomoč je bila razdeljena 72 družinam.

V obdobju pred novim letom so največ naporov porabili za iskanje soglasij za

Luče ob Savinji

Najnujnejše v dveh letih

Posledice poplav vse od novembra dalje pospešeno odpravljajo tudi v krajevni skupnosti Luče. Pri tem jih v tem času precej ovira zima, saj so morali nekatera dela zaradi mraza prekiniti. Vseeno najnajnjejsa dela opravljajo naprej. Zlasti to velja za vodotoke (Lučnica in hudoorniki). Smeli je že pričel z gradnjo mostu na Lučnici, drugi most bodo pričeli graditi v kratkem, sanirali so veliko gozdnih cest, ki zdaj zagotavljajo prevoz po vseh zaselkov in posameznih kmetij, pa tudi telefonske zveze so končno uspeli urediti.

Ob poplav je bilo zelo priadetih 12 družin. Začasno so vse pod streho, sicer pa v tem obdobju predvsem zbirači kupe prepotrebne dokumentacije in nabavljanje gradbeni material, gradnjo pa bodo pričeli ob prvih primernih vremenskih razmerah.

Tudi v Lučah so problemi hujši pri sanaciji najpomembnejših infrastrukturnih

objektov. Gre predvsem za ureditev skoraj uničenega Podvolovljika in za gradnjo ceste do Ljubnega, ki cesta sploh ni več. Vsi za to pristojni jim zagotavljajo, da pospešeno izdelujejo projekte in bodo z deli pričeli pomlad. V Lučah upajo in tudi verjamajo, da je to res.

Pomoč v različnih oblikah je in se prihaja v Luče. Veliko te pomoči je bilo podeljeno neposredno priadetim, zato na krajevni skupnosti odklanjajo očitke, da so (po njihovi krivdi) nekateri dobili preveč. Kakorkoli že, vso pomoč, ki prihaja preko krajevne skupnosti, so delili po skupnem dogovorenem razdelilniku in zagotavljajo, da so jo (in jo še) delijo pravčno.

V Lučah povsem razumejo, da vseh katastrofnih posledic ni moč odpraviti preko vseh zaselkov in posameznih kmetij, pa končno uspeli urediti.

Ob poplav je bilo zelo priadetih 12 družin. Začasno so vse pod streho, sicer pa v tem obdobju predvsem zbirači kupe prepotrebne dokumentacije in nabavljanje gradbeni material, gradnjo pa bodo pričeli ob prvih primernih vremenskih razmerah.

Tudi v Lučah so problemi hujši pri sanaciji najpomembnejših infrastrukturnih

projektov. Gre predvsem za ureditev skoraj uničenega Podvolovljika in za gradnjo ceste do Ljubnega, ki cesta sploh ni več. Vsi za to pristojni jim zagotavljajo, da pospešeno izdelujejo projekte in bodo z deli pričeli pomlad. V Lučah upajo in tudi verjamajo, da je to res.

Pomoč v različnih oblikah je in se prihaja v Luče. Veliko te pomoči je bilo podeljeno neposredno priadetim, zato na krajevni skupnosti odklanjajo očitke, da so (po njihovi krivdi) nekateri dobili preveč. Kakorkoli že, vso pomoč, ki prihaja preko krajevne skupnosti, so delili po skupnem dogovorenem razdelilniku in zagotavljajo, da so jo (in jo še) delijo pravčno.

V Lučah povsem razumejo, da vseh katastrofnih posledic ni moč odpraviti preko vseh zaselkov in posameznih kmetij, pa končno uspeli urediti.

To so gradnje brvi in mostov, gradnje lokalnih cest, čiščenje povsem zasutih potokov in grabnov in še bi lahko naštevali. Kljub temu se na Ljubnem nadzajajo ugodnega razpleta.

Kakorkoli že, pri reševanju stanovanjskih težav ne bo večjih problemov, veliko večje bodo težave z zagotavljanjem sredstev za izgradnjo uničenih infrastrukturnih objektov. Denarja zaenkrat ni dovolj, potreb pa ogromno.

To so gradnje brvi in mostov, gradnje lokalnih cest, čiščenje povsem zasutih potokov in grabnov in še bi lahko naštevali. Kljub temu se na Ljubnem nadzajajo ugodnega razpleta.

(jp)

ko izgradnja glavnega mostu. To bo pravzaprav obvoznica, projekti so v izdelavi in izvajalcem trdijo, da bo zgrajena do poletja, na Ljubnem pa upajo, da bo vsaj do jeseni.

Nasveti za ljubitelje cvetlic

Siljenje čebulnic

Štirinajst dni je naokoli in znova so na vrsti nasveti za vse ljubitelje cvetlic. Tokrat vam bo naš strokovni sodelavec vrtnar Stane Vanovšek spregovoril o čebulnicah.

»V teh zimskih dneh, ko zunaj vlada sivo mrvilo, si marsikdaj želimo vnesti v svoj dom nekaj spomladanske bavaritosti in cvetnega razkošja. To nam omogočajo čebulnice, prve znanilke pomlađadi. V nekem jesenskem prispevku sem omenil lastnost čebulnic, da lahko cvetijo tudi pozimi, če jim sevedai omogočimo prave rastne pogoje. Če smo če-

bulnice (tulipane, narcise, krokuse, hijacinte, iris...) posadili v mesecu oktobru ali novembra v primerno posodo in jih pustili zunaj, da so prešle fazo ohladitve, je sedaj že pravi čas, da jih vnesemo v topel prostor in pričemo s takoimenovanim siljenjem.

Pravocasno posajene čebulnice so se do zime že vkorinile in odgnale prve vršice, v času nizkih temperatur pa so doživele cvetno indukcijo. Nizke temperature namreč pospešujejo nastavek cvetnih popkov. Posode z rastlinami nato

prenesemo v zaprt ogrevan prostor. Tu ponudimo rastlini takšne pogoje kot jih ima v naravi v aprilu. Temperatura torej naj ne bo višja od 10 stopinj Celzija. Tako bomo dosegli, da bo rastlina zrasla čvrsta in se ne bo pretegnila. V času njenega razvoja jo normalno zalivamo. Ko rastlina doseže končno rast, se prično kazati tudi cvetni popki. Takrat lahko temperaturo nekoliko povišamo (15–18 stopinj) in pričemo z izdatnejšim zalivanjem. Zelo hvaležne nam bodo tudi za dognojevanje s tekočimi gnojili enkrat na teden. To nam bodo vrnile bogatejšim cvetjem.

Cvetove režemo ali trgamo še takrat, ko so že v polnem cvetenju (narcise) ali

ko pokažejo prvo barvo (tulipani, iris).

Po končanem cvetenju ali odbiranju cvetja rastlino še zalivamo, da si čebulica opomore za novo cvetenje v prihodnjem letu. Seveda takšne čebulice, ki smo jih enkrat že silili, ne bomo ponovno silili že v prihodnjem letu. No, ko rastlina doseže tehnološko zrelost (maj, junij), jo prenehamo zalivati in jo zasušimo, nato očistimo zemljo in spravimo do jeseni za ponovno saditev.

Če vam v letošnjem letu še ni uspelo pričarati pomlađadi v svoj dom sredi zime, pa vas prav kmalu vabim v našo vrtnarijo in Vekosove cvetličarne, kjer se ta pomlad že bohoti.«

Stane Vanovšek

Še enkrat

Ob objavljenem prispevku z gornjim naslovom so v velenjskem zdravstvenem centru menili, da je bilo v informaciji preveliko poudarjeno njihovo mnjenje.

Dr. Ivan Zupanc, vodja Zdravstva k objavljeni informaciji še: zlasti dodaja, da se zaveda, da morajo biti razlogi vsakršne prestavitev delavca z enega na drugo delovno

Zakaj dr. Kunej ne dela več v Velenju?

mesto dobro utemeljeni, lahko so organizacijske narave, ali pa so posledica osebnih okoliščin. Ob omenjeni prestaviti dr. Kuneja so bili prisotni vsi ti razlogi.

»Do neke mere razumem užalenost dr. Kuneja,« pravi dr. Zupanc, »vendar pa pričakujem tudi njegovo razumevanje. Kot dolgoletni vodja predšolskega dispanzerja v Vele-

nju sam najbolje ve, da v njem ni dodatnega delovnega mesta. S tem, ko se je po mnenju invalidske komisije in seveda tudi na lastno željo želel razbremeniti vodstvenih dolžnosti, smo morali poiskati novega vodjo. Za to se nam je zdela primerna dr. Nada Jonko, ki je doslej delala v Šoštanju. Tudi zanje pomeni premestitev večji delovni napor in le

stežka smo jo pregovorili. Drugačne rešitve resnično nismo imeli in ukrepali smo kot smo najbolje vedeli in znali.«

Nikakor se ne mislimo postavljati v vlogo razsodnika. Škoda pa vsekakor je, da se ljudje tako zelo pogosto ne znamo ali pa ne zmoremo pogovoriti, medsebojne probleme uskladiti. Koliko manj bi nas bolela glava. (mz)

Občinska zveza prijateljev mladine Velenje

PROGRAM DEJAVNOSTI MED ZIMSKIMI POČITNICAMI

DATUM	URA	DEJAVNOST	KRAJ	IZVAJALEC	ZA OTROKE	PLAČILO
26. 1.	10. in 16.	LUTKOVNA IGRICA »RADOVEDNI SLONČEK«	KULTURNI DOM VELENJE	LUTKOVNO GLEDA- LIŠČE LJUBLJANA	PREDŠOLSKE, 30,00 din ŠOLSKE	
28. 1.— 1. 2.	9.—16.	ALPSKA ŠOLA SMUČANJA	SMUČIŠČE ZAVODNJE (v ceni: prevoz, vaditelj, smučarska karta, enolončnica, DVORANA kruh, čaj)	ODHOD: RDEČA Dvorana	SPORTNA ZVEZA VELENJE	1.—8. r. 850,00 din
28. 1.— 1. 2.	8.30.— 12.30	ŠOLA SMUČARSKEGA TEKA (oprema zagotovljena – prevoz, vaditelj, čaj)	SENTILJ ODHOD: RDEČA DVORANA	TEKAŠKA SEKCIJA 4.—8. r. S K VELENJE	200,00 din	
28. 1.— 1. 2.	9.—12. in 15.—17.	TEK NA ROLKAH (če ne snega)	PRED OŠ GUSTAV SILIH	TEKAŠKA SEKCIJA 4.—8. r. ŠPORTNA ZVEZA V.	/	
28. 1.— 1. 2.	10.—11.30 12.—13.30	PLAVANJE – SAMO ZA PLAVALCE	BAZEN – VELENJE	ŠPORTNA ZVEZA VELENJE	PLAVALCE 10,00 din DNEVNO	
28. 1.— 1. 2.	9.—10.30	ŠOLA ROKOMETA	RDEČA DVORANA	ŽRK, ŠRK VELENJE	4.—8. r.	
28. 1.— 1. 2.	9.30— 11.30	ŠOLA ODBOJKE	C S S – RDEČA TELOVADNICA	OK KAJUH TOPOLŠICA ŠSD KAJUH	5.—8. r.	
28. 1.— 1. 2.	9.—10.30	ŠOLA ODBOJKE / Prijave do 15. J. v tajni- štvu OŠ Š.	TELOVADNICA OŠ ŠALEK	ŠSD OŠ ŠALEK	4.—8. r. 50,00 din	
28. 1.— 1. 2.	15.30—17.	ATLETSKA ŠOLA	C S S – RDEČA TELOVAD.	ATLETSKI KLUB	4. in 5. r.	
28. 1.— 31. 1.	16.—19.	VIDEO TEČAJ	STISKARNA – KD VELENJE	OZPM VELENJE KINO KLUB GORENJE	1.—8. r. 300,00 din	
28. 1.— 1. 2.	10.—12. in 15.—17.	RISanke	KNJIŽNICA VELENJE	KC »I. NAPOTNIK« PREDŠOLSKE, / V. ŠOLSKE	/	
28. 1.	8.00	KRAJSI PLANINSKI POHOD	ODHOD: RDEČA DVORANA	MO P D VELENJE	ŠOLSKE	/
28. 1.	9.30	TURNIR V NAMIZNEM TENISU	TVD PARTIZAN ŠKALE	N. KLUB »TEMPO«	1.—8. r.	/
28. 1.	10.00	AMERIŠKI FILM: »GREMLINI« – II. DEL	REDNI KINO	KINO VELENJE	PREDŠOLSKE, 20,00 din ŠOLSKE	
29. 1.	9.00	AMERIŠKI FILM: »GREMLINI« II. DEL	KD ŠSMARTNO OB PAKI	KINO VELENJE	PREDŠOLSKE, 20,00 din ŠOLSKE	
29. 1.	10.00	AMERIŠKI FILM: »LAMBADA«	REDNI KINO	KINO VELENJE	PREDŠ., ŠOL- 20,00 din SKE	
29. 1.	16.00	PIONIRSKA OLIMPIJADA	OŠ VELJKO VLAHOVČ	OZPM VELENJE DPM E. KARDELJA	PREDŠOLSKE, / ŠOLSKE	
30. 1.	10.00	ANG. KOM.: »PLES V TEMI«	REDNI KINO	KINO VELENJE	PREDŠ., ŠOL- 20,00 din SKE	
30. 1.	10.00	IGRICA: »ZAJČKOVA HIŠICA«	VVZ ŠSMARTNO OB PAKI	DPM IN VVZ SMART- NO OB PAKI	PREDŠOLSKE, / ŠOLSKE 1.—4.	
30. 1.	10.00	ŠAHOVSKI TURNIR	ŠAHOVSKI KLUB	SAL. ŠAHOVSKO DR.	ŠOLSKE	/
30. 1.	16.00	ANGL. KOM.: »PLES V TEMI«	KD ŠOŠTANJ	KINO VELENJE	PREDŠ., ŠOL- 20,00 din SKE	
30. 1.	17.00	URA PRAVLJIC	KNJIŽNICA VELENJE	KC »I. NAPOTNIK« PREDŠOLSKE, / V. ŠOLSKE		
31. 1.	9.00	IGRICA: »DARILLO SE PREDSTAVI«	KD ŠOŠTANJ	KC »I. NAPOTNIK« PREDŠOLSKE, 30,00 din V. ŠOLSKE		
31. 1.	10.00	AM. KOM.: »BEETLEJUICE«	REDNI KINO	KINO VELENJE	PREDŠ., ŠOL- 20,00 din SKE	
31. 1.	10.00	LIKOVNA DELAVNICA	OŠ MIHA PINTAR TOLEDO	R. KLANČINIK-OŠ MPT	PREDŠ., ŠOL- / SKE	
31. 1.	12.00	IGRICA: »DARILLO SE PREDSTAVI«	KD ŠSMARTNO OB PAKI	KC »I. NAPOTNIK« PREDŠOLSKE, 30,00 din ŠOLSKE		
1. 2.	11.00	RAJALNE IGRE IN OTROŠKI PLESI	KD VELENJE – MALA DVORANA	ZKO VELENJE VVZ VELENJE	PREDŠOLSKE, / ŠOLSKE 1.—4.	
1. 2.	14.00	IGRE NA SNEGU	IGRIŠČE PRI VVZ SMARTNO OB PAKI	DPM IN VVZ SMARTNO OB PAKI	PREDŠOLSKE, / ŠOLSKE 1.—4.	
2. 2.	9.00	SREČANJE Z LOVCEM IN OGLED OBORE	OŠ BRATOV MRAVLJAKOV	LOVSKA DRUŽINA ŠOLSKE VELENJE	/	

Opto-meter

Spanje pravičnega

Še kakšno dobro leto nazaj vrlim šmarškim kulturnikom niti zima ni prišla »do živega«. Pridno so ustvarjali in vsaj z eno premiero novega dela razveselili domač občinstvo.

Kaj pa sedaj? Očitno so se od lanske pomlađadi odločili za spanje pravičnega, razen redkih izjem. Ne dajo se motiti, raje pozovejo v goste tuje kulturne ustvarjalce.

Je že tako, da si medved privoči zimsko spanje od pozne jeseni do pomlađadi, šmarški kulturniki pa kar od pomlađadi do pomlađadi, če ne še dlje.

Capljamo za Evropo

Na vseh koncih in krajinah smo zadaj. V Avstriji so na primer vse trgovine že pustno »razpoložene« pri nas pa še kar novoletno.

Čigave so devize?

Dandanašnji pa so res neumni tisti, ki kaj verjamajo. Bankirjem, na primer, in jim zaupajo svoje devizne prihranke. »Tudi tri ure je treba čakati v vrsti« nam je povedala delavka pri deviznem bančnem okencu, »pa še ni nujno, da jih boste dobili. Naročiti devize? Ne to pa ne, to ni mogoče. Dobri jih tisti, ki prej pride.«

Takšna je torej politika banke. Človek se lahko vpraša le, če je denar, ki ga ima na svojem računu ali devizni knjižici še sploh njegov.

Kaj je to – zavarovanje

Ko so gasilci možirske občine ocenjevali škodo in posledice lanskih poplav, so bili dokaj kritični do zavarovalnice. Menijo namreč, da zavarovalnica pri različnih naravnih nesrečah ne sodeluje. Pravzaprav – sodeluje po nesreči, ko oškodovancem izplača (kolikor izplača) odškodnino, pri preprečevanju nesreč pa resnično ne sodeluje, kvečemu otežuje pripravljenost na reševanje in zaščito ljudi in premoženja. Za gasilce to gotovo velja. Podatek – gasilci možirske občine bodo od letošnjih 540.000 dinarjev samo za zavarovanje opreme in ljudi plačali preko 300.000. Kolikor bo pač ostalo, bo namenjeno redni dejavnosti. (Grožnja: starejših vozil recimo ne bodo več zavarovali, z njimi pa se bodo vozili pri svoji dejavnosti po stranskih cestah in hribih).

Bo to res rešitev, ali je morda le še kakšna druga?!

Most in pol

Na Ljubnem ob Savinji je voda odnesla vse mostove in brvi. Pri tem je najhuje, da je odnesla tudi savinjskega lepotca pred Ljubnim, ki je usodnega pomena za Ljubno in vso Zgornjo Savinjsko dolino. Edina zveza pravzaprav, kar dobiva še večjo težo pri odpravljanju posledic nesreč. Pa se je nekako zapletlo, zaenkrat seveda. Zdaj so se odločili, da bodo zgradili obvoznico, ki bo tekla ob Savinji do Vrbja (prireditveni prostor za flossarski bal itd.) in naprej na stebrih do zgornjega dela trga in naprej proti Lučam.

Zapletlo se je zato, ker prebivalci iz bližine nekdajnega mostu in z nasprotnega brega temu nasprotujejo, ker bodo imeli sedaj daljšo pot – prvi do njiv na drugi strani, drugi pa do središča trga. Zato so se odločili, da bodo zgradili še večjo brv, ki bo ta »problem« rešila.

Obeta se torej most in pol, na Ljubnem pa naj ne hajo s pričkanjem, da ne bodo ostali brez obojega.

Miklavž in Božiček

Delavci nazarskega gozdnega gospodarstva imajo skorajda že srečo. Ko namreč vse skupaj (tudi gozdovi) počasi umira, so pred novim letom vendarle dobili dve darili. Prvega jim je iz republikega parlamenta prinesel Miklavž in je pomenil ukinitev nesmiselnega zakona o moratoriju na sečnjo v družbenih gozdovih, drugega pa Božiček, ki jim je prinesel »priporočilo« republike vlade, ki ni praktično nič drugega kot moratorij, vendar brez zakonske podlage.

Le kaj si misli (preminuli) dedek Mraz?

Ježica : Elektra 84:72 (38:26)

Tudi sodnika sta pomagala

ELEKTRA: Mrzel 6, Pašič 4, Dumbuya 6, Lipnik 2, Pičan 46, Plešec 8.

V 13. kolu so igralci Elektre gostovali na Ježici pri tretjevrščeni ekipi. Tekmo so pričeli zelo zmedeno in gostitelji so povedli že 23:7. Nato so se le zbrali in rezultat znižali na 25:23, zatem pa sta na sceno stopila sodnika in domačini so do polčasa zvišali razliko na 12 točk. V nadaljevanju so igralci Elektre zaigrali odlično in v 9. minutu rezultat izenačili na 51:51. Da presenečenja ni bilo sta svoje prispevala tudi sodnika, saj sta domačinom kljub posamični obrambi v drugem polčasu dosodila le 7 osebnih napak, Elektri pa kar 20. Na vsej tekmi sta domačinom dosodila 17, gostom pa kar 40 osebnih napak. Pohvaliti velja Pipana za učinkovito igro in Pašiča za dobro igro v obrambi. V soboto bo Elektra igrala doma z ekipo Mavrica Ilirija, ki za Šoštanjčani zaostaja le za točko. Tekma se bo pričela ob 18.30.

Smučarski skoki

Tekma v Mislinji

V nedeljo je bilo v Planici na 70 metrski skakalnici republiško prvenstvo za mlajše mladince. Rednjak je bil sedmi, Lukič pa dvanajsti.

Prav tako v nedeljo je velenjski klub priredil tekmo za pokal Cockte za mlajše pionirje B. Zaradi pomanjkanja snega v Velenju je bila tekma na 30 metrski skakalnici v Mislinji.

Zmagal je Jerele pred Miklavžino, 4. je bil Ograjenšek, 11. Zupušek, 18. Zorko in Vrabič 19.

F.Z.

Alpsko smučanje

Vrsta tekmovanj

V soboto in nedeljo so se pričela tekmovanja v alpskem smučanju vzhodne regije za pionirje in cicibane. Nastopa 15 klubov, velenjski tekmovalci pa dosegajo odlične uspehe.

Rogla — slalom: st. pionirji: 1. De Costa; ml. pionirji: 9. Hudoklin, 13. Šmigove; Črna — veleslalom: st. pionirji: 2. De Costa, 9. Juvan; ml. pionirji: 5. Bole, 9. Blatnik, 11. Rošer, 14. Pilh; ml. pionirke: 12. Fortin; Ateh — cicibani: 2. Vajdič, 8. Črešnik, 13. Solar; cicibanke: 16. Strnišnik.

Naslednja tekmovanja v superveleslalomu, veleslalomu in slalomu bo od jutri, petka, do nedelje na Golteh izvedel velenjski smučarski klub.

ERA — VINO Šmartno obvešča vse zainteresirane vinogradnike, da lahko naročijo cepljenke vinske trte.

Pisna naročila lahko pošljete po pošti ali oddate v kleti VINO Šmartno vsak dan med 6. in 14. uro Lekše Matjažu do 15. februarja 1991.

Morebitne podrobnejše informacije dobite vsak dan med 6. in 8. uro po telefonu št. 884-015 ali 884-005 prav tako pri Lekše Matjažu v VINU Šmartno ob Paki.

VINO ŠMARTNO

T R E N D Pojasnilo : TREND Računalniški inženiring Velenje nima nikakršne povezave s firmo TREND GROSULJE !

HEWLETT PACKARD **HP Authorized Dealer**

LASERSKI TISKALNIKI	Č/B INKJET TISKALNIK 300 dpi
1. HP LaserJet III	45.990,00
2. HP LaserJet IIP	25.990,00
3. HP LaserJet IID	65.990,00
SCANNER	DODATKI ZA LAS. TISKALNIKE
3. HP ScanJet plus	7. HP PostScript 13.460,00
	8. IMB board (IIP/III) 4.700,00
	9. 2MB board (IIP/III) 6.500,00
	10. Toner za HPLJIII 2.490,00
	11. Toner za HPLJ IIP 1990,00
BARVNI INK JET TISKALNIKI	
4. HP PaintJet - A4	27.990,00
5. HP PaintJet XL - A3	49.990,00
<i>There is a better way - HP</i>	

TREND, Računalniški inženiring, d.o.o.
Elenkova 61, Velenje - tel.: (063) 851 610, fax.: (063) 856 794

RAZGLASITEV NAJBOLJŠIH ŠPORTNIKOV in ŠPORTNI PLES

Pričetek ob 20. uri

VABI ŠPORTNA ZVEZA VELENJE

Strelske šport

Mrož tretji v državi

Pokalnega prvenstva Jugoslavije v Zenici se je udeležila tudi ekipa Mroža, ki je za Beogradom in Zagrebom osvojila odlično tretje mesto s 1685 krog. Nastopili so: Štuhec 565, Detlbah 564, Tkalec 556.

V 8. kolu republiške strelske lige — vzhod je v Velenju gostovala ekipa Elektre iz Maribora. Po dveh zaporednih porazih so strelec Mroža tokrat zmagali s 1440:1411. Nastopili so: Šterman 362, Perhač 352, Rek 351 in Žučko kar 375. Po 8. kolu je ekipa Mroža z 9 točkami na 4. mestu.

Namizni tenis

Slatinšek odličen

Na 1. selekcijskem prvenstvu za mladince v Ptiju je Juretu Slatinšku, sicer je še pionir, uspel veliki met, saj je v 2. skupini presestil vse in brez poraza zmagal.

Po zadnjih uspehih si vodstvo kluba prizadeva rešiti problem denarnih sredstev, da bi se mladi igralci lahko udeleževali turnirjev. Ob tem je potrebno omeniti, da se bo 5 pionirjev udeležilo odprtega prvenstva Zagreba, ki velja za enega največjih takšnih tekmovanj v Evropi, bo pa od 25. do 27. januarja.

A.V.

DZRJ »Siga« Velenje

Uspešna sezona

Z obiskom Steske jame se je končala prva — izjemno uspešna sezona našega društva. Štirideset akcij, preko šestdeset raziskovalnih dni in 30 novih jam je le najhitrejši dokaz naše uspešnosti. Naš največji letošnji dosežek je vsekakor raziskovanje v breznu pod Moličko pečjo, kjer smo dosegli globino 447 metrov kar nas uvršča med 10 najglobjih slovenskih jam in v sam vrh letošnjih jamarskih

dosežkov v Sloveniji. Ob tem pa je potrebno povdoriti, da ta globina še ni dokončna. Od ostalih jam bom omenil le še eno, ker bi bil drugače spisek predolg. Na pobočju Belega vrha smo našli izredno zanimivo ledeno jamo s tremi vertikalnimi vhodi, ter lepim suhim delom. In spada med najlepše v tem delu Kamniških Alp.

Letos smo največ raziskovali na Dleskovski planoti, ki

Plavanje

Velenjski plavalni klub je organiziral 2. kolo predtekmovanja prvenstva Slovenije za mlajše pionirje. Nastopilo je 80 tekmovalcev Fužinarja, Branika in domačega kluba. Rezultati velenjskih plavalcov: ml. pionirji — 50 m prsno: 2. Majhen, 5. Primožič, 6. Valcl; 100 m hrbtno: 4. Valcl, 7. Petras; 100 m mešano: 3. Valcl, 5. Majhen, 9. Primožič; 4 x 50 m kravl: 1. Velenje, 2. Branik, 3. Fužinar; mlajše pionirke — 50 m kravl: 6. Valcl, 9. Jandrok, 10. Podpečan; 100 m hrtno: 3. Kropušek, 5. Valcl, 9. Begič; 100 m mešano: 3. Valcl, 4. Kropušek, 5. Begič; 4 x 50 m kravl: 1. Branik, 2. Velenje; pionirji — 100 m kravl: 2. Stopar, 3. Fricelj, 4. Tajnikar; 200 m hrtno: 5. Fricelj; 200 m mešano: 4. Stopar, 7. Tajnikar, 8. Doblšek; 4 x 100 m: 1. Velenje, 2. Branik; pionirke: 400 m kravl: 4. Podpečan; 200 m hrtno: 2. Bukovec; 200 m mešano: 1. Bukovec, 2. Podpečan; štafeta 4 x 100 m: 1. Branik, 2. Velenje.

Marko Primožič

nas vedno znova preseneča s svojo prevoltjenostjo. Velika zahvala za raziskovanje na tem področju pa gre tudi gostoljubni koči na Korošici in njenemu oskrbniku Tomu Novaku, ki nam je nudil res izredno pogoje za nemoteno delo. Še več, jamarstvo ga je tako pritegnilo, da je postal naš član in pravi propagander jamarstva med planinci, ki so obiskovali njegovo kočo.

Med letom smo obiskali tudi nekaj velikih znanih jam, ter imeli dve delovni akciji, na katerih smo si zasluzili nekaj prepotrebnega denarja. Med letom smo se tudi kadrovsко precej okrepili, predvsem z alpinisti šentjurškega in celjskega alpinističnega odseka.

Razveseljivo je tudi veliko vključevanje žensk in mlajših članov v raziskovalno dejavnost društva. Tu je potrebno omeniti predvsem dva, triajstletnegra Žigo Bedrača in desetletnegra Damjana Vrenčurja, ki sta letos s svojim delom resno opozorila nase.

In v naslednjem letu? Vsekakor bo nujno potrebno vsaj obdržati letošnji trend raziskovanja. Doseči spet kakšen velik uspeh, ter pridobiti kakšnega novega sponzorja. V planu imamo tudi ureditev jamarske koče in

morda organizirati krajšo odpravo v tuje jame. Želja je veliko in težko jih bo uresničiti. Vendar nam volje in elana ne manjka, v rokavu pa imamo še tudi kakšnega aduta, ki ga bomo privlekli na dan, ko bo za to čas. In nenazadnje si želimo nadaljnega sodelovanja s klubji, s katerimi smo že sodelovali, ter navezali stike še z ostalimi. Čakajo nas težko toda upam uspešno leto 1991.

Matjaž Kovač,
KERSNIKOVA 11
VELENJE

Zasebna trgovina
»PRIMA«
Partizanska 65
Velenje (Pesje)
Tel.: 063/857-319

UGODNA PONUDBA:
— pliša iz uvoza
— blaga za kostime
— bombaž že od 30 din dalje
Pri večjih nakupih možnost plačila na dva obračna!
Se priporoča PRIMA!

Republiški zavod za zaposlovanje — območna enota Velenje

Na razpolago so naslednja delovna mesta

DELOVNA ORGANIZACIJA	POKLIC IZ ŠIFRANTA	PROSTA DELA IN NALOGE	DEL. IZK.	NČ DČ	ROK P.	OD	ŠT. DEL.
Občina Dravograd Tekstilna industrija Otiški vrh	ing. kon. teholog. ali tekstilno konf. tehnik	vodenje proizvodnje konf. oblačil	5	NČ	08	12.000	1
Občina Možirje Gorenje GLIN Merx RTC Golte	ekonomist strojni tehnik	sam. referent tehnični vodja	3	NČ	08	6.000	1
Občina Velenje GORENJE ELEKTRONIKA d. o. o.	ekonomist ali dipl. ekonomist	samostojni referent prodaje (aktivno znanje enega tujega jezika)	5	NČ	15	11.000	1
			2	NČ	08	9.500	1

Kako smo si različni

Medtem, ko se Demos sestaja za zaprtimi vrat in javnost, katero sam razumem kot ljudstvo, ki je ta isti Demos volio, pušča pred vrat — v negotovosti, se stranka demokratične prenove (SDP) Velenje odpira. Naši poslanci si želijo ravno obratno. Odkrito in z vso zavzetostjo hočejo in želijo skupaj z vsemi zainteresiranimi sodelovati in oblikovati življenje, ki je in bo dobro do človeku. Zato se lahko srečamo vsak četrtek ob 19. uri v prostorih kluba SDP (stavba sodišča — 4. nadstropje). Se posebej vas bomo veseli dva delovna dneva pred vsakim zasedanjem skupščine.

V imenu kluba poslanec in predsedstva SDP vas TOVARIŠKO vabim in pozdravljam!

STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE VELENJE
Jože ČAS

Prepoved kurjemja zdravil v kuriščih TEŠ

Občinskiim organom, predvsem pa Odseku za varstvo okolja izrekamno priznanje za odgovorno delo pri preprečevanju ekološkega zločina, ki bi ga povzročilo kurenje poplavljene zdravil iz celjske bolnišnice. Upamo tudi, da je sklep Izvršnega sveta SSKupštine občine Velenje dokončen in ni več nevarnosti za tako o ekološko »operacijo« v TEŠ.

Zelo smo zaskrbljeni zaradi neodgovornega ravnana republiškega sa sanitarnega inšpektorata s posebnimi odpadki v Sloveniji, ki kaže skrbno brezbržen odnos do pribavalcev vplivnega območja, k, kjer bi se ti odpadki sezgali, in tem primeru pribavalcev območja Termoelektrarne Šoštanji, kjer bi se zsgali poplavljena zdravila.

Tujo strokovno literaturo navaja celo v temperaturu 1200 do 1400 stopinj v posebnih pečeh za kurenje odopadkov z vsemi čistilnimi napravami vprašljivo, ker se pri tej tj. temperaturi višini še vedno tvorijo zelo strupeni plini — dioksini. Naša Termoelektrarna Šoštanji pa ima v kurišču najvišjo možno temperaturo od 1050 do 121200 stopinj in nobenih čistilnih naprav, ki bi prestregle vsaj del strupenih plinov, ki pri kurenju o odpadkov nastajajo.

Čudi nasas, da se Bolnišnica Celje ni ob p problemu odstranjanja zdravil /il obrnila na proizvajalce zdravil (il n. pr.: Krka Novo mesto, Lek i Ljubljana...), ki so strokovno o najbolj usposobljeni svetovati in izvršiti neutralizacijo ali celo reciklajo teh zdravil.

Če se je iskala samo »vroča« peč, bi za se zsgal najbolj ustreza ljubljanski krematorij, ki ima od vseh slovenskih peči najvišjo temperaturo (skoraj 3000 stopinj) in čistilne naprave.

Opozorili bi, da ima katerikoli se zsgal s svojim odpadkom, to je žlindra, kjer se so strupi še bolj skoncentrirani hi kot prej v odpadkih. Elektrarna na bi jo seveda skupaj s pepelom deponirala površinsko z vodnim izpiranjem.

Zato zahtevamo spoštovanje sedanjega t Adolka o varstvu zraka v občini Velenje in odločno protestiramo proti vsakemu kolebanju ali li čakanju na ustrezne »dovolilnicnice« za se zsgal zdravil v Termoelektrarni Šoštanji.

Zelo smemo ogorčeni, da se nekdo igra z zdravjem ljudi in tem trdno časusu, ko bo večji del breznen za zdravljene nosil vsak posameznik. Naši občini že zaradi onesnaževanja zraka in radioaktivnosti pepela ter drugih oblik onesnaževanja ljudje nosijo trikrat več stroške za zdravljene kot je slovensko poprečje. Prav tako so nosijo breme manjše sposobnosti za delo, kar bo povzročalo brezposelnost v času konkurenčnosti trga delovne sile in kar bododo najbolj občutili naši otroci, ki ki morajo živeti v tako onesnaženem okolju. K tej krivici, ki nam jih je vsilila družba, pa bi nekatere njeni organi pridali še nove, zat z grenkovo in ogroženostju sumimo; da nas je Slovenija izbrzrala za svoje smetišče, kjer bi se re rečeno, da odstranjevanje

posebnih odpadkov na najcenejši način.

Ostat pa je grenač občutek in povečalo se je nezaupanje v vsaj malo ekološko osveščenost vodstva Termoelektrarne Šoštanji. Ali lahko sedaj tudi mi dvomimo, kaj vse je v kuriščih TEŠ že zgorelo v preteklem obdobju, da za obolenje in umiranje vsega živega naši dolini ni kriv samo premog, kot so začeli dvomiti tudi Zasavčani ob svoji cementni peči? Tudi naša elektrarna lahko po mili volji manipulira z nami, saj nimamo možnosti ne sposobnosti nadzora nad njenim ravnanjem. Lahko ji samo zaupamo, toda ob tem zadnjem njenem nedovornem ravnjanju smo izgubili še tega.

Saleško ekološko društvo
Marija Šavor

Veseli smo ...

Veseli smo, da imamo v velenjski občini človeka, ki se bojuje proti vsaki ekološki svirnji v že danes zelo ogroženem prostoru.

Nameravani, požig zdravil, ki so jih pripeljali iz celjske bolnice v Šoštanjsko termoelektrarno, sicer ne pomeni velikega bremena, toda kemikalije so za navadnega laika močan strup, ki bi ga po sežigu moral vdihovati pribivalci Saleške doline.

Menim, da je stališče Petra Rezmanja, ki skrbi v občini za varstvo okolja, popolnoma pravilno.

Prav tako je tudi prav, da smo v vseh stvari dosledni. Danes zdravila iz celjske bolnice, jutri iz vse Slovenije. Verjetno pa za nemalo dela, prostovoljnega in drugega, ustvarjalnega, v tej občini res ne zasluzimo, da zlje kdorkoli nanjo gnojnico ...

Pa če bi bila samo gnojnica ... Zopet bo potrebno, poklicati na pomoč še druge ekološke indikatorje!

Že pred nedavnim je zdravstvena služba Velenje opozarjala na nevem kolikorat večjo obolost otrok in odraslih s kožnimi boleznicami, in še nevarnejšimi, na pjučih.

Šoštanjski dimnik še kar naprej uničuje gozdove in ljudi, danes pa ni denarja za prepotrebne filtre na dimnikih termoelektrarne. Zdi se, da nočemo vsi videti tega gorja. In kaj je huje, kot to, da zaradi onesnaženega zraka z žveplivim dioksidom in drugimi kancerogenimi snovmi umirajo ljudje!

Besede niso spredavanje, so le resno opozorilo, da bomo morali vsi v vseh primerih onesnaženja zraka zavpiti do neba!

Nekdo mora zato ukrepati. In kako je prav, da so na celotnem področju budne vsaj ene oči, ki opozarjajo hiteče, da vidijo problem, in ga rešujejo.

Torej — tudi zdravila ne smejo zgoreti v termoelektrarni! Za Rezmanovo odločnost glede varstva okolja smo vsi!

— VIG

»Zaradi ene ob delo petnajst delavk«

Cepav nemočna bi rada odgovorila na članek, v katerem je krivda za odpust petnajstih delavk ostala na mojih plečih. Da bi si lahko nališi čistega vina, bom navedla nekaj stvari.

Ze na začetku moje zaposlitve je bilo moje delovno mesto vprašljivo, saj je bil stroj star in ni bil usposobljen za osemurno delo. Zato sem prvi mesec zaposlite opravljala delovne naloge štiri ure. Zaradi svojega socialnega položaja sem se trudila na vso moč delo dobro opraviti in na slednji mesec — po sporazumu delodajalca Mirana in Mire Rednak — prešla na osemurni delavnik.

Tako sem delala do zadnjega dneva, presegala normo celo za 56 odstotkov. O tem se je lahko prepričalo tudi sodišče. Cepav so vse delavke deklamirale svoje izpovedi na sodišču, ni bilo težko ugotoviti ozadja vsega tega. Razumem jih, da je lažje reči besed, dve proti meni kot delodajalcu, saj je kruh, ki jim ga daje, pomemben za življenje. Ob tem pa so me te iste delavke prav kmalu po zaposlitvi opozorile na

MNENJA, ODMEVI

neprimerno ravnanje delodajalca. Jaz sem jim seveda verjela, odtod njegov sovražen odnos do mene. Namreč sploh me ni hotel poučiti, kako odpravim manjšo napako na stroju, pustil me je v težavah, me ob tem še žalil in mi govoril, naj zapustim delo in grem domov. Name je njegovo ravnanje močno vplivalo in znašla sem se v resnih psihičnih težavah. Izgubljala sem se, nisem več vedela, kaj je prav in kaj ne. Vedela sem, da se me hoče znebiti v svoji obratovalnici. Iskala sem novo zaposlitev, pa je nisem našla, zato sem vse do »kritičnega« dne trpela velike psihične muke. 20. aprila lani se mi je ob 13.10 ur ž tretjji pokvaril stroj. Ko sem obvestila o okvari delodajalca, me je začel žaliti ter me dobesedno izgnal iz delavnice. Ce je ne bi zapustila, bi me fizično vrgel iz nje.

Podatki, da sem že pred 10. aprilom imela podaljšan bolniški stalež za dva meseca, je lažen. V bolniško sem šla šele dan po dogodku, torej 21. aprila lani.

Prav tako je to, da sem ga postala v p. m. velika laž, saj tudi v absurdnih stresih nimam tega v svojem besednjaku.

Užaljenost gospoda Rednaka bom komentirala po svoje: — sprejela sem sklep o prenehjanju delovnega razmerja z dne 4. januar 1991 (prav tako menda vse delavke); odpovedni rok traja 30 dni, torej do 4. februarja 1991; obrtna dejavnost preneha 31. januarja letos; čakam na odločbo o prenehjanju obrtnje dejavnosti, da se lahko prijavim na skupnost za zaposlovanje Velenje. Ob vsem tem se sprašujem, kaj bo gospod Rednak delal po 4. februarju, ker vem, da je pred odprtjem obratovanice opravljala delna in naloge mesarja v Koščaki v Velenju in je to delovno mesto zaradi konfliktov zapustil. Si je mar zato lahko zgradil novo lepo tovarno v zelenem pasu, stanovanjsko hišo, kupil tri lepe automobile in si tako dobro organiziral poslovanje preko svojih privržencev?

Sam menim, da je bil cilj gospoda Rednaka, da me psihično uniči, ker sem preveč vedela o njegovem poslovanju. Iz ostankov velurja je delal »kakovosten« izdelke, za morebitne reklamacije pa smo bile krive delavke, sploh pa jaz, ki sem v večini opravljala nepomembna dela.

O škodi, ki je opisana v besedah kritičnega dne in o metli, kajor je citati v članku, tole: šlo je za 40 minut ob dejstvu, da sem ta dan presegla normo, in da je je bil polizdelkov na zalogi za dva dni.

Ob užaljenosti delodajalca imam še nekaj pomislov. Nekateri morajo živeti brez dogodkov, iskati pravice na sodišču, prenašati vse žalivke ter si prav borbeno prizadevati za uresničitev tistega, kar je odločilo sodišče.

Velika laž o prasiču za pravonika je zelo neokusna intriga, ker mu ga sama nisem sposobna ponuditi, saj sem z velikimi težavami zredila samo enega za našo družino.

Vsem pristojnim in s to zadevo neobremenjenim organom dajem pobudo, da prouči, kdo je poter aferi.

Obratovalnica Rednak je res bila vzor, njen razcvet je viden v kapitalu in napredku (nova tovarna, nova hiša). Dajala je kruh 15 ljudem. Je stečaj res povezan z mojo spoditvijo iz delavnice, ali je to krivo morda novo občinsko vodstvo, pa sodba občinsko sodišče, s katerim gospod Rednak ne bo mogel več delati mimo zakonov po svoje in preko svoje mreže. Zelela bi, da mi ostale delavke ne očitajo krivde. Ce se vredne več od mene, bo pokazal.

Takole opazujem iz varne oddaljenosti, bi najprej demantiral tiste nergače med obrtnikami, ki takoj nesramno napadajo svoje predstavnike v OZ Mozirje. Kajti tako genialnih voditeljev ne premore vsak. Da imajo tisti geniali vse niti v rokah morate vedeti, da so nekateri na funkcijah v OZ Mozirje že 15 let. Nekje v statutu jim sicer piše, da so lahko samo 8 let, toda kaj bi se ozirali na malenkosti, saj se lahko Združenje obrtnikov spremeni v Obrtno združenje, pa lahko vladajo zopet naprej. Zdaj pa je na vidiku spet reorganizacija iz Obrtnega združenja v Obrtno združenje na bodo spet lahko podaljšali svojo vladavino za 8 let. Med obrtnikami pa že sedaj vladajo delavci.

Za polom sem torej kriva jaz, ker sem pravdo dobila. Ce bi si hoteli naliti čistega vina, bi morali pregledati poslovanje obratovalnice nekaj let nazaj in ugotoviti, kje je rastel kapital, kdo ga je ustvarjal in kdo ga bo koristil. Ozadje dogajanje je neznamo, kriva pa za vse sem pa jaz — se da duševna bolnica.

Po vseh njegovih intrigah gospod Rednak sam kliče pravdo pod svojo streho. Želim si, da bi mu nevtralni in pristojni forumi pomagali. Je pač tako, da je včasih tudi resnica grenača.

Ob rob zapisu še to: tudi za župana, gospodu Semečniku, že

lim, da spožna resnico in vzame v roke nepokvarjen metlo ter pomete stare smeti na občini.

Ana-Marija Pečnik

Zaradi ene ob delo petnajst delavk

Našemu času smo na njegovi zadnji strani podrobno spoznali v reportažnem zapisu problem, ki je dejansko pereč. Zaradi spora med lastnikoma in delavko, ki je imela predolg jezik, sta lastnika pripravljena »zapreti štacuno«, vse ostale delavke pa prijavit na skupnosti za zaposlovanje. Sam nisem verjel, da se lahko kaj takšnega zgodi v obratovalnici Mire in Mirana Rednak. To obratovalnico sem in jo že imam za eno najbolj vzorov v naši občini. Še posebej, da je vse delavke uživalje — od plače naprej.

Nimam namena komentirati niti »večjega zavzemanja družbenega pravobranilca občine za delavko, niti ne morem spodbijati odločitve sodišča združenega dela. Želim opozoriti le na tisto, na kar ni nihče bil pozoren niti pri pisanju članka, niti pri »pomoči« obrtnikov strani. Zato nič čudnega, da sta obrtnika potisnjena v položaj, s katerim izražata mržnjo nad celotnim sistemom. Mislim, da opravičeno. Naj povem, zakaj.

Vem, da bodo po teh besedah v Obrtnem združenju Velenje (nič drugače ali še slabše) že v ostalih občinah združenjih širom Slovenije) planili po meni. Pa vendar si upam trdit: kadrovski politiki za učlanjevanje izven organov obrtne združenja je nikakršna. To trdim zato, ker disciplinsko komisijo, ki obravnava zgornje navedene spore, delegira (ozioroma imenuje) 2 člana občne združenja. Tudi v velenjskem primeru je tako. Medtem ko eden izmed članov (gospod Knez) z vso resnostjo jemlje to funkcijo, jo na drugi strani gospa Rajh z vso nečimrnostjo. Da bom bolj konkreten: imenovana gospa se je na dveh sejah dobesedno znesla nad obdolženo delavko, povedala nekaj krepkih čez trdo delo in zapustila sej komisije. Glasovanje je prepustilo drugim.

Tudi v tem konkretnem primeru bi bilo lahko drugače, če bi ... če bi ... bile vse figure na šahovnici.

Zagotovo vem, da bo zmagal RAZUM.

Jože ČAS

Kdo žali Mozirjane?

Na omenjeni članek, ki je izšel v Novi Dobi in na podobna pisana, ki so izšla v različnih časopisih v Sloveniji v zvezi z zadnjimi dogodki v Mozirski občini bi tudi sam dal skromen prispevek.

Takole opazujem iz varne oddaljenosti, bi najprej demantiral tiste nergače med obrtnikami, ki takoj nesramno napadajo svoje predstavnike v OZ Mozirje. Kajti tako genialnih voditeljev ne premore vsak. Da imajo tisti geniali vse niti v rokah morate vedeti, da so nekateri na funkcijah v OZ Mozirje že 15 let. Nekje v statutu jim sicer piše, da so lahko samo 8 let, toda kaj bi se ozirali na malenkosti, saj se lahko Združenje obrtnikov spremeni v Obrtno združenje, pa lahko vladajo zopet naprej. Zdaj pa je na vidiku spet reorganizacija iz Obrtnega združenja v Obrtno združenje na bodo spet lahko podaljšali svojo vladavino za 8 let. Med obrtnikami pa že sedaj vladajo delavci.

Opomba: Samo podatke označene z zvezdico naj izpolnijo službe v Upravnih organih, ostale pa podpiše direktor SDK. Povedano drugače: Zaupamo SDK!

Verjamemo in prepričani smo, da je informacija, ki jo je pripravil IS republike Slovenije, točna. Krvido za stanje kakrš

RAZISKAVA

Brezposelni o sebi: med željami in resničnostjo

»Zadovoljni človek naredi dober izdelek«

Lačnega nasitiš, če mu daš ribo. Veliko več mu daš, če ga naučiš ribe loviti.

Stara modrost z vzhoda

Področja zaposlovanja kot so stopnje zaposlenosti in brezposelnosti imajo v vsaki družbi prav posebno mesto. To so namreč področja, ki v sebi prepletajo ne samo suhoperne statistične podatke (čeprav so le-ti skoraj vedno dobra osnova za nadaljnje vsebinske analize), ampak tudi marsikatero osebno radost in tragedijo. Živimo namreč v času in prostoru, kjer se kriza odraža na praktično vseh področjih našega bivanja.

Družba, nekdaj komunistična in socialistična, postaja pluralna in nujno spreminja svoje vrednote. Delo, še pred nedavnim logična posledica zaključka šolanja, dobiva v sistemu vrednot popolnoma novo mesto, postaja vrednota, postaja iskana posledica zaključka šolanja. Delo postaja vrednota tudi za tiste, ki ga že imajo. Zaradi strahovitih negotovosti v gospodarstvu (in roku na sreči, bližnjih rešitev se ni videti), so mnogi delo izgubili, presenečeni, čez noč in se nenadoma znašli v skupini ljudi, ki je nikoli niso poznali. Znašli so se v konfliktil, ki jih povzročajo pomanjkanje denarja in nemoč pri uresničevanju oz. udejanjanju svojih znanj.

Ne nazadnje nastajajo konflikti na samem mikro nivoju življenja, to je v družini, v enoti, ki naj bi bila osnova za srečo partnerjev, za srečen razvoj mladih in tako tudi osnova za dober družbeni razvoj nasploh.

Vprašanje, ki se tu nujno zastavlja je: kaj je vzrok in kaj posledica te situacije? Možno je, da gre za začarani krog, ki ga lahko začne bodisi pri slabih gospodarskih situacijah (ali je Markovič res vsega krit?), katere posledica so stečaji, likvidacije z armado brezposelnih, bodisi pri neizkorisčenih potencialnih brezposelnih in zaposlenih, ki so razlog za nastalo gospodarsko situacijo.

Kako prekiniti ta krog? Kako preprečiti, da Slovenija ne bo postala država brezposelnih, kjer mnogi ne bodo mogli skrbeti niti zase kaj šele za svojo družino?

Menimo, da je imel znani menedžer Iocucca popolnoma prav, ko je v Cryslerju, ki je bil na robu propada, postavil vrstni red vrednot: 1. profit, 2. izdelek, 3. človek, na glavo, torej: 1. zadovoljni človek na 2. dober izdelek, ki prinese 3. profit (Crysler je rešil, nato še en avtomobilski koncern, postal je eden najbolj iskanih menedžerjev).

Človek je torej tisti, h kateremu se moramo najprej in predvsem obrniti, v našem primeru je to tisto, ki spada v na žalost vedno bolj naraščajočo skupino ljudi: te tisti, ki bi rad delal, ki je morda že delal, pa je (večinoma ne po svoji krvidi) delo izgubil.

Zavodi za zaposlovanje vse bolj izgublja svojo klasično vlogo. Včasih tako lepo imenovane borze dela izgubljajo enega od svojih pogojev obstoja: ponudbo podjetij. Vedno bolj je prisoten drugi pogoj obstoja borz dela: povpraševanje po delu. To je eden od razlogov, da se zavodi za zaposlovanje preprosto ne morejo oklepati svojih ustaljenih načel dela (posredovanje dela, zagotavljanje socialne varnosti) ampak morajo na nov način poseči v problematiku brezposelnih. Samo zbiranje podatkov, njihova analiza in posredovanje na srečo bivšim samoupravnim kolobocijam (občinski odbori, medobčinski odbori; občinske skupščine, medobčinske skupščine, republike skupščine za zaposlovanje) je že nekaj časa presezeno. Menimo, da vedno bolj prihaja do izraza način dela v smislu: raziskava — analiza — ukrep, kot pa nekaj desetletno tarnanje, ki ni nikamor vodilo, kvečjemu spravljalo in na neprestetnih sestankih v slabu voljo.

Vedno bolj se kaže možna vloga zavodov za zaposlovanje kot koordinatorjev med vsemi udeleženci v sferi zaposlovanja: med šolami, podjetji in brezposelnimi.

To novo vlogo smo sprejeli in jo začeli uresničevati tudi na zavodu za zaposlovanje Velenje. Sledili smo načelu: najprej človek, potem produkt, ki prinese profit in izvedli raziskavo na populaciji brezposelnih velenjske regije. K raziskavi so nas pripeljale še nekatere druge skrbi, naj jih navedemo v nekaj alinejah (vsi podatki veljajo za celotno regijo, ki jo sestavljajo občine Dravograd, Mozirje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec in Velenje):

— **štetava zaposlenih se glede na stopnjo strokovne izobrazbe zelo počasi spreminja: žal ne uspevamo izboljšati stave zaposlenih, saj se odstotek delavcev z izobrazbo tehnik in več v zadnjih štirih letih skoraj ni spremenil;**

— **šteto zaposlenih se iz leta v leto zmanjšuje:** v letu 1987 je bilo zaposlenih v regiji 58.038 delavcev, v letu 1990 pa 56.399 delavcev;

— **šteto brezposelnih se je od leta 1986 do danes povečalo za skoraj petkrat, od 724 brezposelnih v letu 1986 do 3.223 v letu 1990 (indeks relativne brezposelnosti je do 1,3 % v letu 1986 narasel na 5,8 % v letu 1990!);**

— **povečuje se število brezposelnih mladih strokovnjakov z vsaj poklicno šolo:** od 260 brezposelnih z izobrazbo IV. in V. stopnje v letu 1986 do 1.359 brezposelnih s to izobrazbo v letu 1990; od 31 (!) brezposelnih z izobrazbo VI. in VII. stopnje v letu 1986 do 151 (!) brezposelnih s to izobrazbo v letu 1990;

— **iz leta v leto se veča število prejemnikov denarne pomoči in denarnega nadomestila (samo v zadnjem letu se je število povečalo od 302 v letu 1989 na 1074 v letu 1990, to je za trikrat);**

— **vedno več pripravnikov ostaja brez zaposlitve (do meseca novembra 1990 kar 550 pripravnikov).**

Vsekakor predstavljajo brezposelni strokovnjaki velik potencial, ki ga moramo na vsak način znati izkoristiti. Toda kako? Njihove se danje možnosti so majhne, še najbolj preprosto bi jim bilo reči: počakajte, potoprite, pride vsak mesec, mogoče bomok našli za vas. **Toda ali jih ni škoda!** Nedopustno je, da znanje, ki je v njih (pridobljeno je bilo, mimogrede, z astronomskimi stroški šolanja) propada, ker ga kljub želji, ne morejo pokazati, razvijati in dopolnjevati.

In konec koncov je pomembno, kaj ti brezposelni mislijo o sebi, o svojem položaju, kaj nameravajo storiti (samo čakati !?), imajo morda idejo za izhod iz svojega nezavidljivega položaja!

In tu je bistvo naše raziskave: zbrati mnenja, cilje in želje tistih, o katerih že leta in leta tečejo pretežno teoretične razprave in ugotoviti naše možnosti, tiste ki jih lahko uresničimo, ne deklarativno z rezolucijami, usmeritvami danimi na simpozijih, ampak konkretno, kajti le takšna pomoč najbolj pomaga.

V ta namen smo sestavili vprašalnik, s katerim smo hoteli dobiti mnenje brezposelnih o naslednjih področjih:

I. pripravljenost izobraževati se bodisi v isti strokovni smeri ali v drugi;

II. pripravnštvo;

III. ideje brezposelnih, morda celo načrti v zvezi s podjetništvom, obrto, delom v kmetijstvu;

IV. pripravljenost sprejeti alternativne možnosti zaposlitve (pogodbeno delo, javna dela ...);

V. njihovo gledanje na problem brezposelnosti (svoje in na splošno).

REZULTATI RAZISKAVE

Vprašalnik smo poslali 1634 brezposelnim iz občin Dravograd, Mozirje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec in Velenje.

Izobrazba brezposelnih je bila od III. stopnje (2 letni srednji program usmerjenih šol) do VII. stopnje strokovne izobrazbe.

Vprašalnik je bil sestavljen iz šestih vprašanj, od teh je bilo pet vprašanj zaprtega tipa (da — ne) z možnostjo pojasnitve (zakaj ne?) in eno, zadnje, vprašanje odprtrega tipa.

Število poslnih in vrnjenih vprašalnikov po občinah

Občina	Število poslnih	število vrnjenih	%
Dravograd	79	60	75,9
Mozirje	114	58	50,9
Radlje ob Dravi	246	119	48,4
Ravne na Koroškem	378	219	57,9
Slovenj Gradec	205	122	59,5
Velenje	612	333	54,4
Skupaj	1.634	911	55,8

Odgovore smo dobili od 911 brezposelnih kar predstavlja 55,8 % vseh vprašanih. Odstotki vrnjenih vprašalnikov so po občinah različni, gibljejo se od 48,4 % v Radljah ob Dravi, do 75,9 % v Dravogradu. Z odzivom smo lahko izjemno zadovoljni, saj mnogi podatki kažejo, da se na poštni ankete oz. vprašalnike odzove poprečno le 30 % vprašanih.

Največ vprašalnikov so vrnili mladi od 19 do 30 let in tisti ki imajo višjo ali visoko izobrazbo (do 68 % odgovorov). To je skupina brezposelnih, ki očitno tudi sama čuti, da mora na tem področju nekaj spremeniti.

Toda, ali so pripravljeni tudi sami kaj storiti, da bi do sprememb prislo? To smo hoteli izvedeti z našim prvim vprašanjem.

Interes za dodatno izobrazbo

Stopnja izobrazbe	interes	%	ni interesa	%	skupaj
III.	29	62	17	38	45
IV.	275	69	122	31	397
V.	330	87	57	13	387
VI.	48	82	10	18	58
VII.	20	83	4	17	24
Skupaj	701	76,9	210	23,1	911

Odgovori jasno kažejo, da je interes za dodatno izobrazje izredno močan, saj se je pripravljeno v neko obliko izobraževanja vključiti kar več kot tri četrte tistih, ki so vrnili vprašalnik. Največ interesa izražajo tisti, katerih strokovna izobrazba je na nivoju tekhnika (V. stopnja izobrazbe). To je skupina, ki je sestavljena večinoma iz strokovnjakov kot so: gimnazijski maturant, ekonomski tehnik, zdravstveni tehnik, komercialni tehnik, upravni tehnik, vzgojitelj, tekstilno konfekcijski tehnik, prometni tehnik in le izjemoma strojni tehnik in elektrotehnik. To so strokovnjaki, ki že nekaj časa zelo težko dobijo možnost, da po končanem izobraževanju opravijo pripravnštvo, kaj šele, da bi se potem za stalno zaposlili. Tudi strokovnjaki z višjo in visoko izobrazbo kažejo velik interes po dodatnem izobraževanju, saj bi se jih želelo izobraževati (če vzamemo skupaj obe stopnji izobrazbe) kar 68 od 82, ki so poslali odgovore.

Tudi strokovnjaki s poklicno šolo (III. in IV. stopnja izobrazbe) vidijo svoj izhod iz aktualnih težav v dodatnem izobraževanju, saj bi se jih več kot dve tretjini zanj odločilo.

Ker je oblik dodatnega izobraževanja več, smo vprašali tudi, kakšne oblike bi bile za njih najprimernejše. Rezultati so prikazani v tabeli 4.

Vrsti dodatnega izobraževanja

Stopnja izobrazbe	dokvalifikacija	prekvalifikacija	tečaji	Skupaj
III.	13	8	17	38
IV.	124	122	147	393
V.	195	145	174	514
VI.	30	27	17	74
VII.	10	10	8	28
Skupaj	372	312	363	1047*
%	35,5	29,8	34,7	100,0

* Želja je več kot vrnjenih vprašalnikov, ker so imeli možnost navesti več oblik izobraževanja.

Največ brezposelnih, približno ena tretjina, si želi poglobiti in razširiti znanje v svoji prvotni usmeritvi, saj imajo tu že največ osvojeno znanje, zato bi takšna vrsta izobraževanja bila tudi njenostavnejša. To želja lahko na vsak način vzporedimo z željo po permanentnem, funkcionalnem izobraževanju, ki ga očitno ni dovolj. Rešitev vi-dijo tudi v tečajih, to je v krajsih izobraževalnih oblikah, še na tretjem mestu je izobraževanje v drugi usmeritvi (manj kot ena tretjina ima to željo).

Želja po podatnem izobraževanju narašča z izobrazbo. Največ o tem razmišljajo tisti, katerih izobrazba je vsaj štiriletna srednja šola, malo manj idej oz. tudi možnosti pa vidijo tisti, ki imajo končano poklicno šolo. Nekaj, vendar zelo malo je bilo odgovorov, ki kažejo željo po dokončanju izobrazbe, nekaj, tudi zanemarljivo malo, je bilo odgovorov, ki jih nismo mogli uvrstiti v nobeno od teh treh kategorij.

ČETRTEK
24. januar
PETEK
25. januar
SOBOTA
26. januar
NEDELJA
27. januar
PONEDELJEK
28. januar
TOREK
29. januar
TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Grizli Adams, 37. del ameriške nanizanke za otroke
9.20 Solska TV: Sprehod skozi zgodovino mikroskopije
9.50 Bogastvo na robu morja: sol
10.20 Muzzy, angleščina za najmlajše, 18/20
10.35 Mostovi:
11.05 Zakon v Los Angelesu, 34. del ameriške nanizanke
11.50 Video strani
15.00 Video strani
15.10 Muzzy, angleščina za najmlajše, ponovitev
15.20 Mostovi, ponovitev
15.50 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Tednik, ponovitev
17.10 A. S. Puškin: Prvičica o carju Saltanu, lutkovna igrica, 4/6
18.25 Cirkuske živali, svicarska nanizanka, 6/7
18.55 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Midasototik, angleška dokumentarna serija, 3/6
21.15 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka, 37/41
22.00 Tv dnevnik 3
22.25 Sova: Družinske vezi, ameriška nanizanka, 21/22, Maurice, angleški film
1.10 Video strani

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Star papir 1990, posnetek otroške priedritev
9.30 Simonon, tv nanizanka, 1/13
10.30 Video strani
14.45 Video strani
14.55 Žarišče, ponovitev
15.25 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Tednik, ponovitev
17.10 A. S. Puškin: Prvičica o carju Saltanu, lutkovna igrica, 4/6
18.05 Alf, ameriška nanizanka, 12/39
18.30 Zgodobne iz škole
19.30 Slovenska kuhinja z ansamblom Bratov Avsenik, ponovitev, 4/10
11.45 Večerni gost: Arhimedove točke dr. Veljka Rusa
12.30 Oči kritike
13.10 Video strani
14.40 Videogodba, ponovitev
15.25 Rezervirano za šanson: Francija v šansonu, ponovitev 3. oddaja
15.50 Žarišče, ponovitev
16.20 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Brezrepi Peter, švedska risanka
18.30 Divji svet živali, ponovitev angleške poljudnoznanstvene serije, 12/14
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Utripi
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.35 Ona + on
22.10 Tv dnevnik 3
22.30 Sova: Zlata dekleta, ameriška nanizanka, 21/15, Vrtnitev Arsena Lupina, tv nanizanka, 4/12, Slepá ulica, ameriški film
1.20 Video strani

TV SLOVENIJA 2

12.00 Satelitski programi, poskusni prenos. **17.30** Regionalni programi TV Slovenija — studio Ljubljana. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Žarišče. **20.30** Divji svet živali, angleška poljudnoznanstvena serija, 12/14. **21.10** Mali koncert. **21.10** Vedečni gost: Arhimedove točke ddr. Veljka Rusa. **21.55** Retrospektivna - Komedija na slovenskem odoru. Tone Partijčič: Ščuka, de te kap, predstava SLG Celje. **23.30** F. Premor. **23.40** Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila, 9.20 Tv koledar. **9.30** Jelenko, nanizanka za otroke. **10.00** Žimski Šolski s spored (do 11.55). **12.00** Poročila. **12.10** Video strani. **12.20** Satelitski spored: Super Channel. **14.50** Potovanje po ameriškem zahodu. **16.10** Video strani. **16.20** Poročila. **16.30** Tv koledar. **16.40** Jelenko, nanizanka za otroke. **17.10** Ljubitelji narave: Ron Steckeler. **17.40** Hrvatska danes. **18.25** Številke in črke, kviz. **18.45** Križe — šolišanje na Madžarskem. **19.15** Risankica. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Spektakler, politični magazin. **21.05** Kvizkoteka. **22.20** Tv dnevnik. **22.40** Poročilice v angleščini. **22.45** Glasbena scena. **23.45** Poročila.

SATELLITSKA TV**SAT 11**

10.15 Veter, lu lutke. **10.40** Joe Dancer III, kriminalka, s. 12.20 Kolo sreč. **13.00** TV-borza. **14.00** Sosedje, Ladja ljubezeni. **15.15** Ghostriders. **15.40** Teleshop. **15.55** Kardečne pištole. **16.45** Mačke up in pištole. **17.40** Poročila. **17.50** Prava čarovnjava, pilotka zgodba k novi ameriški sezonieri, 1989. **18.15** Priložnost, igra. **18.45** Poročila. **19.15** Kolo sreč. **20.00** F. Fort Boyard, pustolovska igra. **21.00** Cu. Cudoviti možje letičnih strojnih, angleški film, 1964. **23.15** Poročila. **23.30** H. Harry Crown, ameriška kriminalka, 1974.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. **9.15** Australian Open. **11.00** TV-butik. **11.30** Tveganijo! **12.35** Oddelek M. **13.00** Bogat in lep. **13.20** Santa Be Barbara. **14.05** Springfieldova zgodba, a. **14.50** Australian Open. **15.35** Poročila. **15.50** Buck James. **16.40** Tveganjo! **17.45** Salvatore. **18.00** Moški za šest milijonov dolarjev. **18.45** Porcočila. **19.15** Borača. **20.00** Lotevija. **20.10** Lov na unicevalca filmov, ameriška kriminalka, 1970. **22.00** Australian Open. **22.30** Poročila. **22.45** Countryman, u. ujet v džungli, jamajški film, 1982. **0.30**, **30** Mrtvi anglezi ne lažejo, ameriška kriminalnika, 1988. **2.00** Australian Open. **3.00**

SATELLITSKA TV**SAT 1**

6.00 Dobro jutro s Sat 1. **8.25** Sosedje, Ladja ljubezeni. **9.55** Teleshop. **10.15** Ghostbusters. **10.40** Kadečne pištole. **11.30** Fort Boyard. **12.20** Kolo sreč. **13.00** TV-borza. **14.10** Sosedje. **14.45** Teleshop. **15.55** Paradiž. **16.45** T. J. Hooker. **17.40** Poročila. **17.50** Prava čarovnjava, pilotka zgodba, a. **18.00** Moški za šest milijonov dolarjev. **18.45** Poročila. **19.15** Borača. **20.00** Lotevija. **20.10** Lov na unicevalca filmov, ameriška kriminalka, 1970. **22.00** Australian Open. **22.30** Poročila. **22.45** Tutti Frutti. **23.45** Blue Jeans, italijanski seks filma, 1980. **0.15** Lov na unicevalca filmov, ponovitev. **2.55** Australian Open 91, prenos ženskega finala.

EUROSPORT

6.00 Poslovni rivi rapport. **6.30** To so bili dnevi. **7.00** Za otroke. **8.30** Eurobics. **8.00** Snukeri, ūri. **9.20** 10.00 Tenis. **14.00** Smučanje. **15.15** 16.00 SP, snukeri. **19.00** Moto šport. **19.15** Novice. **20.00** Snukeri, SP. **23.02** Novice. **0.00** EP v umetnostnem om drsanju, Sofija. **1.30** Novice.

SUPERR CHANNEL

7.00 Daybreak. **8.30** Financial Times.

9.00 Novice. **9.10** Mix. **13.30** Japonski poslovni dneves. **13.30** Mix. **16.00** Hotline.

17.00 On the Air. **18.30** Blue Night. **19.30** Novice, le. **20.00** Diabolično, francoski film, 1951/55. **22.00** Hollywoodske zvezde. **22.15** 15.15 Tulsa, ameriški film, 1958. **23.30** Intermezzo, ameriški film, 1960. **0.15** FBI. **1.05** As v rokavu.

PRO 77

12.05 Mučna za negotovost, ameriška drama. **13.40** Shiloh ranč. **14.45** Rascal. **15.10** Prašaček Dick. **15.45** Rascal. **16.10** Waltonov. **17.00** Doogie Howser. **17.25** Na zdravje. **18.00** Peacock. **18.20** 20. Colt za vse primere. **20.15** Mala En Erna, nemška komedija, 1969. **21.45** He Haw. **05.22.40** Cinasta krsta za zlatega fanta, nemški gangsterski film, 19. 1973. **0.15** FBI. **1.05** As v rokavu.

TELE 55

13.00 Mesto, co, dežela, reka. **13.30** He-man, Bober Cr Chack. **14.25** Preživeti dokumentarec, rec. **15.30** Wildcat. **16.00** Igra z ognjem. **16.30** Poročila. **16.35** Bim, bar, bimbino: Smrkci, Brave Star, Rakuni. **18.10** **10.10** Popaj, He-man, Smrkci. **19.20** Poročila. **19.30** Bliskovito. **20.00** Mesto, dežela, el. reka, geografski kviz. **20.30** Hop ali top, super, igra za 21.00 DEM. **2M. 21.00** Holokavst, serija. **21.50** Poročila. **22.00** Intermezzo. **23.35** Prevara, ameriški čb film, 1990. **24.00** Desperado, italijanski western. **1.10** Bliskovito. **88.**

PRO 7

12.15 Mala Erna, nemška komedija.

13.40 Shiloh ranč. **14.45** Rascal. **15.10** Prašaček Dick. **15.45** Rascal. **16.10** Perry Mason. **17.00** Riptide. **18.20** Ta moški ve preveč, ameriški vestern, 1954. **19.45** Bill Cosby. **20.15** Cocoon, ameriški fantastični film, 1985. **22.20** Ceste San Francisca. **23.15** Skrivnost smrtonosnih žarkov, ameriški film, 1966. **1.05** Ceste San Francisca.

EUROSPORT

11.00 Sportno popoldne: Smučanje, Hitrostno drsanje, tenis. **15.00** Snukeri, prenos. **19.00** Kolesarstvo. **20.00** Snukeri. **23.00** Wrestling. **0.30** Drsna, ūri. **0.30** Smučanje, pregled.

SUPER CHANNEL

7.00 Mix. **9.10** Eurochart — Top 100. **13.30** Hello, Austria. **14.00** Mix.

15.00 George Vanderman. **15.30** Mix.

16.00 Turistični magazin. **16.30** E.R. F.

18.00 Financial Times. **18.30** Oplove novice. **19.30** Video moda. **20.00** Spin.

21.05 Oplove novice. **21.00** Daniel Boone. **4.00** Poročila, ko zmrzne, kri. **1.45** Cona somraka. **1.30** Hitchcock prikaz.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. **9.15** Australian Open. **11.00** TV-butik. **11.30** Tveganijo!

12.00 Cene je vroča. **12.35** Oddelek M. **13.00** Bogat in lep. **13.20** Santa Barbara. **14.05** Springfieldova zgodba. **15.00** Galaktika, serija. **16.40** Tveganijo! **17.10** Cena je vroča. **17.45** Salvatore. **18.00** Moški za šest milijonov dolarjev. **18.45** Poročila. **19.20** Ateam. **20.15** Mini Playback Show. **21.10** Vsakemu svoje. **22.45** Kulturni magazin. **23.10** Poročila. **23.25** Priložnost za ljubezen. **23.50** Magazin za moške. **0.25** Začetniška sreda, ameriška seks komedija, 1985.

12.35 13.00 Moj oče vesolje, Munster, nemški film, 1953. **14.25** Banditi avtocestne, nemški film, 1955. **16.10** Snowballing, ameriška najstniška komedija, 1985. **17.50** Glasbena revija. **18.45** Poročila. **19.10** Potovalni magazin. **20.15** Agent na kanalu D, ameriški film, 1964. **22.00** 22.00 Spiegel TV. **22.30** Prime Time. **22.50** Kuljivej klub. **23.50** Kanal 4. **4.00** Poročila, ko zmrzne, kri. **1.45** Cona somraka. **1.30** Hitchcock prikaz.

12.35 13.00 Moj oče vesolje, Munster, nemški film, 1953. **14.25** Banditi avtocestne, nemški film, 1955. **16.10** Snowballing, ameriška najstniška komedija, 1985. **17.50** Glasbena revija. **18.45** Poročila. **19.10** Potovalni magazin. **20.15** Agent na kanalu D, ameriški film, 1964. **22.00** 22.00 Spiegel TV. **22.30** Prime Time. **22.50** Kuljivej klub. **23.50** Kanal 4. **4.00** Poročila, ko zmrzne, kri. **1.45** Cona somraka. **1.30** Hitchcock prikaz.

12.35 13.00 Moj oče vesolje, Munster, nemški film, 1953. **1**

SREDA
30. januar

TV SLOVENIJA 1

- 11.00 Dr. Jerryja čarobni napoj, ameriški film
12.25 B. Šprajc: Priovedke iz medenega cvetličnjaka, nadaljevanja TV Slovenija, 1/5
13.30 J. Austen: Prepričevanje, angleška nadaljevanja, 5/5
14.20 Video strani
14.50 Video strani
15.00 Žarišče, ponovitev
15.30 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Poslikave v banatskih predverjih, dokumentarna oddaja
17.40 Spored za otroke in mlade: Klub Klobuk
18.00 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Film tedna: *Sallam Bom-bay*, indijski film
22.00 Tv dnevnik 3
22.20 Klub 10, zabavnoglasbena oddaja TV Beograd
23.10 Sova: Alf, ameriška naničanka, 22/39, Vrtnitev Arsenija Lupina, tv naničanka, 8/12, Veliki fotograf, italijska dokumentarna naničanka
1.00 Video strani

TV SLOVENIJA 2

- 16.00 Satelitski programi, poskusni prenos: **16.30 Alpe-Jadranci**, **18.00 TV Slovenija 2** — Studio Maribor. Poslovna borza, tv ruleta. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Žarišče. **20.30 Slovenski baletni večer:** B. Arnič: *Zapečljivec, posnetek baletne predstave ŠNG Ljubljana*. **21.05** A. Srebotnik: Trobenta v vrag, balet. **21.40** L. M. Škerjanc: 4 simfonija, balet. **22.10** Svet poroča. **22.55** Yutel.

HTV 1

- 9.20 Poročila. **9.25** Tv koledar. **9.35** Vrtnitev ladje Antilopa, naničanka za otroke. **10.00** Šolski spored (do 11.55). **12.00** Poročila. **12.10** Video strani. **12.20** Hinterglemm: SP v smučanju, slalom za kombinacijo (m), posnetek 1. teka. **12.55** Hinterglemm: SP v smučanju, slalom za kombinacijo (m), posnetek 2. teka. **14.00** Satelitski spored: MTV. **15.10** Potovanje po ameriškem Zahodu. **16.10** Video strani. **16.25** Poročila. **16.30** Tv koledar. **16.40** Vrtnitev ladje Antilopa, naničanka za otroke. **17.05** Risanka. **17.10** Ionijev otok. **17.40** Hrvatska danes. **17.25** Številke in črke, kviz. **18.45** Picokijada, dokumentarni oddaja. **19.15** Risanka. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Moderni časi. **20.30** The Fixer, ameriški film. **22.40** Moderni časi, nadaljevanje. **23.10** Tv dnevnik. **23.30** Poročila v angleščini. **23.35** Znanstveni forum. **01.05** Poročila.

SATELITSKA TV**SAT 1**

- 6.00 Dobro jutro. **8.35** Sosedje, Ladja ljubezni. **9.55** Teleshop. **10.15** Policijska akademija. **10.40** Velicašna sedmerica, ameriški western. **12.20** Kolo sreče. **13.00** TV-borza. **14.00** Sosedje, Ladja ljubezni. **15.15** Veter. **15.40** Teleshop. **15.55** Nori Divij zahod. **16.45** Pod kalifornijskim soncem, serija. **17.40** Poročila. **17.50** Cista carovnica. **18.15** Priložnost. **18.45** Poročila. **20.00** Booker. **21.00** Ognjeni krt, ameriški akcijski film, 1973. **22.35** Poročila. **22.55** Petek, trinajstega. **23.40** Booker, ponovitev.

RTL PLUS

- 6.00 Halo, Evropa. **9.30** Starost ne varuje pred ljubezljivo, ameriška komedija. **19.50** **11.00** TB-utik. **11.30** Tveganjal. **12.00** Cena je vroča. **12.35** Oddelek M. **13.00** Bogat in lep. **13.20** Santa Barbara. **14.05** Springfieldova zgodbja. **14.50** Divja roža. **15.35** Poročila. **15.50** CHIPS. **16.40** Tveganjal. **17.05** Cena je vroča. **17.45** Salvatore. **18.00** Moški za šest milijonov dolarov. **18.45** Poročila. **19.15** Narodna glasba. **20.15** Gottschalk. **21.15** Model in vohinjač. **22.10** Stern TV. **22.45** Poročila. **22.55** Kurir, irska kriminalka, 1988. **23.00** Nazobčana sled, francoska kriminalka, 1987.

EUROSPORT

- 10.00 Smučanje. **11.30** Bob, SP v St. Moritzu. **12.30** Smučanje. **14.00** Umetnostno diranje, Sofija. **15.30** Eurobics. **16.00** Odbojka. **17.00** Tenis, Avstralija. **19.00** Cirkus. **19.30** Novice. **20.00** Svetovni šport. **21.00** Smučanje. **22.00** Boks. **23.00** Smučanje, pregled. **0.00** Novice. **0.30** Tenis.

SUPER CHANNEL

- 9.00 Novice. **9.10** Mix. **13.00** Japonski poslovni danes. **16.00** Hotline. **17.00** On the Air. **18.30** Blue Night. **19.30** Poročila. **19.45** Time Warp. **20.00** Reportaze iz Evrope. **20.30** TBA. **21.00** Ruska enačistica. **21.30** Financial Times. **22.00** Novice. **22.15** Oplove Novice.

PRO 7

- 11.50 Veter in lev, ameriški film. **13.45** Shiloh ranč. **14.50** Rascal. **15.15** Dick. **15.50** Flipper. **16.15** Hiša na Eaton Place. **17.05** Doogie Howser. **17.30** Harryjeve sodbe. **18.00** Enaka pravica. **18.55** Dick. **19.25** Colt za vse primere. **20.15** Laguna gor, ameriška kriminalka, 1987. **20.45** Kobra, prevzemite. **1.35** Ljudje mačke.

TELE 5

- 13.00 Mesto, dežela, reka. **13.30** He-man, Barkleyevi, Cadichon. **14.45** Prosim, smejet se. **15.30** Wildcat. **16.00** Igra z ognjem. **16.30** Poročila. **16.35** Gim, bam, binc: Smrkci, He-man, Smrkci. **19.20** Poročila. **19.30** Bliskovito, kviz za 100.000 DEM. **20.00** Mesto, dežela, reka. **20.30** Hop ali top. **21.00** Bagdad Cafe, serija. **21.25** Imenitna hiša, kajadska fantastična-zabavna serija, 1990. **21.50** Poročila. **22.00** Carmen, za Djangan pride smrt, italijski film, 1967. **23.30** Orožje zakona.

Prireditve**DUNAJSKI ABON-MA**

Se vedno sprejemamo prijave za ogled najnovješega musicala FREUNDIANA, ki bo v soboto, 26. januarja, ob 19.30 v Teatru an der Wien. Cena aranžmana 760 din. Plačljivo v 2 obrokih. Odhod ob 12.00 izpred Rdeče dvorane z modernimi turističnimi avtobusi. Pokličite na telefon 853 574.

AIDA ZA GLASBE NI ABONMA IN IZ- VEN

V soboto, 9. februarja, bo organiziran ogled opere AIDA v Cankarjevem domu v Ljubljani. Opero je pripravilo SNG Opera in balet Ljubljana. Dirigent je Lovrenc Arnič, režiser pa Jacques Karpo iz Marseilla. Pojejo: Paulette de Aughn, ZDA, Bruno Sebastian, Italija, Zlatomira Nikolova, Stefan Elenkov, Bolgarija, Terence Sharpe, Anglija.

Reservirane vstopnice so v parterju in na 1. balkonu. Ce-

na 700 din, za umeščike glasbenega abonmaja bodo vstopnice 50 % cenejše, to je 350 din. Aranžman prevoza znaša 150 din. Rezervacije na telefon 853 574.

Imetnikom glasbenega abonmaja se opravičujemo, ker smo jim zaradi izredno visoke cene vstopnic primorani zaračunati 50% participacijo.

RADOVEDNI SLONČEK MED NAŠIMI NAJMLAJŠIMI

V soboto, 26. januarja bodo naše najmlajše zopet obiskale lutke. Tokrat bodo to lutkarji iz Ljubljanskega lutkovnega gledališča s predstavo RADOVEDNI SLONČEK.

Zgodbica pripoveduje o slončku, ki je bil tako radoven, da je svoj nosek vtikal v vse stvari in si s »pomočjo« krokodilovih čeljusti prislužil njegovo podaljšavo v nos in rilec oziroma trobec.

V glasbenem programu ob otvoritvi bo nastopil KLEMEN RAMOVŠ s kljunasto flauto.

S sabo bo slonček pripeljal svoje afriške prijatelje: kačo, krokodila, leva, povodnega konja, žirafa in noja.

Predstava bo ob 10. in 16. uri v mali dvorani doma kulture in je za lutkovni abonma in izven.

Cena vstopnice bo 30 din. Dobili pa jih boste lahko eno uro pred predstavo.

MED SLIKAMI MARKA BUTINE

V galeriji Kulturnega centra Ivan Napotnik Velenje bodo jutri 25. januarja, ob 18. uri, odprt razstavo slik akademskega slikarja in restavtratorja MARKA BUTINE. Razstava sodi v medgalerijski projekt, ki je nastal v sodelovanju z Galerijo Veronika iz Kamnika, Dolenjsko galerijo iz Novega mesta, Mestno galerijo iz Ljubljane in Galerijo Kulturnega centra.

V glasbenem programu ob otvoritvi bo nastopil KLEMEN RAMOVŠ s kljunasto flauto.

Pustni program bo v bistvu enak kot v prejšnjih letih, bodo pa ga precej poprestili. Kot običajno bo trajal vse od četrtega do srede, povedati večja da bo gost nedejniške otroške maškarade ansambel Don Juan s Heidi, karnevala v torek Modra kronika, večerne maškarade pa Big Ben.

(jp)

Zgornja Savinjska dolina Stoletnica Pusta Mozirskega

Dnevi hitro minevajo in kmalu bomo zapisali 12. februar, kar letos pomeni puščevanje. V Mozirju se na to letos še posebej zavzeto pripravljajo, saj mineva 100 let od prvega uradnega zapisa o stoletnem izročilu.

OND izdala svoj novi »comeback« single z imenom The Girl I Used To Know... Yo... Če je sklepali po začetku potem bo tudi leto 91 polno filmske glasbe.

Prvi izmed tovrstnih projektov je vsekakor film oz. album ROCKY V. Na njem pa skupine kot so SNAP—Keep it up, M.C. Hammer -That's what I said, ELTON JOHN—The measure of a man... YO... Ameriški glasbeni časopis BILLBOARD je tudi lani konec leta podelil svoje nagrade najboljšim izvajalcem v letu 90. Nagrada za najboljšo pevko je prejela JANET JACKSON, LISA STANSFIELD kot najboljši novi izvajalec, M.C. HAMMER najboljši rap izvajalec (že drugič zapored), najboljši singel komad je imela SINEAD O'CONNOR, NEW KIDS ON THE BLOCK pa ko skupina, ki je imela najboljši album. ... Yo... Se vedno opozarjam vse, ki bi želeli prejemati mesečne programe kluba D. M. C., da me poklicajo na tel. številko 855-191 vsak dan od 17-19 ure. Prav tako pa tuji ostali, ki vas zanimata glasba in bi jo radi imeli posneto... YO... Za konec si poglejte še najboljše male plošče v Veliki Britaniji v letu 1990. LEP POZDRAV!!!

Nas-čas, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, Cesta Frančiška Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1955: do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajst-dnevnik »Saleški rudar«, kot tednik pa izhaja »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk (direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (odgovorni urednik), Milena Krstić-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtekih.

Sedež uredništva in uprave: Velenje, Foitova 10, p.p. 89, telefon (063) 853-451, 856-955, 855-450. Brzovarni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 15.00 din, mesečna naročnina 76,50 din, trimesečna naročnina na 165,00 din, polletna naročnina 331,00 din, trimesečna naročnina za tujino 283,00 din.

Ziro račun pri SDK, podružnica Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafna priprava, korektura, tisk in odpreme: ČZP Mariborski tisk, Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo.

Za »Naš čas« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine Republike Slovenije, št. 421-1/72 po 8. februarju 1984, ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Radio
Velenje

Oddajamo na ultrakratkovalovnem območju na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 megaherca (oddajnik Plešivec). Naročila za vaše čestitke in pozdrave, obvestila, reklame, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo, na Postovi 10 v Velenju. Vse informacije dobite ob telefoni 855 450.

PETEK, 25. JANUARJA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 Ekologi imajo besedo; 16.20 Za konec tedna; 17.00 Vaše čestitke in pozdravi; 18.00 V imenu Sovje; 19.00 Vi izbirate, mi vrtimo.

NEDELJA, 27. JANUARJA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Od Hude luknje do Rinke; 11.25 Kdaj, kje, kaj; 11.30 Z mikrofonom med vami; 12.00 Od vrat do vrat (odgovorili bomo na vprašanja, ki ste nam jih zastavili pred 14. dnevi, takoj za tem pa sprejemali takšna vaša vprašanja na katera sami ne uspete dobiti odgovorov. Telefon 855 963); 12.30 Koncert opoldanskega javljanja; 15.00 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 28. JANUARJA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke;

mali oglasi
Tel. št.: 853 451
855 450

ZMRZOVALNO HLADILNO OMARO širina 60 cm, stara eno leto, prodam po ugodni ceni. ☎ 858-894

PARCELO Ž VIKENDOM 1300 m², oddaljenost iz Velenja približno 1 km, prodam. ☎ 857-834, popoldan.

DVE OTROŠKI POSTELJI z jogijem, košarico za dojenčka in otroški športni voziček prodam. ☎ 882-875

TAM 110 KIPER I. 1979. in auto Z-101 COMFORT I. 1981. prodam. ☎ 852-444

ZASTAVO 128 karambolirano in 126 PE in star hladilnik in zamrzovalno skrinjo prodam. ☎ 853-137

ZASTAVO 101 bele barve I. 1988 prodam za 7.800 DEM ali din. protivrednost in krojilec za pletilne strojje BRODHER prodam. Kličite od 26. 1. 1991. dalje zvečer ☎ 063-858-027.

STANOVANJE v Mislinji vzamem v najem. ☎ 063-855-063 zvečer

GRADBENCO PARCELO z lokacijskim dovoljenjem v okolici Velenja prodjam. ☎ 0602-53-413, zvečer.

OPEL rekord 20 S I. 1979. garažiran prodam. ☎ 881-395

OMARO za dnevno sobo ugodno prodam. ☎ 8850-310

OTROŠKO SOBO novejšo, ter sedežno garniturbo ugodno prodam. ☎ 853-413 zvečer.

SLOVENSKA INTELEKTUALKA išče garnsonjero ali sobo s souporabo kopalnice. Ponudbe pod »JANUJAR«

PARCELO z vso gradbeno dokumentacijo, na lepi sončni legi v Lajšah prodam. ☎ 891-169

R-4 I. 1985 prodam. ☎ 853-425, d dopoldan.

STANOVANJE 30 m², pritliče, menjam za vevečje. ☎ 854-449, ves dan.

BARVNI TELEVIZOR Gorenje star 4 leta p prodam. ☎ 854-449 ves dan.

IŠČEM več ljudi za zbiranje na ročil v dojopoldanskem času. ☎ 857-319 petek 20. ur.

DŽIP FIAT KOMPANJOLA, dodatna oprema I. 1979, prodam. ☎ 853-43-425 – dopadan.

KOMUNALNO UREJENO PARCELO z gradbenim dovoljenjem 1300 m² v okolici Velenja za 60.000 DEM prodam. Šifra: »Šentilj pri V. Velenju«

ZASTAVO 1 128 I. XII/87 prodam. Marjanec Atšek, Nizka 8, Rečica ob Šašinji.

RABLJENI E BILJARD SEDMICA zelo ugodno prodam. Ogled možen vsak dan od 12. ure dalje. Gostišče Zajcajc, Celjska 43, Velenje

MLAJŠA ŽELENSKA sprejme delo na domu. Možnost postavitev manjšega strojotra. ☎ 856-328, ves dan.

NEMŠKEGA OVCARJA z rodomnikom stačar 2 leti z B izpitom prodam. ☎ 8* 853-971, popoldan.

KRZNENO JI JAKNO novo dolgo št. 42 za 1. 1. 1. 500 din prodam. ☎ 853-087 ves dan.

GARAŽO v v centru mesta Velenje (Prešešernova) oddam. ☎ 0602-43-00-009

Gistr'ro L

ZAHVALA
V 91. letu nas je zapustila naša teta

Marija Šaloven

roj. 23. 10. 1900—5. 1. 1991

se iskreno zahvaljujemo bolnišnici Topolšica, duhovniku, govorniku Mihu Valenciju ter vsem drugim, ki ste nam pomagali.

Vsi njeni

Ljubezen, delo in trpljenje bilo tvoje je življenje, nam ostaja zdaj praznina in velika bolečina

ZAHVALA

Tiko, kot je živila, se je v 84. letu življenja poslovila skrbna žena, mama in stara mama

Frančiška Javornik

iz Vinske gore 7

Iskreno zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovanovo cvetje, sycče in sv. mašč; posebej še družinama USAR in NAJGOLČAN. Posebej se zahvaljujemo dr. Grošlju in patronačni sestri Teji za večletno zdravljenje na domu.

Hvala Ia DO Gorenje-OE ZHT za darovanovo cvetje, zvezni borcev Vinske gora, g. Jožici Borovščak in g. Blažu Arliču za besede ob slovesu, pevcem za zapete žalostinke in župniku za opravljen pogrebni obred.

Zahvalzala vsem, ki ste Kovačeva mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Jože, sin Franc z ženo Marijo, sin Milan z ženo Štefko, Hilda in vnuki: Bojan, Sandi, Mojca, Mateja in Uroš.

ZASTAVO 750 zelo dobro ohranjeni I. 1976. prodam. Sevčnikar Rudi, Lokovica 24, Šoštanj JUGO 45 E I. 1987 in Kombi Začasta 850 I. 1980. prodam. ☎ 854-191 ves dan.

TENIS

V času šolskih počitnic organiziramo tečaje tenisa za otroke stare od 6 do 14 let. Tečaji bodo v Rdeči dvorani pod strokovnim vodstvom učiteljev tenisa. Informacije in vpis v Rdeči dvorani 24. januarja ob 18. uri in po telefonu 063/858-153 od 13. do 14. ure.

AS INŽENIRING

VEPLAS

VELENJE

Na podlagi 39. čl statuta Veplasa, razpisna komisija razpisuje dela in naloge

direktorja podjetja

Direktor je imenovan za dobo 4 let in je po izteku mandata lahko ponovno imenovan.

Kandidat mora poleg zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali tehnične smeri
- da ima 5 let delovnih izkušenj na področju vodenja in organiziranja delovnega procesa
- znanje najmanj enega tujega svetovnega jezika
- da ima sposobnosti za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti
- program razvojne politike podjetja s cilji uresničevanja v mandatnem obdobju

Rok za zbiranje prijav je 15 dni po objavi. Poslati jih je treba v kadrovsko službo Veplasa, Velenje, Štrbenkova 1, z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidati morajo k vlogi priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končnem razpisu.

SPOMINU POKOJNIH se namesto z vencem ali cvetjem oddolžimo s SOŽALNICO in prispevkom za boj proti raku.

Sožalnice dobite na vsaki pošti in v ljubljanski Nami, prispevek pa je vreden v ceni.

nama

Namin kotiček

TA TEDEN ZA VAS V NAMI:

V samopostrežni prodajalni:

— kompot višnja uvoz	15,50 din
— kompot breskve uvoz	22,20 din
— napolitanke 500 gr. Koestlin	29,80 din
— Lada pecivo Krás	18,50 din
— jabolčni sok 1/1	9,90 din
— kumare 1/1 uvoz	koz. 23,80 din

Tekstilni diskont:

— hlače – trenirke	samo 200,80 din
— nogavice moške	6 kom 123,00 din
— jersey	kg 163,50 din
— kuhinjske krpe	10 kom od 143,00 din dalje

Oddelek posode:

— jedilni pribor ital. garnitura	samo 990,80 din
----------------------------------	-----------------

Oddelek železnine:

— garnitura izvijačev TIK Kobarič	od 17,50 din dalje
— kasete za orodje uvoz	samo 217,90 din

Na športnem oddelku:

— drsalke hokejske, črne od št. 35 do 43	samo 775,50 din
— drsalke za umetnostno drsanje, črne od št. 35 do 44	samo 499,10 din
— drsalke za umetnostno drsanje, bele št. 33, 34, 35, 39 in 41	samo 499,10 din

Na oddelku metraže:

— pliš uvoz	od 376,00 din dalje
— prti damast 140 × 180	156,90 din
— 140 × 140	139,20 din
— nadprti 90 × 90	68,60 din

Na otroškem oddelku:

— otroške nogavice frotir	od 10,20 din
— otroške pletene kape	od 66,00 din

Na moškem oddelku:

— srajce flanela	po le 233,00 din
— fantovske srajce flanela	samo 131,90 din

V SPOMIN

ob boleči izgubi našega sina

Florjana Šamuja

28. 7. 1979—25. 1. 1990

ki se ga spominjamo ob obletnici smrti.

Minilo je leto žalosti in bolečine, praznina se je naselila v naš dom. Nikoli te ne bomo pozabili.

Tvoji starši in sestrica Ana-Marija

Bo tudi denar?

Dela toliko kot listja in trave. Kar malo krajanov krajevne skupnosti Šmartno ob Paki bi našli, ki ne bi delili prej zapisanega mnenja z nami. Pa ne zato, ker so v preteklih letih tako malo postorili za lepše in pestrejše življenje v kraju, ampak zaradi tega, ker si želijo doseči še kaj več.

Če v tem trenutku kaj, je to gotovo želja po uvrstitvi med komunikacijsko razvite dežele. Izgradnja telefonskega omrežja je že lani sodila med prednostne naloge, v tem dobro začetem letu krepljev ostaja na prvem mestu. Do začetka prihodnjega meseca naj bi bila zgrajena potrebna centrala, za katero so krajanji odšeli kar čedno vsotico denarja. 15 tisočakov, koliko so za te namene že prspevala posamezna gospodinjstva, naj bi bilo (po sedaj veljavnem samoupravnem sporazumu) dovolj za izgradnjo primarnega dela. Sekundarni del naj bi zgradili po stari navidi-udarniško. S trdno voljo, predvsem pa z vrhano mero vztrajnosti in trme pri pogajanju s PTT-jem bodo, vsaj predsednik sveta krajevne

skupnosti Šmartno ob Paki Ivo Rakun upa tako, v okrog 250 gospodinjstv dobili stik s svetom po telefonski žici do konca tega leta. Z njimi vred pa še 120 krajanov krajevne skupnosti Gorenje in prav toliko gospodinjstev Letuša, saj naložbo gradijo skupaj.

To pa ne bo le pridobitev za nove telefonske naročnike, ampak tudi za stare, kajti telefonska povezava s tem krajem je danes namreč vse prej kot to.

Druga pomembna zadeva, ki prav tako že teče, je sanacija škode po lanskih novembriških poplavah. Popravila ali bolje temeljite obnove so potrebne nekatere krajevne ceste, mostovi in tudi drugi komunalni objekti.

Če bi se držali občinskega odloka o komunalnem redu dosledno, bi mrliska vežica v tem kraju danes imela drugačen videz kot ga ima. Po besedah sogovornika bo slednja vendarle letos deležna nujno potrebne dograditve.

Ob večji skrbi za ekologijo, varstvo okolja, za društva in organizacije, ki po svojih močeh poskušajo popestriti in

nekoliko razvedriti življenje krajanov, prihaja v ospredje še težave pri oskrbi krajanov Podgore z zdravo pitno vodo. »Bojazen, da bo priključitev 50 gospodinjstev Skornega na naš vodovod povzročilo pomajkanje vode na celiem področju Šmartnega ob Paki, je vsak dan večja. Tudi morebitno onesnaženje zajetja ni neizključeno. Zato bomo moralni vprašanje nameniti kar precej pozornosti.«

Še kaj bi se našlo na seznamu potreb in želja. Mimogrede tudi reševanje prostorske problematike in z njo povezan razvoj drobnega gospodarstva. Med drugim zaradi teženja po preimenovanju središča kraja v trg in netiče želje po ustanovitvi svoje občine.

Pomoč družbe so že v vseh teh letih krajanji krajevne skupnosti Šmartno ob Paki znali spremno obrniti in zato se nadejajo, da v letošnjih prizadevanjih ne bodo ostali praznih rok. Še zlasti zato, ker so pripravljeni za načrtovane naloge ob sredstvih samoprispevka primakniti še kakšen dinar in marsikateri žulj z udarniških akcij.

L. Ojstefšek

Nevarna otroška igra

Eksploziva in orožje so silno nevarna, za mlade fantiče pa nadvse zanimiva. Kaj je bolj razburljivega kot najti staro puško, jo skrivaj odnesti in preizkusiti.

Otrok seveda ne pomisli, kako se lahko vse skupaj konča. Na televizijskem sprejemniku je pač vse skupaj predvsem napeto, marsikomu pa celo zabavno.

To kar se je prejšnji teden dogodilo v Šoštanju pa je bila čisto prava sreča v nesreči. Čeprav je bil sedmošolec Tomaž zelo hudo telesno poškodovan in na eno oko morada ne bo videl več, bi lahko bile posledice eksplozije v razredu še veliko hujše.

Sedmošolca Tomaž in Robi sta nerazdružljiva prijate-

Eksplozija med poukom

Ija. Silno sta se razveselila pomembnega odkritja. Pred tednom dni je namreč prinesel Robi iz stare omare že pokojnega deda tri električne detonatorje. Ogledovala sta jih in jih skušala 16. januarja v bližini šole aktivirati. A jima ni uspelo.

Igra sta nadaljevala naslednji dan, pri drugi šolski uri, medtem ko je učiteljica pred tablo nekoga spraševala. Ni videla, kaj počneta. Tomaž se je lotil detonatorja s škarjam. Na srečo je vse skupaj skrival pod klopjo. Ko se je dotaknil eksploziva v detonatorju, ki je občutljivo na vse posege — drgnjenje, trenje, udarec, je počilo. Vsi so bili seveda prestrašeni,

ni, učiteljica, ki se je takoj obrnila, pa ni videla drugega kot krvavega Tomaža, razcefrano mizo in oblak prahu, ki se je dvigal nad mestom eksplozije.

Rušilno moč eksploziva je vsaj malo ublažila miza, ki je obvarovala fantov obraz in glavo. A vseeno je bil udar precejšen, saj je dele mize, pa tudi fantovega tkiva namesto povsod naokoli, celo na strop. Hudo ima poškodovani obe roki, precej tudi obraz, predvsem pa se strokovnjaki trudijo, da bi mu rešili oko, na katerega morada nikoli več ne bo videl.

Robi, ki je sedel poleg Tomaža, je bil le lažje telesno poškodovan, drugi sošolci pa

so eksplozijo preživeli brez poškodb, seveda pa močno pretreseni.

Celjski kriminalisti so informacije Robija o tem, kje je bil nevarno igračo, preverili in odkrili v omari starega očeta še več nevarnega orožja in eksploziva še iz časov pred drugo svetovno vojno.

Starši bodite torej pazljivi! Preglejte, kaj čuvate v starih omarah ali na podstrešju in če odkrijete kaj sumljivega, predajte delavcem milice. Pa še opozorilo tistim, ki imate dovoljenje za posedovanje orožja. Čuvati ga morajo na mestih, ki so otrokom nedosegljiva.

Mira Zakošek

MILIČNIKI SO ZAPISALI

CIGARETE NAŠLI V GOZDU V PLEŠIVCU

Prejšnji teden smo pisali, da je nekdo vломil v gostišče Kmečki dvor v Šoštanju in odnesel večjo količino cigaret. Miličniki so že ugotovili, da je to bil Z. T. Plen so skoraj v celoti odkrili v gozdu v Plešivcu.

GROZIL JI JE

Šikika in Ibro K. sta se 17. januarja zvečer prepričala v stanovanju. Med preprom je odšel Ibro v kuhinjo in se vrnil z velikim kuhinjskim nožem in grozil z njim ženi. Posredovali so miličniki, Ibro pa bo moral k sodniku za prekrške.

ROP V ŠALEKU

Človek kar verjeti ne more, da se lahko kaj takšnega zgodii med stanovanjskimi bloki, sredi mesta. Rop, čisto pravi rop, v Šaleku. 19. januarja okoli ene ure je Gojko D. oropal Emila S. Oba sta bila pred tem v bistroju S v Šaleku. Malo po eni uri ga je najprej zapustil Emil S., za njim pa je pohotel Gojko D., ki ga Emil ni poznal. Grozil mu je in zahteval od njega denar. Emil mu je izročil 500 dinarjev, a Gojko se s tem ni zadovoljil. Pretepjal ga je in zahteval še več. Emil mu je izročil še bankovec za 100 dinarjev in mu ponujal, da mu napiše ček, a Gojko ni odnehal. Na srečo se je pripeljala patrola milice. Gojko je zbežal, a so ga miličniki po 300 metrih dohiteli.

HUDA TELESNA POŠKODBA

V Jami Škale se je pripetila 16. januarja malo pred 10. uro dopoldne delovna nesreča, v kateri se je hudo telesno poškodoval Anton Ramšak, ki mu je stisnilo obe nogi v predelu nad gležnjem.

TRČILA STA

Voznica osebnega avtomobila 38-letna Lilijana Ledinek je peljala 16. januarja malo pred 6. uro zjutraj po Partizanski cesti v Velenju v smeri proti Pesju. V križišču proti Gorenju je pot prekrižal voznik osebnega avtomobila, 29. letni Zdravko Duh, ki je zavijal levo. Trčila sta, pri tem pa se je voznica hudo telesno poškodovala.

ODNESEL JE ČEVLJE

Z marsičem se morajo ukvarjati velenjski miličniki, tudi s krajo čeveljev. Nekdo jih je 16. januarja odnesel Miranu K. s samskega doma na Vojkovi. Miličniki so ga hitro našli, saj je bil to njegov sostanovalec Stanko H.

POŽAR V GA

Okoli desete ure dopoldne se je 15. januarja vnela nizkonapetostna razdelilna postaja v obratu pralno pomivalne tehnike Gorenjevih gospodinjskih aparativov. Po nestrokovi oceni je nastalo zaradi tega za okoli 100 tisočakov škode, poleg tega pa je izpadla tudi proizvodnja v višini 400 pralnih strojev.

TINKA SPET NA UDARU

Okrepčevalnica Tinka je očitno dolgorstnežem trn v peti. Verjetno dosega po številu raznih vlotov in poškodovanj rekord v občini Velenje. Vanjo je bilo vlotljeno tudi v noči na 15. januarja, ko je nekdo zlomil cilindrično ključavnico, odnesel pa nekaj pripravljenih pleskavic in drobiž iz blagajne.

PREGLASNA GLASBA

Kar naprej je treba prevesele Velenjčane, ki pozabljujajo, da bi ponoči nekateri radi spali, miriti in opozarjati. Tako je bilo med drugim 19. januarja, ko so po 23. uri v stanovanju Frančiške C. na Tomšičevi veselo praznovali, 17. januarja pa v stanovanju Djemala E. na Kersnikovi 15, ki je preizkušal glasnost magnetofona še po polnoči.

GOSTOM JEMAL PIJAČO

V gostišče Kmečki dvor je prišel 18. januarja malo po 23. uri vinjen Anez B. Pijače mu niso hoteli postreči, pa se je znašel. Hodil je od mize do mize in pil gostom iz nalitih kozarcev. Posredovali so morali miličniki.

PRETEPEL JU JE

Hazim M. je že dober znanec velenjskih miličnikov, saj takrat, ko malo preveč pogleda v kozarec, pogosto pretepa ženo. Tako je bilo tudi 17. januarja, ko je najprej pretepel sosedo Saliko, potem pa še ženo. Posredovali so miličniki, ki so ga pridržali do iztreznitve, nato pa ga skupaj z »zajetnim kupčkom gradiva« predali preiskovalnemu sodniku.

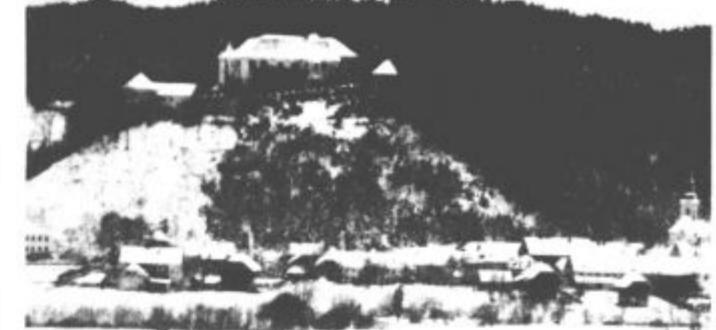
Krajevna skupnost Staro Velenje praznuje

25. januarja pred 47. leti so na sejmišču v Starem trgu Nemci ustrelili 15 sodelavcev in organizatorjev narodnoosvobodilnega gibanja. Nemci so se s strelnanjem v Velenju maščevali za partizanske akcije in hoteli prestrašiti domačine.

Tokrat, jutri, 25. januarja, se bodo ob 17. uri v prenovljeni dvoranji gasilskega doma sešli starejši krajanji, pa odborniki sveta in skupščine in vsi, ki se boste tega srečanja udeležili. Pripravili so krajski kulturni program, ki ga bodo izvedli sekretar Šaleškega okteta in učenci OŠ Antona Aškerca iz Velenja.

L. Ojstefšek

Velenje

● Velenjsko SDZ vodi Borut Korun

V občinskem zboru Slovenske demokratične zvezde Velenje imajo od sredine leta 2011 novo vodstvo. Franja Bertolca, ki je izvršil odbor stranke vodil doslej, je zamenjal Borut Korun, sicer tudi predsednik velenjskega Demosa.

V Šoštanju pa so že pred meseci ustanovili krajevni zbor, pred kratkim pa izvolili še devetčlanski izvršilni odbor v katerem so: Alojz Bačovnik, Miran Drev, Jože Fece, Stane Grudnik, Vlasta Hočvar, Jože Kolar, Renata Mrak, Miloš Pleteršek in Peter Radoja. Prostoroč, imajo jih nad pošto, pa je treba še opremiti.

Borut Korun nam je povedal, da je v Šoštanju prislo že tudi do prvih zapletov. Tu naj bi na hitro sklical svet krajevne skupnosti, ne da bi s tem seznanili koga izmed članov Slovenske demokratične zvezde ali koga od krščanskih demokratov, ki imajo tudi v Šoštanju krajevni odbor. »Vabilo za ta sestanek je bilo res izobeseno, vendar le en sam dan. Mislim, da je bil to zelo nefer način, kako priti še za eno mandatno obdobje do oblasti. Na tem sestanku so izvedli tudi volitve. Svet bo še naprej vodil gospod Natek,« pravi o tem Borut Korun.

(mkp)

● Velenjski miličniki odkrili skupaj s sodelavci celjske UNZ storilce mnogih kaznivih dejanj

VRTEC BRINA DVAKRAT TARČA DOLGORSTNEŽEV

V zadnjem času so velenjski miličniki v sodelovanju s strokovnimi sodelavci iz celjske uprave za notranje zadeve izsledili mnogo storilcev v zadnjem času storjenih kaznivih dejanj.

Poleti smo pisali, kako je nekdo vlotil v vzgojno varstveni zavod Brina v Šoštanju. Uničene je bilo nekaj opreme, izginil pa je tudi radiokasetofon. Dejanja so osumljeni R. Č., P. B. in I. P. Enota vzgojno varstvenega zavoda Brina je bila tarča dolgorstnežev tudi v decembru. Takrat so se tam gostili R. Č., B. Š., S. K., P. B. in R. V. Osumljeni so velike tativne, saj naj bi odnesli veliko drobnih predmetov, dodatno škodo pa naredili z razbijanjem in ugašanjem cigaret na otroških posteljicah.

VOZILI SO SE Z AVTOBUSOM

Naši bralci se gotovo spominjajo tudi, kako se je nekdo vozil konec decembra z avtobusom APS v Šoštanju. Dejanja so osumljeni R. Č., B. Š., S. K., P. B., R. V. in R. K. V avtobus naj bi nasilno vstopili in ga spravili v pogon s pomočjo ključa za viličarje. Vožnje seveda niso bili veči, zato so avtobus tudi poškodovali, vrnili pa so ga na isto mesto, kjer je bil parkiran pred odvzemom.

AVTO PUSTILI V ŠENTVIDU

Sredi novembra lani je izginil osebni avtomobil fiat v Šoštanju. Odpeljali naj bi ga bili R. Č., S. K. in B. Š., ki so osumljeni, da so se ponoči vozili po Šoštanju in okolici. Svojo turnejo naj bi nadaljevali še naslednjo noč, ko so jim je menda pridružil še P. B. Potem pa so vozilo pustili na Slemenu. Predno so se »ločili« od »svojega« prevoznega sredstva pa so ga še nekoliko poškodovali.

KRADLI ŽARNICE

R. Č., S. K., in P. B. so osumljeni tudi, da so v decembru pokradli barvne žarnice s strehe koče ribiške družine v Šoštanju. To pa so storili tudi pred lokali goinstvna Paka.